

**CONFERENTIA
DEL REPRESENTANTES DEL GOVERNAMENTOS
DEL STATOS MEMBROS**

**Bruxelles, le 29 de octobre 2004
(OR. Fr)
CIG 87/2/04
REV 2**

Objecto: Tractato de un Constitution pro Europa

Le Constitution Europee esseva traducite in interlingua in septembre-octobre 2004 per interlinguistas in Brasil, Bulgaria, Canada, Danmark, Espania, Finlandia, Francia, Germania, Hungaria, Italia, Paises Basse, Polonia, Portugal, Romania, Statos Unite de America e Svedia e controllate per Piet Cleij, Paises Basse, e Bent Andersen, Danmark.

Le Union Mundial pro Interlingua non prende position in politica e religion. Ergo, le UMI es responsabile solmente pro le lingue de iste traduction del Constitution de Europa.

Interlingua es comprehensibile a prime vista a un majoritate del homines con un certe education in linguas moderne o classic e con su grammatica rationalisate multo facile pro tote le europeos. Interlingua es de facto le hereditage greco-latin que se trova latente in le linguas de Europa. Introduction de interlingua in le scholas de Europa esserea un solution adequate del problemas linguistic.

le 29 de octobre 2004

UMI - UNION MUNDIAL PRO INTERLINGUA
Piet Cleij
Secretario general
Kometenlaan 38
NL-3721 JT Bilthoven
Paises Basse
Telephono: + 030 - 220 30 35
E-posta: secretario.general@interlingua.com
Internet: www.interlingua.com

Iste version in interlingua
non es un publication official del Union Europee

INDICE

PREAMBULO

PARTE I

TITULO I - DEFINITION E OBJECTIVOS DEL UNION

TITULO II - DERECTOS FUNDAMENTAL E CITATANITATE DEL UNION

TITULO III - COMPETENTIAS DEL UNION

TITULO IV - INSTITUTIONES E ORGANOS DEL UNION

CAPITULO I - QUADRO INSTITUTIONAL

CAPITULO II - ALTERE INSTITUTIONES E ORGANOS CONSULTATIVE DEL UNION

TITULO V - EXERCITIO DEL COMPETENTIAS DEL UNION

CAPITULO I - DISPOSITIONES COMMUN

CAPITULO II - DISPOSITIONES PARTICULAR

CAPITULO III - COOPERATION REINFORTIATE

TITULO VI - VITA DEMOCRATIC DEL UNION

TITULO VII - FINANCIAS DEL UNION

TITULO VIII - LE UNION E SU AMBIENTE PROXIME

TITULO IX - MEMBRATO DEL UNION

PARTE II - CHARTA DE DERECTOS FUNDAMENTAL DEL UNION

PREAMBULO

TITULO I - DIGNITATE

TITULO II - LIBERTATES

TITULO III - EQUALITATE

TITULO IV - SOLIDARITATE

TITULO V - CITATANITATE

TITULO VI - JUSTITIA

TITULO VII - DISPOSITIONES GENERAL QUE REGE LE INTERPRETATION E LE APPLICATION DEL CHARTA

PARTE III - POLITICAS E FUNCTIONAMENTO DEL UNION

TITULO I - DISPOSITIONES DE APPLICATION GENERAL

TITULO II - NON-DISCRIMINATION E CITATANITATE

TITULO III - POLITICAS E ACTIONES INTERNE

CAPITULO I - MERCATO INTERIOR

Section 1 - Establimiento e funcionamento del mercato interior

Section 2 - Libere circulation de personas e servicios

Subsection 1 - Laboratores

Subsection 2 - Libertate de establimiento

Subsection 3 - Libertate de prestation de servicios

Section 3 - Libere circulation de mercantias

Subsection 1 - Union doanal

Subsection 2 - Cooperation doanal

Subsection 3 - Prohibition de restrictiones quantitative

Section 4 - Capital e pagamentos

Section 5 - Regulas de competition

Subsection 1 - Regulas applicabile a interprisas

Subsection 2 - Adjutas concedite per le Statos membros

Section 6 - Dispositiones fiscal

Section 7 - Dispositiones commun

CAPITULO II - POLITICA ECONOMIC E MONETARI

Section 1 - Politica economic

Section 2 - Politica monetari

Section 3 - Dispositiones institutional

Section 4 - Dispositiones specific pro le Statos membros cuje moneta es le euro

Section 5 - Dispositiones transitori

CAPITULO III - POLITICAS IN ALTERE DOMINIOS

Section 1 - Empleo

Section 2 - Politica social

Section 3 - Cohesion economic, social e territorial

Section 4 - Agricultura e pisca

Section 5 - Ambiente

Section 6 - Protection del consumidores

Section 7 - Transporto

Section 8 - Retes transeuropee

Section 9 - Recerca e disveloppamento technologic, e spatio

Section 10 - Energia

CAPITULO IV - AREA DE LIBERTATE, SECURITATE E JUSTITIA

Section 1 - Dispositiones general

Section 2 - Politica relative al controlos al frontieras, al asylo e al immigration

Section 3 - Cooperation judiciari in derecto civil

Section 4 - Cooperation judiciari in derecto penal

Section 5 - Cooperation policiari

CAPITULO V - AREAS UBI LE UNION POTE PRENDER ACTIONES DE SUPPORTO, DE COORDINATION, O DE ACTIONES COMPLEMENTARI

Section 1 - Sanitate public

Section 2 - Industria

Section 3 - Cultura

Section 4 - Turismo

Section 5 - Education, juventute, sport e formation professional

Section 6 - Protection civil

Section 7 - Cooperation administrative

TITULO IV - ASSOCIATION DE PAISES E TERRITORIOS DE ULTRAMAR

TITULO V - ACTION EXTERIOR DEL UNION

CAPITULO I - DISPOSITIONES DE APPLICATION GENERAL

CAPITULO II - POLITICA EXTERIOR E SECURITATE COMMUN

Section 1 - Dispositiones commun

Section 2 - Politica de securitate e de defensa commun
Section 3 - Dispositiones financiari

CAPITULO III - POLITICA COMMERCIAL COMMUN

CAPITULO IV - COOPERATION CON TERTIE PAISES E ADJUTA HUMANITARI
Section 1 - Cooperation pro le disveloppamento
Section 2 - Cooperation economic, financiari e technic con tertie paises
Section 3 - Adjuta humanitari

CAPITULO V - MESURAS RESTRICTIVE

CAPITULO VI - ACCORDOS INTERNATIONAL

CAPITULO VII - RELATIONES DEL UNION CON ORGANISATIONES INTERNATIONAL, TERTIE PAISES E DELEGATIONES DEL UNION

CAPITULO VIII - APPLICATION DEL CLAUSULA DE SOLIDARITATE

TITULO VI - FUNCTIONAMENTO DEL UNION

CAPITULO I - DISPOSITIONES INSTITUTIONAL

Section 1 - Institutiones

Subsection 1 - Le Parlamento Europee
Subsection 2 - Le Consilio Europee
Subsection 3 - Le Consilio de Ministros
Subsection 4 - Le Commission Europee
Subsection 5 - Le Tribunal de Justitia del Union Europee
Subsection 6 - Le Banca Central Europee
Subsection 7 - Le Tribunal de Contos

Section 2 - Organos consultative del Union

Subsection 1 - Le Committee del Regiones
Subsection 2 - Le Committee Economic e Social

Section 3 - Le Banca Europee de Investimentos

Section 4 - Dispositiones commun a institutiones, organos, organismos e agentias del Union

CAPITULO II - DISPOSITIONES FINANCIARI

Section 1 - Quadro Financiari pluriannual
Section 2 - Budget annual del Union
Section 3 - Execution del Budget e approbation del gestion
Section 4 - Dispositiones commun
Section 5 - Lucta contra le fraude

CAPITULO III - COOPERATION REINFORTIATE

TITULO VII - DISPOSITIONES COMMUN

PART IV - DISPOSITIONES GENERAL E FINAL

TRACTATO DE UN CONSTITUTION PRO EUROPA

PREAMBULO

SU MAJESTATE LE REGE DEL BELGAS, LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA TCHEC,
SU MAJESTATE LE REGINA DE DANMARK, LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA FEDERAL DE GERMANIA,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE ESTONIA,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA HELLENIC,
SU MAJESTATE LE REGE DE ESPANIA,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA FRANCESE,
LE PRESIDENTE DE IRLANDA, LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA ITALIAN,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE CYPRO,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE LETTONIA,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE LITUANIA,
SU ALTESSA REGAL LE GRANDUCE DE LUXEMBURG,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE HUNGARIA, LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE MALTA,
SU MAJESTATE LE REGINA DEL PAISES BASSE, LE PRESIDENTE FEDERAL DEL REPUBLICA DE AUSTRIA,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE POLONIA,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA PORTUGUESE,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE SLOVENIA, LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA SLOVAC,
LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE FINLANDIA,
LE GOVERNAMENTO DEL REGNO DE SVEDIA,
SU MAJESTATE LE REGINA DEL REGNO UNITE DE GRANDE BRITANNIA E IRLANDA DEL NORD,

INSPIRATE per le hereditages cultural, religiose e humanista de Europa, ab le quales se ha disveloppate le valores universal que constitue le derecitos inviolabile e inalienable del persona human, le democratia, le equalitate, le libertate e le stato de derecho,

CONVINCITE que post experientias dolorose le Europa reunite intende avantiar super le via del civilisation, del progresso e del prosperitate pro le beneficio de tote su habitantes, includite le plus debiles e disfavori-

tes; que iste Europa vole restar un continente aperte al cultura, al saper e al progresso social, e que illo desira approfundar le character democratic e transparente de su vita public e laborar pro le pace, le justitia e le solidaritate in le mundo,

CONVINCITE que le populos de Europa, si illos resta fer de lor identitate e de lor historia national, es resolute de superar lor divisiones ancian e de forgiar lor destino commun,

SECUR que "unite in le diversitate" Europa offre a su populos le melior chances de prosequer, respectante le derecitos de cata uno e consciente de su responsabilitate pro le generationes futur e le terra, le grande aventura de facer de illo un area privilegiata pro le sperantia human,

RESOLUTE de continuar le obra realisate in le quadro del Tractatos del Communitates Europee e del Tractato del Union Europee, assecurante le continuitate del insimul communitari,

GRATE al membros del Convention Europee, qui ha elaborate le projecto de iste Constitution in le nomine del citatanos e del Statos de Europa.

ha designate como plenipotentiarios:

SU MAJESTATE LE REGE DEL BELGAS

Guy VERHOFSTADT
Prime Ministro

Karel DE GUCHT
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA TCHEC

Stanislav GROSS
Prime Ministro

Cyril SVOBODA
Ministro de Affaires Exterior

SU MAJESTATE LE REGINA DE DANMARK

Anders Fogh RASMUSSEN
Prime Ministro

Per Stig MØLLER
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA FEDERAL
DE GERMANIA

Gerhard SCHRÖDER
Cancellero Federal

Joseph FISCHER
Ministro Federal de Affaires Exterior e Vice-
cancellero

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE ESTO-
NIA

Juhan PARTS
Prime Ministro

Kristiina OJULAND
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA HELLENIC

Kostas KARAMANLIS
Prime Ministro

Petros G. MOLYVIATIS
Ministro de Affaires Exterior

SU MAJESTATE LE REGE DE ESPANIA

José Luis RODRÍGUEZ ZAPATERO
Presidente del Goveramento

Miguel Angel MORATINOS CUYAUBÉ
Ministro de Affaires Exterior e de Coopera-
tion

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA FRANCESE

Jacques CHIRAC
Presidente

Jean-Pierre RAFFARIN
Prime Ministro

Michel BARNIER
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DE IRLANDA

Bertie AHERN
Prime Ministro (Taoiseach)

Dermot AHERN
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA ITALIAN

Silvio BERLUSCONI
Prime Ministro

Franco FRATTINI
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE CYPRO

Tassos PAPADOPOULOS
Presidente

George IACOVOU
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE LETTO-
NIA

Vaira V E FREIBERGA
Presidente

Indulis EMSIS
Prime Ministro

Artis PABRIKS
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE LITUA-
NIA

Valdas ADAMKUS
Presidente

Algirdas Mykolas BRAZAUSKAS
Prime Ministro

Antanas VALIONIS
Ministro de Affaires Exterior

SU ALTESSA REGAL LE GRANDUCE DE
LUXEMBURG

Jean-Claude JUNCKER
Prime Ministro, Ministro de Stato

Jean ASSELBORN
Viceprime Ministro, Ministro de Affaires Ex-
terior e Immigration

LE PARLAMENTO DEL REPUBLICA DE HUN-
GARIA

Ferenc GYURCSÁNY
Prime Ministro

László KOVÁCS
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE MALTA

The Hon Lawrence GONZI
Prime Ministro

The Hon Michael FREND
Ministro de Affaires Exterior

SU MAJESTATE LE REGINA DEL PAISES
BASSE

Dr. J. P. BALKENENDE
Prime Ministro

Dr. B. R. BOT
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE FEDERAL DEL REPUBLICA
DE AUSTRIA

Dr. Wolfgang SCHÜSSEL
Cancellero Federal

Dr. Ursula PLASSNIK
Ministro Federal de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE POLO-
NIA

Marek BELKA
Prime Ministro

Wlodzimierz CIMOSZEWCZ
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA PORTUGE-
SE

Pedro Miguel DE SANTANA LOPES
Prime Ministro

António Victor MARTINS MONTEIRO
Ministro de Affaires Exterior e del Commu-
nitates Portugese

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE SLOVE-
NIA

Anton ROP
Presidente del Goveramento

Ivo VAJGL
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA SLOVAC

Mikuláš DZURINDA
Prime Ministro

Eduard KUKAN
Ministro de Affaires Exterior

LE PRESIDENTE DEL REPUBLICA DE FIN-
LANDIA

Matti VANHANEN
Prime Ministro

Erkki TUOMIOJA
Ministro de Affaires Exterior

LE GOVERNAMENTO DEL REGNO DE SVEDIA

Göran PERSSON
Prime Ministro

Laila FREIVALDS
Ministro de Affaires Exterior

SU MAJESTATE LE REGINA DEL REGNO
UNITE DE GRANDE BRITANNIA E IRLANDA
DEL NORD

The Rt. Hon Tony BLAIR
Prime Ministro

The Rt. Hon Jack STRAW
Ministro de Affaires Exterior e del Common-
wealth

le quales, per haber intercambiate lor plen
poteres, recognoscite in bon e debite forma,
ha convenite le dispositiones que seque:

PARTE I

TITULO I DEFINITION E OBJECTIVOS DEL UNION

ARTICULO I-1 Establimento del Union

1. Inspirate per le voluntate del citatanos
e del Statos de Europa de construer un fu-
turo commun, le presente Constitution
establi le Union Europee al qual le Statos
membros confere competentias pro attinger
lor objectivos commun. Le Union coordina
le politicas del Statos membros orientate
pro attinger iste objectivos, e le Union reali-
sa, de modo communitari, le competentias
que le Statos transfere al Union.

2. Le Union es aperte a tote le Statos
europee que respecta su valores e que es
ingagiate a promover los in accordo com-
mun.

ARTICULO I-2 Valores del Union

Le Union es fundate super le valores de respecto al dignitate human, al libertate, al democratia, al equalitate, al Stato de Derecho e respecto al derecitos human, incluse le derecitos pertinente a minoritates. Iste valores es commun al Statos membros in un societate characterisate per le pluralismo, le non-discrimination, le tolerantia, le justitia, le solidaritate e le equalitate inter feminas e viros.

ARTICULO I-3 Objectivos del Union

1. Le objectivo del Union es promover le pace, su valores e le benesser de su populos.
2. Le Union offere a su citatanos un area de libertate, de securitate e de justitia sin frontieras interne, e un mercato interior ubi le concurrentia es libere e non distorte.
3. Le Union labora pro le developpamento sustenibile de Europa, basate super un crescimento economic equilibrate e stabilitate de precios, un economia social de mercato altemente competitive, que tende a plen empleo e progresso social, e un nivello elevate de protection e melioration del qualitate del ambiente. Illo promove le progresso scientific e technic.

Illo combatte exclusion social e discrimination, e promove justitia e protection social, equalitate inter feminas e viros, solidaritate inter le generationes e protection del derecitos del infante.

Le Union promove cohesion economic, social e territorial e solidaritate inter le Statos membros.

Illo respecta le ricchessa de lor diversitate cultural e linguistic, e velia que le patrimonio cultural de Europa es salveguardate e disveloppate.

4. In su relationes con le resto del mundo, le Union affirma e promove su valores e interesses. Illo contribue al pace, al securitate, al developpamento sustenibile del planeta, al solidaritate e al respecto mutual inter le populos, al commercio libere e equa, al elimination de povressa e al protection

del derecitos human, specialmente le derecitos del infante, assi como al stricte obserivation e disveloppamento del derecho international, in particular respecto pro le principios del Charta del Nations Unite.

5. Le Union proseque su objectivos con medios appropriate, conformemente con le competentias attribuite al Union in le Constitution.

ARTICULO I-4 Libertates fundamental e non-discrimina-tion

1. Le libere circulation de personas, servicios, mercantias e capital, e libertate de establimiento, es garantite in e per le Union, conformemente con lo que es disponite in le Constitution.
2. In le campo del application del Constitution, e sin prejudicio de su dispositiones particular, tote discrimination a causa de nationalitate es prohibite.

ARTICULO I-5 Relationes inter le Union e le Statos mem-bros

1. Le Union respecta le equalitate del Statos membros ante le Constitution, como anque lor identitates national, inherente in lor structuras fundamental politic e constitutional, includite autonomia local e regional. Le Union respecta le functiones essentiel del Stato, in particular los pro salveguarda del integritate territorial, mantenimento del ordine public e protection del securitate national.
2. In conformitate con le principio de co-operation loyal, le Union e le Statos membros in plen respecto mutual assiste le unes le alteres in le complimento de missiones que deriva del Constitution.

Le Statos membros adopta tote le mesuras general o particular, appropriate pro assecurar le complimento del obligationes deriveate del Constitution o resultante del acto del institutiones del Union.

Le Statos membros facilita al Union le complimento de su missiones e se abstine de tote mesuras que pote poner in periculo le realisation del objectivos del Union.

ARTICULO I-6
Derechos del Union

Le Constitution e le leges adoptate per le institutiones del Union, in le exercitio del competentias que on attribue al Union, ha prioritate super le leges del Statos membros.

ARTICULO I-7
Personalitate juridic

Le Union ha un personalitate juridic.

ARTICULO I-8
Symbolos del Union

Le bandiera del Union representa un circulo de un dozena de stellas aurate super fundo azur.

Le hymno del Union es prendite del "Ode al allegressa" del none symphonia de Ludwig van Beethoven.

Le motto del Union es "Unite in le diversitate".

Le moneta del Union es le euro.

Le die de Europa es celebrate le 9 de maio in tote le Union.

TITULO II
DIRECTOS FUNDAMENTAL E CITATANITATE DEL UNION

ARTICULO I-9
Derechos fundamental

1. Le Union recognosce le derechos, libertates e principios mentionate in le Charta del Derechos Fundamental que constitue le Parte II del Constitution.

2. Le Union se adhere al Convention Europee pro le Protection del Derechos Human e le Libertates Fundamental. Iste adhesione non modifica le competentias del Union que se defini in le Constitution.

3. Le derechos fundamental garantite per le Convention Europee pro le Protection del Derechos Human e del Libertates Fundamental, e como illos resulta del traditiones constitutional commun al Statos membros, constitue principios general del lege del Union.

ARTICULO I-10
Citatanitate del Union

1. Tote citatano de un Stato membro es un citatano del Union. Le citatanitate del Union completa le citatanitate national sin substituer lo.
2. Le citatano del Union ha le derechos e es subjecte al deberes mentionate in le Constitution. Le citatano ha:
 - a) le derecho de circular e de resider libremente in le territorio del Statos membros;
 - b) le derecho de voto e eligibilitate in elecciones al Parlamento Europee e in electiones municipal in le Stato membro in le qual illes reside, al mesme condiciones como le citatano de iste Stato;
 - c) le derecho de beneficiar, in le territorio de un tertie pais in le qual non es representante le Stato membro del qual le citatano es nationales, del protection del autoritates diplomatic e consular de qualcunque Stato membro al mesme condiciones como le citatano de iste Stato;
 - d) le derecho de formular petitiones al Parlamento Europee, de recurrer al Mediator Europee, como anque le derecho de diriger se a institutiones e organos consultative del Union in un del linguas del Constitution e de reciper un responsa in iste mesme lingua.

Iste derechos se exerce in conformitate con le condiciones e limites definite in le Constitution e per le disposiciones adoptate pro le application del Constitution.

TITULO III
LE COMPETENTIAS DEL UNION

ARTICULO I-11
Principios fundamental

1. Le delimitation del competentias del Union es regite per le principio de attribution. Le exercitio de iste competentias es regite per le principios de subsidiaritate e de proportionalitate.
2. In virtute del principio de attribution, le Union age intra le limites del competencias que le Statos membros lo attribue in le

Constitution pro attinger le objectivos que le Constitution determina. Tote competentia non attribuite al Union in le Constitution pertine al Statos membros.

3. In virtute del principio de subsidiaritate, in le dominios que non es de su competentia exclusive, le Union interveni solmente si le objectivos del action intendite non pote esser obtenite de modo sufficiente per le Statos membros, a nivello central o a nivello regional e local, ma illos pote esser attingite melio, debite al dimensiones o al effectos del action in question, al nivello del Union.

Le institutiones del Union applica le principio de subsidiaritate in conformitate con le Protocollo re le application del principios de subsidiaritate e de proportionalitate. Le Parlamentos national velia le respecto de iste principio in conformitate con le procedura mentionate in iste Protocollo.

4. In virtute del principio de proportionalitate, le contento e le forma del action del Union non excede lo que es necessari pro obtener le objectivos del Constitution.

Le institutiones del Union applica le principio de proportionalitate in conformitate con le Protocollo re le application del principios de subsidiaritate e de proportionalitate.

ARTICULO I-12 Categorias de competentias

1. Quando le Constitution attribue al Union un competentia exclusive in un dominio determinate, solmente le Union pote legiferar e adoptar actos juridicamente obligatori, durante que le Statos membros ipse pote facer lo solmente si autorisate per le Union pro iste competentia, o pro applicar le actos del Union.

2. Quando le Constitution attribue al Union un competentia compartite con le Statos membros in un dominio determinate, le Union e le Statos membros pote legiferar e adoptar actos juridicamente obligatori in iste dominio. Le Statos membros exerce lor competentia in le medida in le qual le Union non ha exercite su competentia o ha decidi te cessar de exercer lo.

3. Le Statos membros coordina lor politicas economic e de empleo secundo le mo-

dalitates mentionate in le Parte III, pro cuje definition le Union dispone de competentia.

4. Le Union dispone de competentia pro definir e realisar un politica exterior e de securitate commun que include le definition progressive de un politica commun de defensa.

5. In certe dominios e al conditions mentionate in le Constitution, le Union dispone de competentia pro facer actiones con le fin de appoiar, coordinar o completar le action del Statos membros sin per illo reimplaciar lor competentia in iste dominios.

Le actos juridicamente obligatori del Union adoptate in virtute del dispositions del Parte III relative a ille dominios non pote comportar harmonisation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros.

6. Le extension e le conditions del exercitio del competentias del Union es determinate in le dispositions del Parte III relative a cata dominio.

ARTICULO I-13 Dominios de competentia exclusive

1. Le Union dispone de competentia exclusive in le dominios sequente:

- a) le union doanal;
- b) establimento del regulas de competition necessari pro le functionamento del mercato interior;
- c) le politica monetari del Statos membros cuje moneta es le euro;
- d) le conservation del ressources biologic marin intra le quadro del politica piscatori commun;
- e) le politica commercial commun.

2. Le Union dispone equalmente de competentia exclusive pro le conclusion de un accordo international quando iste conclusion es previste in un acto legislative del Union, quando le competentia exclusive es necessari pro permitter al Union exercer su competentia interne o in le medida in le qual le competentia exclusive pote affectar

regulas commun o alterar le campo del mesme regulas.

ARTICULO I-14 Dominios de competentia compartite

1. Le Union dispone de competentia compartite con le Statos membros quando le Constitution lo attribue un competentia que non corresponde al dominios mentionate in le articulos I-13 e I-17.

2. Le competentias compartite inter le Union e le Statos membros se applica al sequente dominios principal:

- a) le mercato interior;
- b) le politica social, relative al aspectos definite in le Parte III;
- c) le cohesion economic, social e territorial;
- d) le agricultura e le pesca, con exception del conservation del ressources biologic marin;
- e) le ambiente;
- f) le protection del consumidores;
- g) le transportos;
- h) le retes transeuropee;
- i) le energia;
- j) le dominio de libertate, de securitate e de justitia;
- k) le aspectos commun de securitate in materia de sanitate public, in le aspectos definite in le Parte III.

3. In le dominios del recerca, del disveloppamento technologic e del spatio, le Union dispone de competentia pro realisar actiones, in particular destinate a definir e a realisar programmas, sin que le exercitio de iste competentia pote haber le effecto de impedir al Statos membros exercer lor competentia.

ARTICULO I-15 Coordination de politicas economic e de empleo

1. Le Statos membros coordina lor politicas economic in le Union. Pro iste fin le Consilio de Ministros adopta mesuras, in particular le orientationes general pro iste politicas.

Es applicate dispositiones particular al Statos membros cuje moneta es le euro.

2. Le Union prende mesuras pro garantir le coordination del politicas de empleo del Statos membros, in particular definiente lineas directive pro iste politicas.

3. Le Union pote adoptar initiativas pro garantir le coordination del politicas social del Statos membros.

ARTICULO I-16 Politica exterior e de securitate commun

1. Le competentia del Union in materia de politica exterior e de securitate commun attinge tote le dominios del politica exterior e tote le questiones relative al securitate del Union, includite le definition progressive de un politica commun de defensa, que pote conducer a un defensa commun.

2. Le Statos membros appoia activemente e sin reservas le politica exterior e de securitate commun del Union, in un spirito de loyalitate e solidaritate mutual, respectante le action del Union in iste dominio. Le Statos membros se abstine de tote action contrari al interesses del Union o de tote action que pote diminuer su efficacia.

ARTICULO I-17 Dominios de actiones de appoio, coordination o complemento

1. Le Union dispone de competentia pro prender actiones de appoio, de coordination o de action complementari. Le dominios de iste actiones es, al nivello europeo:

- a) protection e melioration del sanitate human;
- b) industria;
- c) cultura;
- d) tourismo;
- e) education, juventute, sport e formation professional;

- f) protection civil;
- g) cooperation administrative.

ARTICULO I-18 Clausula de flexibilitate

1. Quando on considera necessari un action del Union in le quadro definite in le Parte III, pro obtener un del objectivos fixate per le Constitution, sin que le Constitution ha previdite le poteres necessari, le Consilio de Ministros, per unanimitate, per proposition del Commission e previe approbation del Parlamento Europee, adopta le mesuras appropriate.

2. Le Commission Europee, in le quadro del procedura de controlo del principio de subsidiaritate mentionate in le articulo I-11(3), indica al parlamentos national del Statos membros le propositions fundate super le articulo presente.

3. Le mesuras fundate super le presente articulo non pote comportar un harmonisation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros, in le casos in le quales le Constitution exclude un tal harmonisation.

TITULO IV INSTITUTIONES E ORGANOS DEL UNION

CAPITULO I LE QUADRO INSTITUTIONAL

ARTICULO I-19 Institutiones del Union

1. Le Union dispone de un quadro institutional que ha como scopo:

- promover su valores;
- prosequer su objectivos;
- servir su interesses, los de su citatanos e los del Statos membros;
- garantir le coherentia, le efficacia e le continuitate de su politicas e acciones.

Iste quadro institutional es formate per:

- le Parlamento Europee,
- le Consilio Europee,
- le Consilio de Ministros (infra denominata "Consilio"),
- le Commission Europee (infra denominata "Commission").

te "Commission"),

- le Tribunal de Justitia del Union Europee.

2. Cata institution age intra le limites del competentias que on lo attribue in le Constitution, in conformitate con le proceduras e conditiones mentionate in le Constitution. Le institutiones mantene inter se un co-operation loyal.

ARTICULO I-20 Le Parlamento Europee

1. Le Parlamento Europee exerce, junctamente con le Consilio, le function legislative e le function budgetari. Illo exerce functio-nes de controlo politic e functions consultative a conditiones previste per le Constitution. Le Parlamento elige le Presidente del Commission Europee.

2. Le Parlamento Europee es componite de representantes de citatanos del Union. Su numero non debe exceder septe centos cinquanta. Le representation del citatanos es in modo de proportionalitate decrescente, con un minimo de sex deputatos per Statu membro. On non assigna a aucun Statu membro plus de novanta sex sedes.

Le Consilio Europee adopta per unanimitate, per initiativa del Parlamento Europee e con su approbation, un decision europee que establi le composition del Parlamento Europee conformemente con le principios al quales le prime paragrapho refere.

3. Le deputatos del Parlamento Europee es eligite per suffragio universal directe, libere e secrete, pro un periodo de cinque annos.

4. Le Parlamento Europee elige su Presidente e su presidium inter su deputatos.

ARTICULO I-21 Le Consilio Europee

1. Le Consilio Europee da al Union le impulsos necessari pro su disveloppamento e defini su orientationes e prioritates politic general. Illo non exerce function legislative.

2. Le Consilio Europee es componite del chefes de Statu o de Governameto del Statos membros, assi como de su Presidente e del Presidente del Commission. Le Ministro de Affaires Exterior del Union parti-

cipa in su labores.

3. Le Consilio Europee se reuni cata trimestre convocate per su Presidente. Quando le ordine del die lo exige, le membros del Consilio Europee pote decider que cata membro del Consilio pote esser assistite per un ministro e, in le caso del Presidente del Commission, per un membro del Commision. Quando le situation lo exige, le Presidente convoca un reunion extraordinari del Consilio Europee.

4. Le Consilio Europee prende decisiones per consenso, salvo quando le Constitution dispone alteremente.

ARTICULO I-22 Le Presidente del Consilio Europee

1. Le Consilio Europee elige su Presidente per majoritate qualificate pro un mandato de duo annos e medie, que es renovabile un sol vice. In caso de serie impedimento o falta grave, le Consilio Europee pote poner fin a su mandato per le mesme procedura.

2. Le Presidente del Consilio Europee:

- a) preside e anima le labores del Consilio Europee;
- b) se incarga del preparation e continuitate del labores del Consilio Europee, in collaboration con le Presidente del Commission, e super le base del labores del Consilio de Affaires General;
- c) se effortia pro facilitar le cohesion e le consenso in le sino del Consilio Europee;
- d) presenta un reporto al Parlamento Europee post cata incontro del Consilio Europee.

Le Presidente del Consilio Europee assume, a su nivello e qualitate, le representation externe del Union in le affaires de politica exterior e de securitate commun, sin prejudio del attributiones del Ministro de Af-faires Exterior del Union.

3. Le Presidente del Consilio Europee non pote exercer un mandato national.

ARTICULO I-23 Le Consilio de Ministros

1. Le Consilio exerce, conjuntemente con le Parlamento Europee, le function legislati-ve, le function budgetari e le functiones de definition de politica e de coordination, in conformitate con conditions fixate per le Constitution.

2. Le Consilio es componite de un representante de cata Stato membro, a nivello ministerial, autorisate a facer decisiones obligatori pro le Governamento del Stato membro que ille o illa representa, e a exercer su derecho de voto.

3. Le Consilio de Ministros prende decisiones per majoritate qualificate, salvo quando le Constitution dispone alteremente.

ARTICULO I-24 Formationes del Consilio de Ministros

1. Le Consilio se reuni in varie formatio-nes.

2. Le Consilio de Affaires General asse-cura le coherentia del labores del varie formationes del Consilio. Illo prepara le reuniones del Consilio Europee conjuntamente con le Presidente del Consilio Europee e le Commission.

3. Le Consilio de Affaires Exterior elabora le action externe del Union secundo le linea-s strategic definite per le Consilio Europee e assecura le coherentia del actiones del Union.

4. Le Consilio Europee adopta per majori-tate qualificate un decision europee establi-ente le relation del altere formationes del Consilio.

5. Un Committee de Representantes Per-manente del Governamentos del Statos membros se carga de preparar le labores del Consilio.

6. Le reuniones del Consilio es public quando illo delibera e vota re un projecto de acto legislative. Con iste fin, cata session del Consilio se divide in duo partes, dedica-te respectivamente al deliberationes re le actos legislative del Union e al activitates non-legislative.

7. Le Presidentia del formationes del Con-silio, con exception del Presidentia de Af-faires Exterior, es assumite per le represen-

tantes del Statos membros in le Consilio secundo un sistema de rotation equal, in conformitate con le conditiones previste per un decision europee del Consilio Europee. Le Consilio Europee prende decision per majoritate qualificate.

ARTICULO I-25

Definition del majoritate qualificate in le Consilio Europee e in le Consilio

1. Le majoritate qualificate se defini como al minus 55% del membros del Consilio, con un minimo de 15 membros del Consilio, qui debe representar Statos membros que insimul contine al minus 65% del population del Union.

Un minoritate blocante debe comprehendere al minus quattro membros del Consilio; si iste numero de quattro non es attingite, le majoritate qualificate es considerate obtente.

2. Nonobstante lo que es disponite in le paragrapho 1, quando le Consilio non pren-de decision re un proposition del Commis-sion o del Ministro de Affaires Exterior del Union, le majoritate qualificate se defini como al minus 72% del membros del Consilio que representa Statos membros con al minus 65% del population del Union.

3. Le paragraphos 1 e 2 se applica al Consilio Europee quando illo decide per majoritate qualificate.

4. Le Presidente del Consilio Europee e le Presidente del Commission non participa in le votationes del Consilio Europee.

ARTICULO I-26

Le Commission Europee

1. Le Commission promove le interesse general del Union e prende le initiativas adequate con iste fin. Le Commission surveia le application del Constitution e del dispositiones adoptate per le institutiones in virtute del Constitution. Illo surveia le application del Derecto del Union sub le controlo del Tribunal de Justitia del Union Europee. Illo executa le budget e gere le programmas. Illo exerce le functiones de coordination, de execution e gestion, in conformitate con le conditiones previste per le Constitution. Con exception del politica exterior e del securitate commun e del al-

tere casos previste per le Constitution, le Commission assume le representation externe del Union. Illo prende le initiativas del programmation annual e pluriannual del Union con le scopo de attinger accordos interinstitutional.

2. Le actos legislative del Union debe es-ser adoptate per proposition del Commis-sion, salvo si le Constitution dispone altere-mente. Le altere actos es adoptate per pro-position del Commission quando le Constitu-tion lo prescribe assi.

3. Le mandato del Commission es cinque annos.

4. Le membros del Commission es eligite in ration de lor competentia general e de lor ingagiamento europee e inter personas cuje independentia es garantite.

5. Le prime Commission nominate, in conformitate con lo que es disponite in le Constitution, es componite de un citatano de cata Statos membro, includite le Presi-dente e le Ministro de Affaires Exterior del Union, qui es un de su Vicepresidentes.

6. Ab le fin del mandato del Commission mentionate in le paragrapho 5, le Commis-sion es componite de un numero de mem-bros correspondente al duo tertios del nu-mero de Statos membros, que include su Presidente e le Ministro de Affaires Exterior del Union, a minus que le Consilio Europee per unanimitate decide modifcar iste nu-mero.

Le membros del Commission es selectionate inter le citatanos del Statos membros se-cundo un sistema de rotation equal inter le Statos membros. Iste sistema es establite per un decision europee adoptate per una-nimitate per le Consilio Europee e in confor-mitate con le sequente principios:

a) le Statos membros es tractate absolu-tamente equalmente pro le determination e duration de lor membrato in le Commission. In consequentia, le differentia inter le nu-mero total de periodos de mandato pro ci-tatanos de duo Statos membros nunquam debe esser superior a un.

b) Salvo le puncto a), cata uno del suc-ces-sive Commissions es constituite de tal mo-do que illo reflecte de maniera satisfactori

le diversitate demographic e geographic del insimul del Statos membros.

7. Le Commission exerce su responsabilitates con absolute independentia. Sin pre-judicio del articulo I-28(2), le membros del Commission sollicita o accepta instructiones de necun governamento, institution, organo o organismo. Le membros del Commission se abstine de tote action incompatible con lor obligationes o con le execution de lor functiones.

8. Le Commission ha un responsabilitate collective ante le Parlamento Europee. Le Parlamento Europee pote adoptar un motion de censura contra le Commission in conformitate con le articulo III-340. Si un tal motion es approbate, le membros del Commission debe dimitter se collectivemente de lor cargas e le Ministro de Affaires Exterior del Union debe dimitter se del carga que ille exerce in le Commission.

ARTICULO I-27

Le Presidente del Commission Europee

1. In consideration del resultado del elections al Parlamento Europee e post consultationes appropriate, le Consilio Europee propone al Parlamento Europee, per majoritate qualificate, un candidato al function de Presidente del Commission. Le Parlamento Europee elige le candidato per majoritate de su membros. In le caso que le candidato non ha iste majoritate, le Consilio Europee propone al Parlamento un nove candidato intra un mense, per le mesme procedura.

2. Le Consilio, in accordo commun con le Presidente elige, adopta le lista de altere personalitates que le Consilio propone nominar como membros del Commission. Iste personas es selectionate super le base de propositiones presentate per le Statos membros, in conformitate con le criterios mentionate in le articulo I-26(4) e in le seconde parte de I-26(6). Le Presidente, le Ministro de Affaires Exterior del Union e le altere membros del Commission se submitte collectivamente a un voto de approbation del Parlamento Europee. Super le base de iste approbation, le Commission es nominate per le Consilio Europee, per majoritate qualificate.

3. Le Presidente del Commission:

- a) defini le orientationes pro missiones del Commission;
- b) determina le organisation interne del Commission a fin de assecurar le coherentia, efficacia e collegialitate de su actions;
- c) nomina le Vicepresidentes, distincte del Ministro de Affaires Exterior del Union, inter le membros del Commission.

Un membro del Commission presenta su dimission, si le Presidente lo demanda. Le Ministro de Affaires Exterior del Union presenta su dimission, si le Presidente lo demanda, in conformitate con le procedura estableite in le articulo I-28(1).

ARTICULO I-28

Le Ministro de Affaires Exterior del Union

1. Per majoritate qualificate e con le approbation del Presidente del Commission, le Consilio Europee nomina le Ministro de Affaires Exterior del Union. Le Consilio Europee pote poner fin a su mandato per le mesme procedura.

2. Le Ministro de Affaires Exterior del Union conduce le politica exterior e de securitate commun del Union. Ille contribue con su propositiones pro elaborar iste politica exterior e ille lo executa como mandatario del Consilio. Ille age del mesme modo in relation con le politica de securitate e defensa commun.

3. Le Ministro de Affaires Exterior del Union preside le Consilio de Affaires Exterior.

4. Le Ministro de Affaires Exterior del Union es un del Vicepresidentes del Commission. Ille velia le coherentia del action externe del Union. In le Commission ille se incarga del responsabilitates que incumbe al Commission in le campo del relations externe pro coordinar le altere aspectos del action externe del Union. In le exercitio de iste responsabilitates intra le Commission, e exclusivamente pro iste sorta de responsabilitates, le Ministro de Affaires Exterior del Union es subjecte al proceduras que regula le functionamento del Commission, in tanto que isto es compatible con le paragraphs 2 e 3.

ARTICULO I-29

Le Tribunal de Justitia del Union Europee

1. Le Tribunal de Justitia del Union Europee comprehend le Tribunal de Justitia, le Tribunal General e le tribunales specialiste. Illo garanti le respecto de derecto in le interpretation e application del Constitution.

Le Statos membros establi le remedios jurisdictional necessari pro garantir un jurisdiction efficiente in le sectores coperite per le Derecto del Union.

2. Le Tribunal de Justitia es componite de un judece de cata Stato membro. Illo es assistite per advocatos general.

Le Tribunal General dispone de al minus un judece per Stato membro.

Le judices e le advocatos general del Tribunal de Justitia e le judices del Tribunal General es elegite inter personas qui offere plen garantia de independentia e qui satisface le conditiones requirite in le articulos III-355 e III-356. Illes es appunctate in accordo commun per le governamentos del Statos membros pro un mandato de sex annos. Le judices e le advocatos sortiente pote esser nominate de novo.

3. Le Tribunal de Justitia del Union Europee decide in conformitate con le Parte III:

- a) re le recursos presentate per un Stato membro, per un institution o per personas physic o juridic;
- b) con character prejudicial, per petition de organos jurisdictional national, re le interpretation del Derecto del Union o re le validitate del actos adoptate per le institutiones;
- c) in le altere casos previste per le Constitution.

CAPITULO II

ALTERE INSTITUTIONES E ORGANOS CONSULTATIVE DEL UNION

ARTICULO I-30

Le Banca Central Europee

1. Le Banca Central Europee e le bancas central national forma le Systema Europee de Bancas Central. Le Banca Central Euro-

pee e le bancas central national del Statos membros cuje moneta es le euro, le quales constitue le Eurosistema, exerce le politica monetari del Union.

2. Le Systema Europee de Bancas Central es dirigte per le organos de decision del Banca Central Europee. Le objectivo principal del Systema Europee de Bancas Central es mantener le stabilitate del precios. Sin prejudicio de iste objectivo, illo presta appoio al politicas economic general del Union pro contribuer al realisation del objectivos del Union. Illo realisa tote le altere missiones de un banca central in conformitate con le Parte III e con le Statutos del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee.

3. Le Banca Central Europee es un institution. Illo ha personalitate juridic. Illo ha le unic habilitate a autorisar le emission del euro. Illo es independente in le exercitio de su competentias e in le gestion de su finencias. Le institutiones, organos e organismos del Union e le governamentos del Statos membros respecta iste independentia.

4. Le Banca Central Europee adopta le mesuras necessari pro le complimento de su commisiones in conformitate con le articulos III-185 a III-191 e III-196 e con le conditiones estableite in le Statutos del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee. In conformitate con le articulos mentionate, le Statos membros cuje moneta non es le euro, e anque lor bancas central, mantene lor competentias in le dominio monetari.

5. In le dominios de su competentia, on consulta le Banca Central Europee concernente cata projecto de acto del Union e anque concernente cata projecto de regulation al nivello national. Le Banca pote dar su aviso.

6. Le organos de decision del Banca Central Europee, lor composition e lor conditioines de functionamento es definite in le articulos III-192, III-193, III-382 e III-383 e anque in le Statutos del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee.

ARTICULO I-31

Le Tribunal de Contos

1. Le Tribunal de Contos es un institution. Illo effectua le controlo del contos del Union.

2. Le Tribunal de Contos examina le contos del totalitate del receptas e del dispensas del Union e garanti un bon gestion finanziari.

3. Le Tribunal de Contos es componite de un citatano de cata Stato membro. Le membros del Tribunal exerce lor functiones con plen independentia, in interesse general del Union.

ARTICULO I-32 Organos consultative del Union

1. Le Parlamento Europee, le Consilio e le Commission Europee es assistite per un Committee del Regiones e per un Committee Economic e Social, le quales exerce functiones consultative.

2. Le Committee del Regiones es componite de representantes del collectivitates regional e local que es sia titulares de un mandato electoral in un collectivitate regional o local, sia politicamente responsabile ante un assemblea eligite.

3. Le Committee Economic e Social es componite de representantes del organisationes de empleatores, de empleatos, e del altere sectores representative del societate civil, in particular in le dominios socio-economic, civic, professional e cultural.

4. Le membros del Committee de Regiones e del Committee Economic e Social non es ligate per alcun mandato imperative. Illes exerce lor functiones con plen independentia in le interesse general del Union.

5. Le regulas relative al composition de iste Committees, al designation de lor membros, lor competentias e a lor attributiones e functioningo, es definite in le articulos III-386 a III-392.

Le regulas mentionate in le paragraphos 2 e 3, relative al character de lor composition, es revidite periodicamente per le Consilio pro tener conto del evolution economic, social e demographic in le Union. Le Consilio, per proposition del Commission, adopta decisiones europee pro iste scopo.

TITULO V EXERCITIO DEL COMPETENTIAS DEL UNION

CAPITULO I DISPOSITIONES COMMUN

ARTICULO I-33 Actos juridic del Union

1. Pro exercer le competentias del Union le institutions utilisa le sequente instrumentos juridic, in conformitate con lo que es disponite in le Parte III: le lege europee, le lege-quadro europee, le regulamento europee, le decision europee, le recommendationes, e le avisos.

Le lege europee es un acto legislative de portata general. Illo es obligatori in tote su elementos e directemente applicabile in cata Stato membro.

Le lege-quadro europee es un acto legislative que obliga le Stato membro destinatario quanto al resultado a attinger, ma lassante al autoritates national le competentia de eliger le forma e le medios.

Le regulamento europee es un acto non-legislative de portata general que ha pro objecto le execution de actos legislative e de certe dispositiones del Constitution. Illo pote sia esser obligatori in tote su elementos e directemente applicabile in cata Stato membro, sia obligar cata Stato membro destinatario quanto al resultado a attinger, ma lassante al autoritates national le competentia de eliger le forma e le medios.

Le decision europee es un acto non-legislative obligatori in tote su elementos. Quando illo designa destinatarios, le decision es obligatori solmente pro iste destinatarios.

Le recommendationes e le avisos non ha effecto obligatori.

2. Quando un proposition de acto legislative se presenta al Parlamento Europee e al Consilio, istes se abstine de adoptar actos non previste per le procedura legislative applicabile al dominio concernite.

ARTICULO I-34 Actos legislative

1. Le leges e le leges-quadros europee,

per proposition del Commission, es adoptate conjunctemente per le Parlamento Europee e le Consilio, in conformitate con le proceduras legislative special mentionate in le articulo III-396. Si iste duo institutions non perveni a un accordo, le acto in question non es adoptate.

2. In le casos specific mentionate in le Constitution, le leges e leges-quadros europee es adoptate per le Parlamento Europee con le participation del Consilio, o per le Consilio con le participation del Parlamento Europee, secundo proceduras legislative special.

3. In le casos specific previste per le Constitution, le leges e leges-quadros europee pote esser adoptate per initiativa de un gruppo de Statos membros o del Parlamento Europee, per recommendation del Banca Central Europee, o per petition del Tribunal de Justitia del Union Europee o del Banca Europee de Investimenti.

ARTICULO I-35 Actos non-legislative

1. Le Consilio Europee adopta decisiones europee in le casos mentionate in le Constitution.

2. Le Consilio e le Commission, in particular in le casos mentionate in le articulos I-36 e I-37, assi como le Banca Central Europee in le casos specific mentionate in le Constitution, adopta regulamentos o decisiones europee.

3. Le Consilio adopta recommendations. Le Consilio decide, per proposition del Commission, in tote le casos in le quales le Constitution dispone que le Consilio adopta actos per proposition del Commission. Le Consilio prende decision per unanimitate in le dominios pro le quales le unanimitate es requirite pro le adoption de un acto del Union. Le Commission assi como le Banca Central Europee, in le casos specific previste per le Constitution, adopta recommendations.

ARTICULO I-36 Regulamentos europee delegate

1. Le leges e le leges-quadros europee pote delegar al Commission le poter de adoptar regulamentos europee delegate

que completa o modifica certe elementos non-essential del lege o del lege-quadro.

Le leges e leges-quadros europee delimita explicitemente le objectivos, le contento, le campo de application e le duration del delegation de poter. Le regulation del elementos essential de un dominio es reservate al lege o al lege-quadro europee e, consequentemente non pote esser objecto de un delegation de poter.

2. Le leges e leges-quadros europee fixa explicitemente le conditions al quales le delegation es subjecte, que pote esser le sequentes:

- le Parlamento Europee o le Consilio pote decider revocar le delegation;
- le regulamento europee delegate solmente pote entrar in vigor, si le Parlamento Europee o le Consilio non ha formulate objections intra le periodo fixate in le lege o lege-quadro europee.

Concernente le punctos a) e b), le Parlamento Europee decide per majoritate de su membros, e le Consilio lo face per majoritate qualificate.

ARTICULO I-37 Actos de execution

1. Le Statos membros prende tote le measuras de Derecho interne necessari pro le execution del actos juridicamente obligatori del Union.

2. Quando conditions uniforme de execution del actos juridicamente obligatori del Union es necessari, iste actos confere competencias de execution al Commission, o, in casos specific debitemente justificate e in le casos mentionate in le articulo I-40, al Consilio.

3. Pro le scopos de paragrapho 2, le lege europee establi previamente le regulas e principios general relative al modalitates de controlo, per le Statos membros, del exercitio del competentia de execution per le Commission.

4. Le actos de execution del Union prende le forma de regulamentos europee de execution o de decisiones europee de execution.

ARTICULO I-38

Principios commun del actos juridic del Union

1. Quando le Constitution non establi le typo de acto que on debe adoptar, le institutiones decide in cata caso, in conformitate con proceduras applicabile e con le principio de proportionalitate mentionate in le articulo I-11.

2. Le actos juridic debe esser motivate e referer al propositiones, initiativas, recommendations, petitiones o avisos mentionate in le Constitution.

ARTICULO I-39

Publication e entrata in vigor

1 Le leges e le leges-quadros adoptate conformemente con le procedura legislative ordinari es signate per le Presidente del Parlamento Europee e per le Presidente del Consilio.

In le altere casos, illos es signate per le Presidente del institution que los ha adoptate.

Le leges e le leges-quadros europee es publicate in le Jornal Official del Union Europee e entra in vigor al data que illos fixa o, in absentia de un data, vinti dies post lor publication.

2 Le regulamentos europee e le decisiones europee que non indica destinatarios es signate per le Presidente del institution que los ha adoptate.

Le regulamentos europee e le decisiones europee que non indica destinatarios es publicate in le Jornal Official del Union Europee e entra in vigor al data que illos fixa o, in absentia de un data, vinti dies post lor publication.

3. Le decisiones europee distincte de illos mentionate in le paragrapho 2 es notificate a lor destinatarios e ha effecto per iste notification.

CAPITULO II

DISPOSITIONES PARTICULAR

ARTICULO I-40

Dispositiones particular relative al execution del politica exterior e de securitate commun

1. Le Union Europee exerce un politica exterior e de securitate commun basate super le disveloppamento del solidaritate politic mutual del Statos membros, super le definition de questiones presentante un interesse general e super le obtention de un grado sempre crescente de convergentia del actiones del Statos membros.

2. Le Consilio Europee determina le interesses strategic del Union e fixa le objectivos de su politica exterior e de securitate commun. Le Consilio elabora iste politica in le quadro del lineas strategic establite per le Consilio Europee e in conformitate con lo que es disponite in le Parte III.

3. Le Consilio Europee e le Consilio adopta le decisiones europee necessari.

4. Le Politica exterior e de securitate commun es executate per le Ministro de Affaires Exterior del Union e per le Statos membros utilisante le medios national e le medios del Union.

5. Le Statos membros se concerta in le sino del Consilio Europee e del Consilio re tote question de politica exterior e de securitate que presenta un interesse general, a fin de establir un approche commun. Ante interpretender qualcunque action super le scena international o assumer qualcunque obligation que poterea affectar le interesses del Union, cata Stato membro consulta le altere Statos in le sino del Consilio Europee o del Consilio. Le Statos membros garanti, per le convergentia de lor actiones, que le Union pote defender su interesses e su valores super le scena international. Le Statos membros es solidari inter se.

6. In materia de politica exterior e de securitate commun, le Consilio Europee e le Consilio adopta decisiones europee per unanimitate, salvo in le casos mentionate in le Parte III. Illos decide re le initiativa de un Stato membro, re le proposition del Ministro de Affaires Exterior del Union, o re le proposition de iste Ministro con le appoio del Commission. Le leges e leges-quadros europee non se utilisa in iste materia.

7. Le Consilio Europee pote adoptar per unanimitate un decision europee que estable que le Consilio decide per majoritate qualificante in casos distincte de illos mentionate

in le Parte III.

8. On consulta periodicamente le Parlamento Europee re le aspectos principal e le optiones fundamental del politica exterior e de securitate commun. Le Parlamento Europee remane informate de su evolution.

ARTICULO I-41

Dispositiones particular relative al execution del politica commun de securitate e defensa

1. Le politica commun de securitate e defensa forma parte integrante del politica exterior e de securitate commun. Illo offere al Union un capacitate operative per medios civil e militar. Le Union pote recurrer a iste medios in missiones foras del Union que ha como objectivo garantir le mantenimento del pace, le prevention de conflictos e le reinfortiamento del securitate international, in conformitate con le principios del Charta del Nationes Unite. Le execution de iste cargas se basa super le capacitates offerite per le Statos membros.

2. Le politica commun de securitate e defensa include le definition progressive de un politica commun de defensa del Union. Isto conduce a un defensa commun, quando le Consilio Europee lo ha decidite per unanimitate. In iste caso, le Consilio Europee recommenda al Statos membros que illos adopta un decision in iste senso in conformitate con lor respective regulas constitutional.

Le politica del Union in le senso del presente articulo non affecta le character specific del politica de securitate e de defensa de certe Statos membros. Illo respecta le obligations derivate del Tractato del Atlantico Nordic pro certe Statos membros que considera que lor defensa commun se realisa in le quadro del Organisation del Tractato del Atlantico Nordic, e illo es compatible con le politica commun de securitate e de defensa adoptate in iste contexto.

3. Le Statos membros pone al disposition del Union, pro le execution del politica commun de securitate e de defensa, capacitates civil e militar pro contribuer al objectivos definite per le Consilio de Ministros. Le Statos membros que constitue inter se fortias multinational pote anque poner los al disposition del politica commun de securitate e de defensa.

Le Statos membros se obliga a meliorar progressivamente lor capacitates militar. On crea un Agentia in le campo del development del capacitates de defensa, de research, de acquisitions e del armamento (Agentia Europee de Defensa) pro identificar le necessitates operative, promover mesuras pro satisfacer los, contribuer a identificar e, in su caso, aplicar qualcunque disposition opportun pro reinfortiar le base industrial e technologic in le sector del defensa, pro participar in le definition de un politica europee de capacitates e de armamento, e pro adjutar le Consilio in le evaluation del melioration del capacitates militar.

4. Le Consilio adopta per unanimitate, per proposition del Ministro de Affaires Exterior del Union o per proposition de un Stato membro, le decisiones europee relative al execution del politica commun de securitate e de defensa, includite decisiones relative al initio de un mission mentionate in le presente articulo. Le Ministro de Affaires Exterior del Union pote proponer recurso al medios national e al instrumentos del Union, in su caso juntamente con le Commission.

5. Le Consilio pote confider le realisation de un mission, in le quadro del Union, a un gruppo de Statos membros a fin de preservar le valores del Union e favorar su interesses. Le realisation de un tal mission es regite per le articulo III-310.

6. Le Statos membros, que compli critérios plus elevate de capacitates militar e que ha subscritte inter se obligationes plus constringente in vista del missiones le plus exigente, establi un cooperation structurate permanente in le quadro del Union. Iste cooperation es regite per lo que es disponite in le articulo III-312. Iste cooperation non affecta le dispositiones in le articulo III-309.

7. Si un Stato membro es objecto de un aggression armate in su territorio, le altere Statos membros debe prestar lo adjuta e assistentia con tote le medios que es in lor poter in conformitate con le articulo 51 del Charta del Nationes Unite. Illo non affecta le character specific del politica de securitate e de defensa de certe Statos membros.

Le obligationes e le cooperation in iste cam-

po es conforme con le obligationes subscrite in le Organisation del Tractato del Atlantico Nordic que remane, pro le Statos membros que forma parte del Organisation, le fundamento de lor defensa collective e le organismo de execution de iste defensa collective.

8. Le Parlamento Europee es consultate regularmente re le aspectos principal e optiones fundamental del politica commun de securitate e de defensa. Le Parlamento Europee es informate re iste evolution.

ARTICULO I-42

Dispositiones particular relative al realisation del spatio de libertate, securitate e justitia

1. Le Union constitue un spatio de libertate, securitate e justitia:

a) per mediar le adoption de leges e leges-quadros europee tendente, si necessari, a approximar le dispositiones legislative e regulamentari del Statos membros in le campos mentionate in le Parte III;

b) per promover le confidentia mutual inter le autoritates competente del Statos membros, in particular super le base de recognoscimento mutual del resolutiones judiciari e extrajudiciari;

c) per mediar le cooperation operative del autoritates competente del Statos membros, includite le servicios de policia, de doana e altere servicios specialisate in le prevention e detection de infractions penal.

2. Le Parlamentos national pote, in le quadro del spatio de libertate, securitate e justitia, participar in le mechanismos de evalutation mentionate in le articulo III-260. Le Parlamentos national es associate al controlo politic de Europol e al evalutation del activitates de Eurojust in conformitate con le articulos III-276 e III-273.

3. Le Statos membros ha le derecto de initiativa in le dominio del cooperation policiari e judiciari in materia penal, conforme mente con le articulo III-264.

ARTICULO I-43

Clausula de solidaritate

1. Le Union e su Statos membros age conjuntamente in un spiritu de solidaritate, si un Stato membro es le objecto de un attacco terrorista o le victima de un catastrophe natural o de origine human. Le Union mobilisa tote le instrumentos a su disposition, includite le medios militar ponite a su disposition per le Statos membros, pro:

a)

- prevenir le menacia terrorista in le territorio del Statos membros;
- proteger le institutiones democratic e le population civil de un possibile attacco terrorista;
- prestar assistentia a un Stato membro in su territorio, post petition de su autoritates politic, in le caso de un attacco terrorista;

b)

- prestar assistentia a un Stato membro in su territorio, post petition de su autoritates politic, in le caso de un catastrophe natural o de origine human.

2. Le modalitates de application del presente articulo es mentionate in le articulo III-329.

CAPITULO III

COOPERATION REINFORTIATE

ARTICULO I-44

Cooperationes reinfortiate

1. Le Statos membros que vole instaurar inter se un cooperation reinfortiate in le quadro del competentias non-exclusive del Union pote facer uso del institutiones del Union e exercer iste competentias per applicar le dispositiones pertinente del Constitution, intra le limites e secundo modalitates mentionate in le presente articulo e in le articulos III-416 a III-423.

Le cooperationes reinfortiate visa a impulsar le objectivos del Union, proteger su interesses e reinfortiar su processo de integration. Le cooperation reinfortiate intende favorar le realisation del objectivos del Union, preservar su interesses, e reinfortiar su processo de integration. Illos es aperte permanentemente a tote le Statos membros, in conformitate con le articulo III-418.

2. Le decision europee de autorisar un cooperation reinfortiate es adoptate per le

Consilio como ultime recurso, quando illo ha arrivate al conclusion que le objectivos prosegueite per iste cooperation non pote esser obtenite, in un periodo rationabile, per tote le Union, e con le condition que in ille cooperation participa, al minus, un tercio del Statos membros. Le Consilio decide per le procedura mentionate in le articulo III-419.

3. Tote le membros del Consilio pote participar in su deliberationes, ma in le votation participa solmente le membros del Consilio qui representa le Statos membros participante in un action reinfornitate.

Le unanimitate es constituite unicamente per le votos del representantes del Statos membros participante.

Le majoritate qualificate se defini como al minus 55% del membros del Consilio representante le Statos membros participante, que reuni como minimo 65% del population de iste Statos.

Un minoritate de blocada debe includer al minus le numero minime de membros del Consilio representante plus de 35% del population del Statos membros participante, plus un membro; si isto non es le caso, le majoritate qualificate es considerate obtente.

Nonobstante lo que es disponite in le paragraphos 3 e 4, quando le Consilio non pren-de decision per proposition del Commission o del Ministro de Affaires Exterior del Union, le majoritate qualificate requirite se defini como al minus 72% del membros del Consilio representante le Statos membros participante que reuni al minus 65% del population de iste Statos membros.

4. Le actos adoptate in le quadro de un cooperation reinfornitate liga solmente le Statos membros participante. Iste actos non es considerate como un acuesto que debe esser acceptate per le Statos candidatos al adhesion al Union.

TITULO VI VITA DEMOCRATIC DEL UNION

ARTICULO I-45 Principio de equalitate democratic

In tote su activitates le Union respecta le

principio del equalitate de su citatanos qui gaudie de un equal attention de su institutiones, organos e organismos.

ARTICULO I-46 Principio del democratia representative

1. Le functionamento del Union se basa super le principio del democratia representative.

2. Le citatanos es directemente representate, al nivello del Union, in le Parlamento Europee. Le Statos membros es representate in le Consilio Europee per lor chef de Stato o de Governamento, e in le Consilio per lor governamentos, que es democraticamente responsabile, sia ante lor parlementos national, sia ante lor citatanos.

3. Tote citatano ha le derecta de participar in le vita democratic del Union. Le decisiones es prendite in le forma le plus aperte e le plus proxime al citatano.

4. Le partitos politic al nivello europee contribue al formation del conscientia politic europee e al expression del voluntate del citatanos del Union.

ARTICULO I-47 Principio del democratia participative

1. Le institutiones del Union da al citatano e al associationes representative, per le vias appropriate, le possibilitate de exprimer e de intercambiar publicamente lor opiniones in tote le dominios de action del Union.

2. Le institutiones mantene un dialogo aperte, transparente e regular con le associationes representative e le societate civil.

3. In vista de garantir le coherentia e le transparentia del actiones del Union, le Commission mantene ample consultationes con le partes interessate.

4. Un gruppo de al minus un million de citatanos del Union, qui debe esser citatanos de un numero significative de Statos membros, pote prender le initiativa de invitar le Commission, in le quadro de su attributiones, a submitter un proposition appropriate re questiones del quales iste citatanos considera que un acto juridic del Union es necessari pro le fines del application del

Constitution. Le lege europee establi le dispositions relative al proceduras e conditio-nes requirite pro le presentation de un tal initiativa citatan, includite le numero minime de Statos membros del quales debe provenir le citatano qui lo presenta.

ARTICULO I-48

Partners social e dialogo social autonome

Le Union Europee recognosce e promove le rolo del partners social a su nivello, ponderante le diversitate del systemas national. Le Union facilita le dialogo inter illos, intra le limites de lor autonomia. Le culmine social tripartite pro le crescimento e le empleo contribue al dialogo social.

ARTICULO I-49

Le Mediator Europee

Un Mediator Europee, appunctate per le Parlamento Europee, recipe, examina e reporta le reclamaciones relative a casos de mal administration in le actiones del institutiones, organos o organismos del Union sub le conditions mentionate in le Constitution. Le Mediator europee exerce su functiones in total independentia.

ARTICULO I-50

Transparentia del labores del institutiones, organos e organismos del Union

1. A fin de promover un bon governamen-to e de garantir le participation del societa-te civil, le institutiones, organos e organi-smos del Union opera con le major respecto possibile al principio de apertura.

2. Le sessiones del Parlamento Europee, assi como del Consilio, es public quando illos delibera e vota re un proposition de acto legislative.

3. Cata citatano del Union, e cata persona physic o juridic residente o habente su sede statutari in un Stato membro, dispone, sub le conditions mentionate in le Parte III, de un derecito de acceso al documentos del institutiones, organos e organismos del Uni-on, qualcunque pote esser lor supporto.

Le lege europee fixa le principios general e limites que regula, per motivos de interesse public o private, le exercitio del derecito de acceso a tal documentos.

4. Cata institution, organo o organismo establi in su regulamento interior dispositio-nes specific concernente le accesso a su documentos, in conformitate con le lege europee mentionate in le paragrapho 3.

ARTICULO I-51

Protection de datos personal

1. Tote persona ha derecito al protection del datos personal que le concerne.

2. Le lege o lege-quadro europee establi le regulas relative al protection del persona physic concernente le tractamento de datos personal per le institutiones, organos e organismo-s del Union, assi como per le Statos membros in le exercitio del activitates comprehendite in le dominio de application del Derecito del Union, e relative al libere circu-lation de iste datos. Le respecto de iste regulas es submittite al controlo de autorita-tes independente.

ARTICULO I-52

Statuto del ecclesias e del organisationes non-confessional

1. Le Union respecta e non prejudica le statuto recognoscite in le Statos membros, in virtute del Derecito national, pro le eccl-e-sias e le associationes o communitates reli-giose.

2. Le Union respecta equalmente le statu-to del organisationes philosophic e non-confessional.

3. Recognoscente lor identitate e lor con-tribution specific, le Union mante-ne un dia-logic aperte, transparente e regular con iste ecclesias e organisationes.

TITULO VII

FINANCIAS DEL UNION

ARTICULO I-53

Principios budgetari e finanziari

1. Tote le receptas e le dispensas del Union debe esser le objecto de previsiones pro cata exercitio budgetari annual e esser inscribite in le budget del Union in confor-mitate con le Parte III.

2. Le budget debe esser equilibrato quanto a receptas e dispensas.

3. Le dispensas inscribite in le budget es autorisate pro le periodo del exercitio budgetari annual in conformitate con le lege europee mentionate in le articulo III-412.

4. Le execution de dispensas inscribite in le budget require le adoption previe de un acto juridicamente obligatori del Union que da un fundamento juridic a su action e al execution del correspondente dispensa in conformitate con le lege europee mentionate in le articulo III-412, salvo le exceptions que iste lege establi.

5. Pro garantir le disciplina budgetari, le Union non adopta actos susceptibile de haber incidentias considerable in le budget sin garantir que le proposition o le procedure pote esser finançiate intra le limite del ressources proprie del Union e in le respecto del quadro finanziari pluriannual mentionate in le articulo I-55.

6. Le budget es executate in conformitate con le principio de bon gestion finanziari. Le Statos membros e le Union coopera a fin que le creditos inscribite in le budget se utilisa conformemente con iste principio.

7. Le Union e le Statos membros, in conformitate con le articulo III-415, combatte le fraude e qualcunque altere activitate illegal que affecta le interesses finanziari del Union.

ARTICULO I-54 Ressources propre del Union

1. Le Union se dota del medios necessari pro obtener su objectivos e pro finalisar su politicas.

2. Le budget del Union es finançiate integremente per ressources proprie, sin pre-judicio del altere receptas.

3. Un lege europee del Consilio fixa le dispositiones applicabile al sistema de ressources proprie del Union. In iste contexto il es possibile establir nove categorias de ressources o suprimir un categoria existente. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee. Iste lege entra in vigor solmente post su approbation per le Statos membros in conformitate con lor respective regulas constitutional.

4. Un lege europee del Consilio fixa le dispositiones de application del sistema de ressources proprie del Union a mesura que illo es mentionate in le lege europee adoptate conformemente con le paragrapho 3. Le Consilio decide post approbation del Parlamento Europee.

ARTICULO I-55 Quadro finanziari pluriannual

1. Le quadro finanziari pluriannual ha pro objecto garantir le evolution ordinate del dispensas del Union intra le limite de su ressources proprie. Illo fixa le amontas del limites maxime annual del creditos pro ingaggiamentos per categorias de dispensas, conformemente con le articulo III-402.

2. Un lege europee del Consilio fixa le quadro finanziari pluriannual. Le Consilio decide per unanimitate, post approbation del Parlamento Europee, que decide per majoritate del membros que lo compone.

3. Le budget annual del Union respecta le quadro finanziari pluriannual.

4. Le Consilio Europee pote, per unanimitate, adoptar un decision europee autorisante le Consilio a decider per majoritate qualificate quando illo adopta le lege europee del Consilio mentionate in le paragrapho 2.

ARTICULO I-56 Budget del Union

Le lege europee estable le Budget annual del Union in conformitate con le articulo III-404.

TITULO VIII LE UNION E SU VICINITATE PROXIME

ARTICULO I-57 Le Union e su vicinitate proxime

1. Le Union disveloppa con le Statos vicin relationes preferential, con le objectivo de establir un spatio de prosperitate e de bon vicinitate basate super le valores del Union e characterisate per relationes stricte e pacific basate super le cooperation.

2. Pro le fines del paragrapho 1, le Union pote concluder accordos specific con le paises concernite. Iste accordos pote includer

derechos y obligaciones reciprocas y la posibilidad de realizar actividades comunes. Los países miembros presentan sus observaciones en la materia. El Consejo Europeo decide por unanimidad, después de la aprobación del Parlamento Europeo.

TITULO IX MEMBRATO DEL UNION

ARTICULO I-58

Criterios de membrato e procedura de adhesión al Union

1. La Unión es abierta para todos los Estados europeos que respetan los valores mencionados en el artículo I-2 y se compromete a promoverlos juntos.

2. Cada Estado europeo que desea convertirse en miembro de la Unión dirige su solicitud al Consejo. El Parlamento Europeo y los parlamentos nacionales de los Estados miembros informan sobre esta solicitud. El Consejo decide por unanimidad, después de consultar con la Comisión y el Parlamento Europeo, que decide por mayoría de los miembros que lo componen. Las condiciones y el procedimiento de admisión se establecen mediante un acuerdo entre los Estados miembros y el Estado candidato. Este acuerdo se somete a ratificación por todos los Estados contratantes, según sus propias reglas constitucionales respectivas.

ARTICULO I-59

Suspension de certe derecitos del membrato del Union

1. El Consejo, por iniciativa motivada por un tercio de los Estados miembros, o por iniciativa motivada por el Parlamento Europeo o por la Comisión, puede adoptar una decisión europea constatando la existencia de un riesgo claro de violación grave para un Estado miembro de los valores mencionados en el artículo I-2. El Consejo decide por mayoría de los cuatro quintos de sus miembros, después de la aprobación del Parlamento Europeo.

Antes de proceder a esta constatación, el Consejo escucha al Estado miembro en cuestión y, según el mismo procedimiento, dirigir recomendaciones a él.

El Consejo verifica regularmente si las motivaciones que han llevado a tal constatación siguen siendo válidas.

2. El Consejo Europeo, por iniciativa de

un tercio de los Estados miembros o por la Comisión, puede adoptar una decisión europea constatando la existencia de una violación grave y persistente de los valores mencionados en el artículo I-2 para un Estado miembro, después de haber invitado a este Estado miembro a presentar sus observaciones en la materia. El Consejo Europeo decide por unanimidad, después de la aprobación del Parlamento Europeo.

3. Cuando ha sido posible la constatación mencionada en el párrafo 2, el Consejo puede, por mayoría cualificada, adoptar una decisión europea que suspende ciertos derechos derivados de la aplicación de la Constitución al Estado miembro en cuestión, incluyendo el derecho de voto del miembro en el Consejo que representa este Estado. El Consejo tiene en cuenta las posibles consecuencias de una suspensión para los derechos y obligaciones de las personas físicas y jurídicas.

En cualquier caso, este Estado sigue siendo responsable de las obligaciones que le corresponden en la Constitución.

4. El Consejo puede adoptar posteriormente, por mayoría cualificada, una decisión europea que modifica o deroga las medidas adoptadas en conformidad con el párrafo 3 como respuesta a cambios en la situación, que lo ha motivado a imponer estas medidas.

5. Por los fines de este artículo, el miembro del Consejo Europeo o el representante del Estado miembro en cuestión no participa en la votación y el Estado miembro en cuestión no es tenido en cuenta en el cálculo de la tercera parte o del cuarto quinto de los Estados miembros mencionados en los párrafos 1 y 2. La abstención de los miembros presentes o representados no impide la adopción de las decisiones europeas mencionadas en el párrafo 2.

Para la adopción de decisiones europeas mencionadas en los párrafos 3 y 4, la mayoría cualificada se define como al menos 72% de los miembros del Consejo que representan a los Estados miembros participantes que se reúnen al menos 65% de la población de estos Estados.

Cuando, después de una decisión de suspensión del derecho de voto adoptada en conformidad con el párrafo 3, el Consejo toma una decisión, por mayoría cualificada, sobre la base de las disposiciones de la Constitución

tion, iste majoritate qualificate se defini del mesme maniera como in le paragrapho 2 o, si le Consilio age per proposition del Commission o del Ministro de Affaires Exterior del Union, como al minus 55% del membros del Consilio que representa le Statos membros participante que reuni al minus 65% del population de iste Statos. In iste ultime caso, un minoritate de blocada debe includer al minus le numero minime de membros del Consilio que representa plus de 35% del population del Statos membros participante, plus un membro; sin iste minoritate de blocada, le majoritate qualificate se considera obtenite.

6. Pro le fines del presente articulo, le Parlamento Europee decide per majoritate del duo tertios del votos exprimite, lo que representa le majoritate del membros que lo compone.

ARTICULO I-60

Disdicio voluntari ex le Union

1. Tote Stato membro pote decider, in conformitate con su regulas constitutional, retirar se ex le Union.

2. Le Stato membro que decide retirar se notifica su intention al Consilio Europee. Al luce del orientationes del Consilio Europee, le Union negotia e conclude con iste Stato membro un accordo que regula le forma de su disdicio, ponderante le quadro de su relationes futur con le Union. Iste accordo es negotiate in conformitate con le articulo III-325(3). Le Consilio lo conclude in le nomine del Union per majoritate qualificate, post approbation del Parlamento Europee.

3. Le Constitution cessa de esser applicabile al Stato membro in question ab le data de entrata in vigor del accordo de disdicio o, si un tal data non es fixate, duo annos post le notification mentionate in le paragrapho 2, salvo si le Consilio Europee, in accordo con le Stato membro in question, decide per unanimitate prorogar iste termino.

4. Pro le fines del paragraphs 2 e 3, le membro del Consilio Europee e del Consilio que representa le Stato membro que se disdice, participa ni in le deliberationes ni in le decisiones europee del Consilio Europee o del Consilio que lo concerne.

Le majoritate qualificate se defini como al minus 72% del membros del Consilio que representa Statos membros participante que reuni al minus 65% del population de iste Statos.

5. Si le Stato membro que se ha disdicio ex le Union sollicita de novo le adhesion, su requesta es submittite al procedura mentionate in le articulo I-58.

PARTE II

CHARTA DEL DERECTOS FUNDAMENTAL DEL UNION

PREAMBULO

Le populos de Europa, creante inter se un union sempre plus stricte, ha decidite compartir un futuro pacific basate super valores commun.

Consciente de su patrimonio spiritual e moral, le Union es fundate super le valores indivisible e universal de dignitate human, de libertate, de equalitate e de solidaritate. Le Union se basa super le principios del democracia e del Stato de Derecto. Per instituer le citatanitate del Union e per crear un spatio de libertate, de securitate e de justitia, le Union situa le persona in le centro de su activitates.

Le Union contribue al preservation e al developpamento de iste valores commun intra le respecto del diversitate del culturas e del traditiones del populos de Europa, e igualmente del identitate national del Statos membros e del organisation de lor poteres public al nivellos national, regional e local; le Union se effortia de promover un developpamento equilibrate e durabile e garanti le libere circulation de personas, de servicios, de mercantias e de capitales, assi como le libertate de establimiento.

Pro iste fin il es necessari, per render los plus visible in un Charta, reforziar le protection del derecitos fundamental al luce del evolution del societate, del progresso social e del disveloppamentos scientific e technologic.

Le presente Charta reaffirma, respectante le competencias e missiones del Union, assi como le principio de subsidiaritate, le derecitos recognoscite specialmente per le traditiones constitutional e le obligationes international commun del Statos membros, le Pacto Europee pro le Protection del Derecitos Human e del Libertates Fundamental, le Chartas Social adoptate per le Union e per le Consilio Europee, assi como per le jurisprudentia del Tribunal de Justitia del Union Europee e del Tribunal Europee del Derecitos Human. In iste contexto, le organos jurisdictional del Union e del Statos membros interpretara le Charta prenente debitemente in consideration le explicaciones establete sub le autoritate del Praesi-

dium del Convention que preparava le Charta e actualisate sub le responsabilitate del Praesidium del Convention Europee.

Le fruition de iste derecitos comporta responsabilitates e debitos tanto con respecto al alteres como con respecto al communitate human e futur generationes.

In consequentia, le Union recognosce le derecitos, le libertates e le principios mentionate in lo que seque.

TITULO I

DIGNITATE

ARTICULO II-61

Dignitate human

Le dignitate human es inviolabile. Illo debe esser respectate e protegite.

ARTICULO II-62

Derecto al vita

1. Tote persona ha derecto al vita.
2. Necuno pote esser condemnate al sententia de morte ni executate.

ARTICULO II-63

Derecto al integratite del persona

1. Tote persona ha derecto al integratite physic e mental.
2. In le campo del medicina e del biologia on respecta in particular:
 - a) le consentimento libere e informate del persona concernite, secundo le modalitates establete in le lege;
 - b) le prohibition del practicas eugenics, in particular le practicas que ha pro scopo le selection del personas;
 - c) le prohibition de facer del corpore human e su partes, como tales, un fonte de lucro;
 - d) le prohibition del clonation reproductive de esseres human.

ARTICULO II-64

Prohibition del tortura e del penas inhuman o degradante o del tractamentos inhuman o degradante

Necuno pote esser submittite a tortura ni a penas o tractamentos inhuman o degradante.

ARTICULO II-65

Prohibition del sclavitude e del labor fortiate

1. Necuno pote esser submittite a sclavitude o a servitude.
2. Necuno pote esser constringite a facer un labor fortiate o obligatori.
3. Le commercio de esseres human es prohibite.

TITULO II LIBERTATES

ARTICULO II-66

Derecto al libertate e al securitate

Tote persona ha le derecto al libertate e al securitate.

ARTICULO II-67

Respecto del vita private e familial

Tote persona ha le derecto al respecto de su vita private e familial, de su domicilio e de su communicationes.

ARTICULO II-68

Protection de datos de character personal

1. Tote persona ha le derecto al protection del datos de character personal que le concerne.
2. Iste datos debe esser tractate loyalmente, pro fines concrete e super le base del consentimento del persona concernite o in virtute de un altere fundamento legitime previste per le lege. Tote persona ha le derecto a acceder al datos recolligite que le concerne e ille ha derecto a su rectification.
3. Le respecto de iste regulas es subjecte al controlo de un autoritate independente.

ARTICULO II-69

Drecto de contraher matrimonio e derecto a fundar un familia

Le derecto de maritar se e le derecto a fundar un familia es garantite secundo le leges national que regula su exercitio.

ARTICULO II-70

Libertate de pensamento, de conscientia e de religion

1. Tote persona ha le derecto al libertate de pensamento, de conscientia e de religion. Iste derecto implica le libertate de cambiar de religion o de convictiones, assi como le libertate de manifestar su religion o su convictiones individual- o collectivamente, in publico o in privato, per le culto, le inseniamento, le practicas e le observantia del ritos.
2. Le derecto al objection de conscientia es recognoscite secundo le leges national que regula su exercitio.

ARTICULO II-71

Libertate de expression e de information

1. Tote persona ha le derecto al libertate de expression. Iste derecto include le libertate de opinion e le libertate de recipere o de comunicar informationes o ideas sin que il pote haber ingerentia de autoritates public e sin consideration de frontieras.
2. Le libertate de medios de communication e lor pluralismo es respectate.

ARTICULO II-72

Libertate de reunion e de association

1. Tote persona ha le derecto al libertate de reunion pacific e al libertate de association in tote le nivello, specialmente in le dominios politic, syndical e civic, lo que implica le derecto de tote persona de fundar con altere personas syndicatos e de afiliar se a illos pro le defensa de su intereses.
2. Le partitos politic al nivello del Union contribue al expression del voluntate politic del citatanos del Union.

ARTICULO II-73

Libertate del artes e del scientias

Le artes e le recerca scientific es libere. On

respecta le libertate academic.

ARTICULO II-74 Derecto al education

1. Tote persona ha le derecho al education e al accesso a formation professional e continue.
2. Iste derecho include le facultate de reciper gratuitemente le inseniamento obligatori.
3. Es respectate, secundo le leges national que regula lor exercitio, le libertate de creation de institutiones educational intra le respecto del principios democratic, assi como le derecho del parentes de garantir le education e le inseniamento de lor infantes in conformitate con lor convictiones religiose, philosophic e pedagogic.

ARTICULO II-75

Libertate professional e derecho de laborar

1. Tote persona ha le derecho de laborar e de exercer un profession liberemente eligite o acceptate.
2. Tote citatano del Union ha le libertate de cercar un empleo, de laborar, de establisce o de prestar servicios in qualcunque Stato membro.
3. Le citatanos de tertie paises, qui es autorisate a laborar in le territorio del Statos membros, ha le derecho de conditions de labor equivalente a illos del citatanos del Union.

ARTICULO II-76

Libertate de interprisa

On recognosce le libertate de interprisa in conformitate con le Derecto del Union e con le legislationes e practicas national.

ARTICULO II-77 Derecto de proprietate

1. Tote persona ha le derecho de fruer del proprietate de su benes acquirite legalmente, de usar los, de disponer de illos e de legar los. Necuno pote esser private de su proprietate si non pro causa de interesse public, in le casos e conditions previste per un lege e, intra un tempore rationabile, con un juste indemnisation a causa de su perdi-

ta. Le uso del benes pote esser regulate per le lege in le mesura necessari pro le interesse general.

2. Es protegite le proprietate intellectual.

ARTICULO II-78 Derecto de asylo

Es garantite le derecho de asylo intra le respecto del regulas del Convention de Genève del 28 de julio 1951 e del Protocollo del 31 de januario 1967 relative al Statuto del Refugiatos e in conformitate con le Constitution.

ARTICULO II-79 Protection in caso de transferimento, de expulsion e de extradition

1. Es prohibite le expulsiones collective.
2. Necuno pote esser transferite, expulsate o extradite a un Stato in le qual le persona curre un risco seriose de esser submittite al pena de morte, al tortura o a altere penas o tractamentos inhuman o degradante.

TITULO III EQUALITATE

ARTICULO II-80 Equalitate ante le lege

Tote le personas es equal ante le lege.

ARTICULO II-81 Non-discrimination

1. Es prohibite tote discrimination fundate in particular super le sexo, le racia, le color, le origines ethnic o social, le characteristicas genetic, le lingua, le religion o le convictiones, le opiniones politic o de qualcunque altere typo, le appertinentia a un minoritate national, le fortuna, le nascentia, un handicap, le etate o le orientation sexual.

2. In le dominio de application del Constitution e sin prejudicio de su dispositions particular, tote discrimination exercite pro rationes del nationalitate es prohibite.

ARTICULO II-82 Diversitate cultural, religiose e linguistic

Le Union respecta le diversitate cultural, religiose e linguistic.

ARTICULO II-83 Equalitate inter feminas e viros

Le equalitate inter feminas e viros debe esser garantite in tote le dominios, includite super le terreno del empleo, del labor e del remuneration. Le principio de legalitate non impedi le mantenimento o le adoption de mesuras que da avantages specific in favor del sexo sub-representate.

ARTICULO II-84 Derectos del infante

1. Le infantes ha le derecho del protection e del curas necessari pro lor benesser. Illes pote exprimer lor opinion liberemente. Isto es a prender in consideration pro le subjetos que les concerne, in function de lor etate e de lor maturitate.
2. In tote le actos relative al infantes, sia illo exequite per autoritates public o per institutiones private, le interesse superior del infante constitue un consideration primordial.
3. Tote infante ha le derecho de mantener regularmente relationes personal e contactos directe con su patre e con su matre, salvo si illo es contrari a su interesse.

ARTICULO II-85 Derectos del personas de etate avantiate

Le Union recognosce e respecta le derecho del personas de etate avantiate de haber un vita digne e independente e de participar in le vita social e cultural.

ARTICULO II-86 Integration del personas handicapate

Le Union recognosce e respecta le derecho del personas handicapate de beneficiar de mesuras que garanti lor autonomia, lor integration social e professional e lor participation in le vita del communitate.

TITULO IV SOLIDARITATE

ARTICULO II-87 Derecto al information e al consultation del laboratores in le interprisa

On debe garantir al laboratores o a lor representantes, al nivello appropriate, un information e un consultation con sufficiente anticipation in le casos e conditions mentionate in le Derecto del Union e in le legislationes e practicas national.

ARTICULO II-88 Derectos de negotiation e de actions collective

Le laboratores e le empleatores, o lor organisations respective, in conformitate con le Derecto del Union e con le legislationes e practicas national, ha le derecho a negotiar e concluder conventiones collective, al nivello appropriate, e de recurrer, in caso de conflicto de interesses, a actions collective pro le defensa de lor interesses, includite le exópero.

ARTICULO II-89 Derecto de acceso al servicios de placiamento

Tote persona ha le derecho a acceder a un servicio gratuito de placiamento.

ARTICULO II-90 Protection in caso de dimission injustificate

Tote laborator ha le derecho a un protection in caso de dimission injustificate, conforme mente con le Derecto del Union e al legislationes e practicas national.

ARTICULO II-91 Conditions de labor juste e equitabile

1. Tote laborator ha le derecho a laborar sub conditions que respecta su sanitate, su securitate e su dignitate.
2. Tote laborator ha le derecho al limitation del duration maxime del labor e a periodos de reposo quotidian e septimanal, assi como a un periodo de vacationes annual pagate.

ARTICULO II-92 Prohibition del labor infantil e protection del juvenes in le labor

Le labor infantil es prohibite. Le etate minime de admission al labor non pote esser inferior al etate in le qual cessa le periodo de scholaritate obligatori, sin prejudicio del

dispositiones plus favorable pro le juvenes e salvo exceptiones limitate.

Le juvenes admittite pro laborar debe disponer de conditions de labor adaptate a lor estate e esser protegite contra le exploitation economic o contra qualcunque labor que pote esser prejudicial pro lor securitate, lor sanitate, lor disveloppamento physic, moral o social o que pote poner in periculo lor education.

ARTICULO II-93

Vita familial e vita professional

1. Le protection del familia es garantite super le planos juridic, economic e social.
2. Con le fin de poter conciliar vita familial e vita professional, tote persona ha le derecho a esser protegite contra qualcunque dimission pro un causa relationate con le maternitate, assi como le derecho a un permission pagate pro maternitate e a un permission prenatal causate del nascentia o del adoption de un infante.

ARTICULO II-94

Securitate social e adjuta social

1. Le Union recognosce e respecta le derecto de acceso al prestaciones de securitate social e al servicios social que garanti un protection in casos como le maternitate, le maladia, le accidentes del labor, le dependentia o le vetulessa, assi como in caso de perdita de empleo, secundo le modalitates establete per le Derecto del Union e le legislationes e practicas national.

2. Tote persona qui reside e se displacia legalmente intra le Union ha le derecho al prestaciones de securitate social e al avantages social conforme con le Derecto del Union e con le legislationes e practicas national.

3. Con le fin de combatter le exclusion social e le povressa, le Union recognosce e respecta le derecto a un adjuta social e a un adjuta al habitation pro garantir un existentia digne a totes qui non dispone de ressources sufficiente, secundo le modalitates establete per le Derecto del Union e le legislationes e practicas national.

ARTICULO II-95

Protection del sanitate

Tote persona ha le derecto a acceder al prevention sanitari e de profitar del attention medical al conditions establete per le legislationes e practicas national. Un alte nivello de protection del sanitate human es garantite, quando se defini e executa tote le politicas e actions del Union.

ARTICULO II-96

Accesso al servicios de interesse economic general

Le Union recognosce e respecta le accesso al servicios de interesse economic general, tal que le legislationes e practicas national dispone, in conformitate con le Constitution, con le fin de promover le cohesion social e territorial del Union.

ARTICULO II-97

Protection del ambiente

Le politicas del Union integra e garanti, conformemente con le principio de disveloppamento durabile, un alte nivello de protection del ambiente e le melioration de su qualitate.

ARTICULO II-98

Protection del consumidores

Le politicas del Union garanti un alte nivello de protection del consumidores in le Union.

TITULO V

CITATANITATE

ARTICULO II-99

Derecto de voto e de eligibilitate in le elections al Parlamento Europee

1. Tote citatano del Union ha le derecto de voto e de eligibilitate in le elections al Parlamento Europee in le Stato membro in le qual ille reside, al mesme conditions como le citatanos de iste Stato.

2. Le deputatos del Parlamento Europee es elegite per suffragio universal directe, libere e secrete.

ARTICULO II-100

Derecto de voto e de eligibilitate in le elections municipal

Tote citatano del Union ha le derecto de voto e de eligibilitate in le elections muni-

cipal del Stato membro in que ille reside, al mesme conditiones como le citatanos de iste Stato.

ARTICULO II-101 Derecto a un bon administration

1. Tote persona ha le derecto a vider que le institutiones, organos e organismos del Union tracta su affaires impartial- e justemente e intra un periodo rationabile.

2. Iste derecto include in particular:

- a) le derecto de tote persona a esser audite ante que un mesura individual que le affectarea disfavorablemente, es prendite contra ille;
- b) le derecto de tote persona a acceder al dossier que le concerne, intra le respecto del interesses legitime del confidentialitate e del secreto professional e commercial;
- c) le obligation pro le administration de motivar su decisiones.

3. Tote persona ha le derecto al reparation per le Union del damnos causate per su institutiones o per su agentes in le exercitio de lor functiones, in conformitate con le principios general commun del Derectos del Statos membros.

4. Tote persona pote diriger se al institutiones del Union in un del linguas del Constitution e debe reciper un responsa in iste mesme lingua.

ARTICULO II-102 Derecto de acceso al documentos

Tote citatano del Union assi como tote persona physic o juridic residente o habente su sede statutari in un Stato membro ha un derecto de acceso al documentos del institutiones, organos e organismos del Union, qualcunque pote esser lor supporto.

ARTICULO II-103 Le Mediator Europee

Tote citatano del Union assi como tote persona physic o juridic residente o habente su sede statutari in un Stato membro ha le derecto de submitter al Mediator Europee le casos de mal administration in le action del institutiones, organos o organismos del Uni-

on, con exclusion del Tribunal de Justitia Europee in le exercitio de su functiones jurisdictional.

ARTICULO II-104 Derecto de petition

Tote citatano del Union assi como tote persona physic o juridic residente o habente su sede statutari in un Stato membro ha le derecto de Petition ante le Parlamento Europee.

ARTICULO II-105 Libertate de circulation e de residentia

1. Tote citatano del Union ha le derecto de circular e resider liberamente in le territorio del Statos membros.

2. Conformemente con le Constitution on pote conceder libertate de circulation e de residentia al citatano de tertie paises residente legalmente in le territorio de un Stato membro.

ARTICULO II-106 Protection diplomatic e consular

Tote citatano del Union ha le derecto, in le territorio de un tertie pais in le qual non es representate le Stato membro del qual ille es citatano, al protection del autoritates diplomatic e consular de tote Stato membro, al mesme conditiones como le citatano de iste Stato.

TITULO VI **JUSTITIA**

ARTICULO II-107 Derecto al recurso judicial effective e a un tribunal impartial

Tote persona, cuje derectos e libertates garantite per le Derecto del Union ha essite violate, ha le derecto a un recurso effective ante un tribunal in respecto al conditions establite in le presente articulo. Tote persona ha le derecto que su causa debe esser audite equitable- e publicamente e intra un periodo rationabile per un tribunal independiente e impartial, establite previamente per le lege. Tote persona ha le possibilitate de facer se consiliar, defender e representar. On presta assistentia juridic gratuite a personas qui non dispone de ressources sufficiente si isto es necessari pro garantir le ef-

factivitate del accesso al justitia.

ARTICULO II-108
Presumption de innocentia e derecitos del defensa

1. Tote accusato es presumite innocentus usque su culpabilitate ha essite legalmente establite.
2. Es garantite a tote accusato le respecto del derecitos de defensa.

ARTICULO II-109
Principios de legalitate e de proportionalitate del delictos e del penas

1. Necuno pote esser condemnate pro un action o un omission que, in le momento in le qual illo ha essite committite, non constitueva un infraction secundo le Derecto national o le Derecto international. Equalmente, non pote esser imponite un pena plus grave que le pena applicate in le momento in le qual le infraction ha essite committite. Si, posteriormente a iste infraction, le lege impone un pena plus legier, iste lege debe esser applicate.
2. Le presente articulo non impedi le judicio e le punition de un persona culpabile de un action o de un omission que, in le momento in le qual illo ha essite committite, esseva criminal secundo le principios general recognoscite per le insimul del nationes.
3. Le intensitate del penas non debe esser disproportionate in relation con le infraction.

ARTICULO II-110
Derecto a non esser judgete o condemnate penalmente duo vices pro un mesme delicto

Necuno pote esser accuse o condemnate penalmente pro un infraction pro le qual ille ha jam essite absolvite o condemnate in le Union per un sententia penal definitive conformemente con le lege.

TITULO VII
DISPOSITIONES GENERAL APPLICABILE AL INTERPRETATION E APPLICATION DEL CHARTA

ARTICULO II-111
Campo de application

1. Le dispositiones del presente Charta es dirigite al institutiones, organos e organismos del Union, respectante le principio de subsidiaritate, assi como al Statos membros unicamente quando illos applica le Derecto del Union. Consequentemente, illos respecta le derecitos, observa le principios e move lor application, conformemente con lor respective competentias e intra le limites del competentias que on attribue al Union in le altere partes del Constitution.

2. Le presente Charta non amplia le campo de application del Derecto del Union ultra le competentias del Union, ni crea aucun competentia o carga nove pro le Union, ni modifica le competentias e cargas definite in le altere partes del Constitution.

ARTICULO II-112
Campo de application e interpretation del derecitos e principios

1. Tote limitation del exercitio del derecitos e libertates recognoscite per le presente Charta debe esser establite per le lege e respectar le contento essential de iste derecitos e libertates. Limitationes pote esser introducite, respectante le principio de proportionalitate, solmente quando illos es necessari e responde effectivamente a objectivos de interesses general recognoscite per le Union o al necessitate de protection del derecitos e libertates de alteres.
2. Le derecitos recognoscite per le presente Charta, que es mentionate in altere partes del Constitution, se exerce al conditiones e intra le limites determinate in iste partes.
3. In le mesura que le presente Charta contine derecitos que corresponde al derecitos garantite per le Convention Europee pro le Protection del Derectos Human e del Libertates Fundamental, lor senso e lor campo de application es equal a illos que confere iste Convention. Iste disposition non impedi que le Derectos del Union concede un protection plus extense.
4. In le mesura que le presente Charta recognosce derecitos fundamental resultante del traditiones constitutional commun del Statos membros, iste derecitos debe esser interpretate in harmonia con iste traditiones.

5. Le dispositions del presente Charta que contine principios pote esser effectuate per actos legislative e executive adoptate per le institutiones, organos e organismos del Union, e per actos del Statos membros quando illos applica le Derecto del Union, in le exercitio de lor competencias respective. Lor invocation ante le judice es admittite solmente pro le interpretation e le controlo del legalitate de tal actos.

6. Le legislation e le practicas national debe esser prendite plenamente in consideration como specificate in le presente Charta.

7. Le explications elaborate pro guidar le interpretation del Charta del derecitos fundamental es debitemente considerate per le jurisdictiones del Union e del Statos membros.

ARTICULO II-113 Nivello de protection

Necun disposition del presente Charta pote esser interpretate como limitative o ledente le derecitos human e libertates fundamental recognoscite, in lor respective campo de application, per le Derecto del Union, le Derecto international e le conventiones international del quales es parte le Union o tote le Statos membros, e in particular le Convention Europee pro le Protection del Derectos del Homine e del Libertates Fundamental, assi como per le constitutiones del Statos membros.

ARTICULO II-114 Prohibition del abuso de derecho

Necun disposition del presente Charta pote esser interpretate como implicante un derecho qualcunque de dedicar se a un activitate o de realizar un acto tendente al destruction del derecitos o libertates recognoscite in le presente Charta o a limitationes plus ample de iste derecitos e libertates que mentionate in le presente Charta.

PARTE III **POLITICAS E FUNCTIONAMENTO DEL UNION**

TITULO I DISPOSITIONES DE APPLICATION GENERAL

ARTICULO III-115

Le Union velia le coherentia inter le differente politicas e actiones mentionate in le presente Parte, considerante le insimul de su objectivos e conformante se al principio de attribution de competentias.

ARTICULO III-116

In tote le actiones mentionate in le presente Parte, le Union cerca a eliminar le inequalitates inter femina e viro e a promover lor equalitate.

ARTICULO III-117

In le definition e execution del politicas e actiones mentionate in le presente Parte, le Union considera le exigentias ligate al promotion de un nivello elevate de empleo, al garantia de un protection social adequate, al lucta contra le exclusion social e a un nivello elevate de education, de formation e de protection del sanitate human.

ARTICULO III-118

In le definition e execution del politicas e actiones mentionate in le presente Parte, le Union tenta luctar contra tote discrimination fundate super le sexo, le racia o le origine ethnic, le religion o le convictions, un handicap, le etate o le orientation sexual.

ARTICULO III-119

Le exigentias del protection del ambiente debe esser integrate in le definition e in le realisation del politicas e actiones mentionate in le presente Parte, in particular a fin de promover un disveloppamento durable.

ARTICULO III-120

Le exigentias del protection del consumidores es considerate in le definition e le realisation de altere politicas e actiones del Union.

ARTICULO III-121

Quando le Union e le Statos membros defini e executa le politica del Union in le dominiis del agricultura, del pisca, del transporatos, del mercado interior, del recerca e disveloppamento technologic, e del spatio, illos considera plenamente le exigentias del benesser del animales como esseres sensible, e simultaneamente respecta le dispositiones legislative e administrative e le usages del Statos membros, in particular le ritos religiose, le traditiones cultural e le patrimonios regional.

ARTICULO III-122

Sin prejudicio del articulos I-5, III-116, III-167 e III-238, e viste le loco que occupa le servicios economic general, como servicios al quales in le Union totes attribue un grande valor, assi como le rolo que illos joca in le promotion del cohesion social e territorial del Union, le Union e su Statos membros, conformemente con lor competentias respective e in le campo de application del Constitution, velia que iste servicios functiona super le principios e sub le conditioines, economic e financiari in particular, que los permitte complir lor cargas. Iste principios e conditiones es definite per leges europee, sin prejudicio del competentias del Statos membros, intra le respecto del Constitution pro prestar, incargar e financiar iste servicios.

TITULO II NON-DISCRIMINATION E CITATANITA- TE

ARTICULO III-123

Le lege o lege-quadro europee pote regular le prohibition del discriminationes facite a causa del nationalitate mentionate in le articulo I-4(2).

ARTICULO III-124

1. Sin prejudicio del altere dispositiones del Constitution e intra le limites del competentias attribuite per le Constitution al Union, un lege o lege-quadro europee del Consilio pote establir le mesuras necessari pro luctar contra tote discrimination fundate

super le sexo, le racia o le origine ethnic, le religion o le convictiones, un handicap, le etate o le orientation sexual. Le Consilio decide per unanimitate post approbation del Parlamento Europee.

2. Nonobstante lo que es disponite in le paragrapho 1, le lege o le lege-quadro europee pote establir le principios basic del mesuras de stimulo del Union e definir iste mesuras pro appoiar le actiones interprendite per le Statos membros, con le scopo de contribuer al realisation del objectivos mentionate in le paragrapho 1, con exclusion de tote harmonisation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros.

ARTICULO III-125

1. Si un action del Union pare necessari pro facilitar le exercitio del derecto, mentionate in le articulo I-10(2)(a), de libere circulation e libere residentia pro tote citatano del Union, e salvo si le Constitution ha previdite poteres de action pro tal effecto, un lege o lege-quadro europee del Consilio pote establir mesuras pro iste fin.

2. Con le mesme scopos como istes mentionate in le paragrapho 1 e salvo si le Constitution ha previdite poteres de action pro tal effecto, un lege o un lege-quadro europee del Consilio pote establir mesuras concernente le passaportos, le documentos de identitate, le permisos de residentia o qualcunque altere documento similar, assi como mesuras concernente le securitate social o le protection social. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee.

ARTICULO III-126

Un lege o lege-quadro europee del Consilio establi le modalitates pro le exercitio del derecto, mentionate in le articulo I-10(2)(b), de voto e de eligibilitate in le electiones municipal e in le electiones al Parlamento Europee pro tote citatano del Union in le Stato membro in le qual ille reside sin esser citatano de iste Stato. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee. Iste modalitates pote establir exceptiones derogatori, quando problemas specific de un Stato membro lo justifica. Le derecto de voto e de eligibilitate in le electiones al Parlamento Europee se exerce sin prejudicio del articulo

III-330(1), e del mesuras prendite pro su application.

ARTICULO III-127

Le Statos membros prende le dispositions necessari pro garantir le protection diplomatic e consular del citatano del Union in tertie paiese, mentionate in le articulo I-10(2)(c). Le Statos membros realisa le negotiationes international requirite pro garantir iste protection. Un lege europee del Consilio pote establir le mesuras necessari pro facilitar iste protection. Le Consilio prende decision post consultation del Parlamento Europee.

ARTICULO III-128

Le linguas in le quales tote citatano del Union ha le derecto de diriger se al institutiones o organismos consultative, in virtute del articulo I-10(2)(d), e de recipere un responsa, es illos enumerate in le articulo IV-448(1). Le institutiones e organos mentionate in le articulo I-10(2)(d) es illos mentionate in le articulo I-19(1), secunde alinea, e in le articulos I-30, I-31 e I-32, assi como le Mediator Europee.

ARTICULO III-129

Tote le tres annos le Commission reporta al Parlamento Europee, al Consilio e al Committee Economic e Social re le application del dispositions del articulo I-10 e del presente Titulo. Iste information pondera le disveloppamento del Union.

Super iste base, e sin prejudicio del altere dispositions del Constitution, un lege o lege-quadro europee del Consilio pote completar le derectos mentionate in le articulo I-10. Le Consilio decide per unanimitate, post approbation del Parlamento Europee. Iste lege o lege-quadro solmente entra in vigor post su approbation per le Statos membros in conformitate con lor respective regulas constitutional.

TITULO III POLITICAS E ACTIONES INTERNE

CAPITULO I MERCATO INTERIOR

SECTION I ESTABLIMENTO E FUNCTIONAMENTO DEL MERCATO INTERIOR

ARTICULO III-130

1. Le Union adopta le mesuras destinate a establir le mercato interior o a garantir su functionamento, in conformitate con le dispositions pertinente del Constitution.

2. Le mercato interior implica un spatio sin frontieras interior, in le qual le libere circulation de mercantias, personas, servicios e capitales es garantite in conformitate con le dispositions del Constitution.

3. Le Consilio adopta, per proposition del Commission, le regulamentos o decisiones europee que defini le orientationes e conditones necessari pro assecurar un progresso equilibrate in le insimul del sectores concerne.

4. In le momento de formular su propositions pro le realisation del objectivos mentionate in le paragraphos 1 e 2, le Commission pondera le importantia del effortio que certe economias, presentante nivello de developpamento differente, debe realisar pro le establimento del mercato interior, e illo pote proponer le mesuras appropriate. Si iste mesuras prende la forma de derogaciones, illos debe haber un character temporari e perturbar le minus possibile le functionamento del mercato interior.

ARTICULO III-131

Le Statos membros se consulta in vista de adoptar in accordo commun le dispositions necessari pro evitar que le functionamento del mercato interior es affectate per le dispositions que un Stato membro pote vider se obligate a adoptar in caso de grave disturbancias interne affectante le ordine public, in caso de guerra o de grave tension international constitue un menacia de guerra, o pro facer fronte al obligationes contrahite pro le mantenimento del pace e del securitate international.

ARTICULO III-132

Si alcunes del mesuras adoptate in le casos mentionate in le articulos III-131 e III-436 ha como effecto falsar le conditions del concurrentia in le mercato interior, le Commission examina con le Stato membro interessate le conditions in le quales iste mesuras pote esser adaptate al regulas establete in le Constitution.

Nonobstante le procedura mentionate in le articulos III-360 e III-361, le Commission o qualcunque Stato membro pote recurrer directemente al Tribunal de Justitia, si le Commission o qualcunque Stato membro considera que un altere Stato membro abusa del poteres mentionate in le articulos III-131 e III-436. Le Tribunal de Justitia pren-de decision a porta clause.

SECTION 2 LIBERE CIRCULATION DE PERSONAS E DE SERVICIOS

Subsection 1 Laboratores

ARTICULO III-133

1. Le laboratores ha le derecho de circular libremente intra le Union.

2. Tote discrimination fundate super le nationalitate, inter le laboratores del Statos membros con respecto al empleo, le remuneration e le altere conditions de labor, es prohibite.

3. Sin prejudicio del limitationes justificate per rationes de ordine public, de securitate e de sanitate public, le laboratores ha le derecho de

- a) responder a offertas effective de labor;
- b) displaciar se libremente in le territorio del Statos membros;
- c) resider in un del Statos membros a fin de exercer in illo un empleo, in conformitate con le dispositions legislative, regulamentari e administrative que rege le empleo del laboratores national;
- d) remaner super le territorio de un Stato membro post haber exercite in illo un empleo, al conditions mentionate in le regula-

mentos europee adoptate per le Commission.

4. Le presente articulo non es applicate al empleos in le administration public.

ARTICULO III-134

Le decisiones necessari pro facer effective le libere circulation del laboratores, tal como illo es definite in le articulo III-18, se establi per leges o leges-quadros europee. Iste es adoptate post consultation del Committee Economic e Social.

Le leges o leges-quadros europee visa in particular

- a) a assecurar un stricte collaboration inter le administrationes national del labor;
- b) a eliminar ille proceduras e practicas administrative, assi como le periodos de accesso al empleos disponibile, que resulta del legislation interne o de accordos concludite anteriormente inter le Statos membros, cuje mantenimento esserea un obstaculo pro le liberalisation del movimentos del laboratores;
- c) a eliminar tote le terminos e altere restrictiones mentionate in le legislationes national o in le accordos concludite anteriormente inter le Statos membros, que impone al laboratores del altere Statos membros altere conditiones que al laboratores national pro le libere election de un empleo;
- d) a establir mechanismos adequate pro poner in contacto le offertas e le demandas de empleo e facilitar lor equilibrio in conditones que non pone un grave periculo pro le nivello de vita e de empleo in le diverse regiones e industrias.

ARTICULO III-135

Le Statos membros favora, in le quadro de un programma commun, le intercambio de laboratores juvane.

ARTICULO III-136

1. In le dominio del securitate social, le lege o lege-quadro europee establi le measuras necessari pro realisar le libere circulation del laboratores, in particular per insti-

tuer un sistema que permette assecurar al laboratores migrante, salariate e non salariate, e a lor dependentes:

- a) le accumulation de tote le periodos prendite in consideration per le varie legislationes national pro acquirer e conservar le derecho al prestationes social, assi como pro le calculo de istes;
 - b) le pagamento del prestationes al personas residente in le territorios del Statos membros.
2. Quando un membro del Consilio considera que un projecto de lege o de lege-quadro europee, mentionate in le paragrapho 1, disservirea aspectos fundamental de su sistema de securitate social, como su campo de application, costo o structura finanziari, o affectarea le equilibrio finanziari de iste sistema, ille pote peter que le affaire es remittite al Consilio Europee. In iste caso le procedura mentionate in le articulo III-396 es suspendite. Post discussion, le Consilio Europee in un termino de quatro meses post le suspension debe:
- a) devolver le projecto al Consilio, ponente per isto fin al suspension del procedura mentionate in le articulo III-396, o
 - b) peter al Commission que illo presenta un nove proposition; in iste caso le acto proponite initialmente es considerate non adoptate.

Subsection 2 Libertate de establimiento

ARTICULO III-137

In le quadro del presente subsection, le restrictiones al libertate de establimiento del citatanos de un Stato membro in le territorio de un altere Stato membro es prohibite. Iste prohibition se extende equalmente al restrictiones relative al apertura de agencias, de succursales o de filiales per le citatanos de un Stato membro establite in le territorio de un altere Stato membro.

Le citatanos de un Stato membro ha le derecho a acceder al activitates non-salarilate e de exercer los, assi como de constituer e de gerer interprisas e, specialmente, societates in le senso del articulo III-142(2), sub le conditions fixate per le legislation del Sta-

to membro de estableimento pro su proprie citatano, sin prejudicio del dispositions del Section 4 relative al capitales e pagamentos.

ARTICULO III-138

1. Le mesuras pro attinger le libertate de estableimento in un determinate activitate se establi per le lege-quadro europee. Illo es adoptate post consultation del Committee Economic e Social.

2. Le Parlamento Europee, le Consilio e le Commission exerce le functiones que attribue a illos le paragrapho 1, in particular:

- a) per occupar se, in general, con prioritate del activitates in le quales le libertate de estableimento constitue un contribution particularmente utile al disveloppamento del production e del intercambios;
- b) per assecurar un stricte collaboration inter le administrationes national competente a fin de cognoscer le situationes particular, intra le Union, del diverse activitates affectate;
- c) per eliminar ille proceduras e practicas administrative que resulta del legislation national o de accordos concludite anteriormente inter le Statos membros, cuje mantenimento esserea un obstaculo pro le libertate de estableimento;
- d) per surveiliar que le laboratores salariale de un del Statos membros, empleate in le territorio de un altere Stato membro, pote permaner in iste territorio pro interprendre un activitate non-salarialte, quando illes satisfache le conditions que illes deberea satisfacer, si illes entrava in iste Stato in le momento de voler initiar iste activitate;
- e) per facer possibile le acquisition e le profito de proprietates immobile situate in le territorio de un Stato membro per un citatano de un altere Stato membro, in le mesura que on non contraveni le principios mentionate in le articulo III-227(2);
- f) per applicar le suppression progressive del restrictiones al libertate de estableimento, in cata branca de activitate considerate, de un parte, al conditions de apertura, in le territorio de un Stato membro, de agenti-

as, de succursales o de filiales e, de altere parte, al conditions de admission del personal del sede central in le organos de gestion o de controlo de illos;

g) coordinante le garantias exigite in le Statos membros al societates definite in le articulo III-142(2), pro proteger le intereses de socios e de tertios, in le mesura necessari e in vista de facer le garantias equivalente;

h) assecurante se que le conditions pro le estableimento non es falsate per adjutas concedite per le Statos membros.

ARTICULO III-139

Le presente subsection non se applica, quanto al Stato membro interessate, al activitates que in iste Stato es relationate, ben que solmente de maniera occasional, con le exercitio del poter public. Le lege o lege-quadro europee pote excluder certe activitates del application del dispositions del presente subsection.

ARTICULO III-140

1. Le presente subsection e le mesuras adoptate in su virtute non prejudica le applicabilitate del dispositions legislative, regulamentari e administrative del Statos membros que previde un regime special pro le estranieros e que es justificate per ratios de ordine public, de securitate public e de sanitate public.

2. Le lege-quadro europee coordina le dispositions national mentionate in le paragrapho I.

ARTICULO III-141

1. Le lege-quadro europee facilita le acceso al activitates non-salarialte e a lor exercitio. Illo visa a:

- a) le recognoscentia mutual de diplomas, de certificatos e de altere titulos;
- b) le coordination de dispositions legislative, regulamentari e administrative del Statos membros relative al acceso a activitates non-salarialte e lor exercitio.

2. Quanto al profesiones medic, paramedic e pharmaceutic, le progressive suppres-

sion del restrictiones es subordinate al coordination del conditions exige pro lor exercitio in le differente Statos membros.

ARTICULO III-142

Le societates constituite in conformitate con le legislation de un Stato membro e cuje sede statutari, lor administration central o lor centro de activitate principal se trova intra le Union es assimilate, pro le application del presente subsection, al personas physic qui es citatanos del Statos membros. Per "societate" se intende le societates de Derecho civil o mercantil, includite le societates cooperative, e le altere personas juridic de Derecho public o private, con exception del societates que non proseque un scopo lucrative.

ARTICULO III-143

Le Statos membros applica al citatanos del altere Statos membros le conducta que es applicate al citatanos, quanto a lor participation financiari in le capital del societates definite in le articulo III-142(2), sin prejudicio del application del altere dispositiones del Constitution.

Subsection 3 Libertate de prestation de servicios

ARTICULO III-144

In le quadro del presente subsection es prohibite restrictiones al libere prestation de servicios intra le Union pro le citatanos del Statos membros, establite in un Stato membro distincte del Stato del destinatario del prestation. Le lege o lege-quadro europee pote extender le beneficio del dispositiones del presente subsection al prestadores de servicios qui es citatanos de un tertie Stato e establite intra del Union.

ARTICULO III-145

Pro servir le scopos del Constitution, es considerate como servicios le prestations realisate normalmente per pagamento de un remuneration, in le mesura que illos non es regite per le dispositiones relative al libere circulation de mercantias, de capitales e de personas.

Le servicios comprehend in particular:

- a) activitates de character industrial,
- b) activitates de character commercial,
- c) activitates artisanal,
- d) activitates proprie del professions liberal.

Sin prejudicio del subsection 2 relative al derecho de establecimiento, pro realizar le prestation de un servicio, le prestador pote exercer temporarimente su activitate in le Stato membro ubi se realisa le prestation, al mesme conditions que impone ille Stato a su proprie citatanos.

ARTICULO III-146

1. Le libere prestation de servicios, in materia de transportos, es regite per le capitulo III, section 7, relative al transportos.
2. Le liberalisation del servicios bancari e del assecurantias que es ligate al movimentos de capitales se realisa in harmonia con le liberalisation del circulation de capitales.

ARTICULO III-147

1. Le lege-quadro europee establi le measuras pro realizar le liberalisation de un servicio determinate. Illo es adoptate post consultation del Committee Economic e Social.
2. Le lege-quadro europee mentionate in le paragrapgo 1 se refere, in general, con prioritate al servicios que de maniera directe influe super le costos de production o cuje liberalisation contribue a facilitar le intercambios de mercantias.

ARTICULO III-148

Le Statos membros se effortia de proceder al liberalisation del servicios plus ample que le liberation exige in virtute del lege-quadro europee adoptate in application del articulo III-147(1), si lor situation economic general e le situation del sector affectate lo permitte a illos. Le Commission dirige, con iste scopo, recommendations al Statos membros interessate.

ARTICULO III-149

Tanto longe que le restrictiones al libere

prestation de servicios non es supprimite, le Statos membros applica iste restrictiones, sin distinction de nationalitate o de residencia, a tote le prestatores de servicios mentionate in le articulo III-144(1).

ARTICULO III-150

Le articulos III-139 a III-142 es applicable al materias regulate per le presente subsection.

SECTION 3 LIBERE CIRCULATION DE MERCANTIAS

Subsection 1 Union doanal

ARTICULO III-151

1. Le Union include un union doanal que attinge le totalitate del intercambios de mercantias e que implica le prohibition, inter le Statos membros, del derectos de doana de importation e de exportation e de qualcunque taxas de effecto equivalente, assi como le adoption de un tarifa doanal commun in lor relationes con tertie paises.

2. Le paragrapho 4 e le subsection 3 relative al prohibition de restrictiones quantitatives se applica al productos originari del Statos membros e al productos proveniente de tertie paises que es in libere practica in le Statos membros.

3. Es considerate in libere practica in un Stato membro le productos proveniente de tertie paises pro le quales ha essite facite, in iste Stato membro, le formalitates de importation, e ha essite percipite le derecitos de doana e qualcunque altere taxas de effecto equivalente exigible, e que non ha beneficiate de un devolution total o partial de iste derecitos e taxas.

4. Le derecitos de doana de importation e de exportation o de taxas de effecto equivalente es prohibite inter le Statos membros. Iste prohibition se applica equalmente al derecitos de doana de character fiscal.

5. Le Consilio adopta, per proposition del Commission, le regulamentos o decisiones europee que fixa le derecitos del tarifa doanal commun.

6. In le exercitio del functiones que es

attribuite a illo in le presente subsection, le Commission se guida per:

- a) le necessitate de promover le intercambios commercial inter le Statos membros e tertie paises;
- b) le evolution del conditions de concurrence intra le Union, in le mesura in le qual iste evolution ha como efecto le incremento del capacitate competitive del interprisas;
- c) le necessitates de approvisionamento del Union in materias prime e productos semielaborate, veliante non falsar, inter le Statos membros, le conditions de concurrence del productos finite;
- d) le necessitate de evitare perturbations grave in le vita economic del Statos membros e de garantir un disveloppamento rational del production e un expansion del consumo in le Union.

Subsection 2 Cooperation doanal

ARTICULO III-152

Intra le limites del campo de application del Constitution, le lege o lege-quadro europee establi mesuras pro reforzar le cooperation doanal inter le Statos membros e inter istes e le Commission.

Subsection 3 Prohibition del restrictiones quantitatives

ARTICULO III-153

Le restrictiones quantitative tanto al importation como al exportation, assi como tote le mesuras de effecto equivalente es prohibite inter le Statos membros.

ARTICULO III-154

Le articulo III-153 non es un obstaculo pro le prohibiciones o restrictiones de importation, de exportation o de transito, justificate per rationes de ordine public, de moralitate public, de securitate public, de protection del sanitate e del vita del personas e del animales o de preservation del vegetales, de protection del patrimonio national artistic, historic o archeologic, o de protection

del proprietate industrial e commercial. Nonobstante, iste prohibiciones o restrictions debe constituer ni un medio de discrimination arbitrari ni un restriction coperite in le commercio inter le Statos membros.

ARTICULO III-155

1. Le Statos membros crea le monopolios national de character economic de tal modo que remane assecurate le exclusion de tote discrimination inter le citatano del Statos membros concernente le conditions de approvisionamento e de mercato.

Le presente articulo se applica a qualcunque organismo per le qual un Stato membro, de jure o de facto, directe- o indirectemente, controla, dirige o influentia sensibilmente le importationes o le exportationes inter le Statos membros. Illo se applica equalmente al monopolios cedite per le Stato a alteres.

2. Le Statos membros se abstine de qualcunque nove medida contrari al principios enumerate in le paragrapho 1 o que restringe le portata del articulos relative al prohibition del derecitos de doana e del restrictions quantitative inter le Statos membros.

3. In le caso de un monopolio de character commercial implicante un regulation destinate a facilitar le commercialisation o a meliorar le rentabilitate del productos agricole, on debe adoptar le mesuras necessari pro assecurar, in le application del presente articulo, garantias equivalentes pro le empleo e le nivello de vita del productores interessate.

SECTION 4 CAPITALES E PAGAMENTOS

ARTICULO III-156

In le quadro del presente section, es prohibite le restrictions tanto al movimentos de capitales como al pagamentos inter le Statos membros e inter Statos membros e tertie paises.

ARTICULO III-157

1. Le articulo III-156 se intende sin prejuicio del application a tertie paises del restrictions que existeva le 31 de decembre 1993 in conformitate con le Derecho

national o con le Derecho del Union quanto al movimentos de capitales, con destination a tertie paises o proveniente de illos, quando illos implica investimentos directe, includite le investimentos immobiliari, le establimiento, le prestation de servicios financiari o le admission de valores in le mercatos del capitales. Quanto al restrictions existente in virtue del legislationes national de Estonia e Hungaria, le data in question es le 31 de decembre 1999.

2. Le lege o lege-quadro europee establece mesuras relative al movimentos de capitales, con destination a tertie paises o proveniente de illos, quando illos implica investimentos directe, includite le investimentos immobiliari, le establimiento, le prestation de servicios financiari o le admission de valores in le mercato de capitales.

Le Parlamento Europee e le Consilio de Ministros se effortia pro realisar le objective de libere circulation del capitales inter Statos membros e tertie paises in le major grado possibile e sin prejudicio de altere dispositiones del Constitution.

3. Nonobstante lo que es disponite in le paragrapho 2, solamente per un lege o lege-quadro europee del Consilio de Ministros pote establir le mesuras que constitue un retrocession in le derecho del Union quanto al liberalisation del movimentos de capitales a destination o de provenientia de tertie paises. Le Consilio decide per unanimitate post consultation del Parlamento Europee.

ARTICULO III-158

1. Le articulo III-156 se applica sin prejuicio del derecho del Statos membros a:

- applicar le dispositiones pertinente de lor legislation fiscal que distingue inter le contribuentes cuje situation differe con respecto a lor loco de residentia o con respecto al locos ubi lor capital es investite;
- prender tote le mesuras indispensabile pro impedir le infractions a lor dispositioes legislative e regulamentari, in particular in materia fiscal e in materia de controlo prudential de establimientos financiari, provider proceduras de declaration del movimentos de capitales pro information administrative o statistic o prender mesuras justificate per rationes ligate al ordine pub-

lic o al securitate public.

2. Le presente section non prejudica le possibilitate de aplicar restrictiones del derecho de establimento compatibile con le Constitution.

3. Le mesuras e proceduras mentionate in le paragraphos 1 e 2 non debe constituer ni un medio de descrimination arbitrari ni un restriction coperite del libere circulation de capitales e de pagamentos como lo defini le articulo III-156.

4. In absentia de un lege o lege-quadro europee mentionate in le articulo III-157(3), le Commission o, in absentia de un decision europee del Commission intra un periodo de tres menses a partir del demanda del Stato membro concernite, le Consilio pote adoptar un decision europee que dispone que le mesuras fiscal restrictive adoptate per un Stato membro con respecto a varie tertie païses debe considerar se compatible con le Constitution in le medida in qual un del objectivos del Union justifica lo e iste mesuras es compatible con le correcte functionamento del mercado interior. Le Consilio decide per unanimitate post un demanda de un Stato membro.

ARTICULO III-159

Quando in circumstantias exceptional le movimentos de capital con destination de tertie païses o proveniente de illos causa o menacia causar difficultates grave pro le functionamento del union economic e monetari, le Consilio pote adoptar, per proposition del Commission, regulamentos o decisiones europee que institue decisiones de salveguarda con respecto a tertie païses, pro un periodo non superior a sex menses, si iste mesuras es strictamente necessari. Le Commission prende decision post consultation del Banca Central Europee.

ARTICULO III-160

Quando il es necessari pro obtener le objectivos establite in le articulo III-257, in particular al prevention e al lucta contra le terrorismo e al activitates con illos unite, le lege europee defini un quadro de mesuras administrative re movimentos de capitales e pagamentos, como le immobilisation de fondos, de activos finanziari o de beneficios economic que pertine a personas physic o

juridic, a gruppis o entitatis non-statal.

Le Consilio adopta, per proposition del Commission, regulamentos o decisiones europee a fin de applicar le lege europee mentionate in le paragrapho 1.

Le actos mentionate in le presente articulo include le dispositions necessari in materia de garantias juridic.

SECTION 5 REGULAS DE CONCURRENTIA

Subsection 1 Regulas applicable al interprisas

ARTICULO III-161

1. Es incompatible con le mercado interior e prohibe tote le accordos inter interprisas, tote le decisiones de associations de interprisas e tote le practicas concertate que pote affectar al commercio inter le Statos membros e que ha pro objecto o pro effecto impedir, restringer o falsificar le joco del concurrentia intra le mercado interior e, in particular, illos que consiste in:

- a) fixar directe- o indirectemente le precios de compra o de vendita o de altere conditions de transaction;
- b) limitar o controlar le production, le mercado, le developpamento technic o le investimentos;
- c) distribuer le mercatos o le fontes de approvisionamento;
- d) aplicar a partners commercial conditones inequal pro prestaciones equivalente, que occasiona disadvantages competitive a iste partners;
- e) subordinar le conclusion de contractos al acceptation, per le partners, de prestaciones supplementari que, per lor natura o secundo le usos commercial, non ha aucun relation con le objecto de iste contractos.

2. Le accordos o decisiones prohibe per le presente articulo es nulle de plen derecho.

3. Nonobstante, le paragrapho 1 pote esser declarate inapplicable

- a qualcunque accordo o categoria de accordos inter interprisas,
- a qualcunque decision o categoria de decisiones de associations de interprisas, e
- a qualcunque practica concertate o categoria de practicas concertate, que contribue a meliorar le production o le distribution del productos o a promover le progresso technic o economic, e reserva al mesme tempore al utilisatores un parte equitabile in le beneficio resultante, e sin:

- a) imponer al interprisas interessate restrictiones que non es indispensabile pro obtener iste objectivos;
- b) offerer a iste interprisas le possibilitate, pro un parte substantial del productos concernite, de eliminar le concurrentia.

ARTICULO III-162

Es incompatible con le mercato interior e prohibite, in le mesura in le qual le commercio inter le Statos membros pote esser affectate per exploitation abusive, le facto pro un o plure interprisas de exploitar de maniera abusive un position dominante in le mercato interior o in un parte substantial de illo. Iste practicas abusive pote consiste, particularmente, in:

- a) imponer directe- o indirectemente precios de compra, de vendita o de altere conditones de transaction non-equitable;
- b) limitar le production, le mercato o le disveloppamento technic in prejudicio del consumidores;
- c) applicar a partners commercial conditones inequal pro prestaciones equivalentes, que occasiona a istes un disavantage in le concurrentia;
- d) subordinar le conclusion de contractos al acceptation, per le partners, de prestaciones supplementari que, per lor natura o secundo le usos commercial, non ha aucun relation con le objecto de iste contractos.

ARTICULO III-163

Le Consilio adopta, per proposition del Commission, le regulamentos europee pro le application del principios mentionate in le articulos III-161 e III-162. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Euro-

pee.

Iste regulamentos ha specialmente pro objecto:

- a) garantir le observantia del prohibiciones mentionate in le articulo III-161(1) e in le articulo III-162, per le establimeto del multcas e multcas coercitive;
- b) determinar le modalitates de application del articulo III-161(3), ponderante le necessitate, de un parte, de assecurar un vigilantia efficace e, del altere parte, de simplificar tanto como possibile le controlo administrative;
- c) precisar, eventualmente, in le diverse brancas economic, le campo de application del articulos III-161 e III-162;
- d) definir le rolo respective del Commission e del Tribunal de Justitia del Union Europee in le application del dispositiones establites in le presente paragrapho;
- e) definir le relations inter le legislationes national, de un parte, e le presente subsection e le regulamentos europee adoptate in application del presente articulo, del altere parte.

ARTICULO III-164

Usque al entrata in vigor del regulamentos europee adoptate in application del articulo III-163, le autoritates del Statos membros prende decisiones re le admissibilitate del accordos, decisiones e practicas concertate e re le exploitation abusive de un position dominante in le mercato interior, in conformitate con lor proprie Derecto interne e, in particular, con le articulo III-161(3), e con le articulo III-162.

ARTICULO III-165

1. Sin prejudicio del articulo III-164, le Commission velia le application del principios mentionate in le articulos III-161 e III-162. Per requesta de un Stato membro o per su proprie initiativa, e in collaboration con le autoritates competente del Statos membros, que lo presta lor assistentia, le Commission investiga le casos de supponite infraction del principios mentionate. Si le Commission constata le existentia de un infraction, illo propone mesuras adequate

pro poner fin a illo.

2. In le caso que on non pone fin a tal infractions, le Commission adopta un decision europee motivate constatante le infraction al principios. Le Commission pote publicar su decision e autorisar le Statos membros a adoptar le dispositions necessari, al conditions e modalitates que le Commission determina, pro remediar a iste situation.

3. Le Commission pote adoptar reglamentos europee relative al categorias de accordos re le quales le Consilio ha adoptate un regulamento europee, conformemente con le articulo III-163(2)(b).

ARTICULO III-166

1. Le Statos membros non prende ni mantene, concernente le interprisas public e le interprisas al quales illos concede derectos special o exclusive, alcun decision contrari al dispositions del Constitution, specialmente a illo mentionate in le articulo I-4(2) e in le articulos III-161 a III-169.

2. Le interprisas incargate del gestion de servicios de interesse economic general o que ha le character de un monopolio fiscal es submittite al dispositions del Constitution, specialmente al regulas de concurrentia, in le mesura in le qual le application de iste regulas non impedi, de facto o de jure, le complimento del mission specific confidite a illos. Le disveloppamento del intercambios non debe esser affectate in un mesura contrari al interesse del Union.

3. Le Commission velia le application del presente articulo e adopta, si necessari, le reglamentos o decisiones europee appropriate.

Subsection 2 Adjutas accordate per le Statos membros

ARTICULO III-167

1. Si le Constitution non dispone alteramente, es incompatible con le mercato interior, in le mesura in le qual illos affecta le intercambios commercial inter le Statos membros, le adjutas concedite per le Statos membros o per medio de fundos statal, sub qualcunque forma, que falsa o menacia falsar le concurrentia, favorante certe inter-

prisas o certe productiones.

2. Es compatibile con le mercato interior:

- a) le adjutas de character social concedite al consumidores individual, a condition que illos es concedite sin discrimination ligate al origine del productos;
- b) le adjutas destinate a reparar le damnos causate per calamitates natural o per altere eventos de character extraordinari;
- c) le adjutas concedite al economia de certe regiones del Republica Federal German, affectate per le division de Germania, in le mesura in le qual illos es necessari pro compensar le disadvantages economic causate per iste division. Cinque annos post le entrata in vigor del Tractato estableinte un Constitution pro Europa, le Consilio pote, per proposition del Commission, adoptar un decision europee abrogante le punto presente.

3. Pote esser considerate compatibile con le mercato interior:

- a) le adjutas destinate a favorar le disveloppamento economic de regiones in le quales le nivello de vita sia anormalmente basse o in le quales existe un grave situation de disoccupation, assi como le nivello del regiones mentionate in le articulo III-424, tenite conto de lor situation structural, economic e social;
- b) le adjutas destinate a promover le realisation de un projecto importante de interesse commun europee o destinate a remediar a un grave perturbation in le economia de un Stato membro;
- c) le adjutas destinate a favorar le disveloppamento de certe activitates o certe regiones economic, quando illos non altera le conditions del intercambios in un mesura contrari al interesse commun;
- d) le adjutas destinate a promover le cultura e le conservation del patrimonio, quando illos non altera le conditions del intercambios e del concurrentia in le Union in un mesura contrari al interesse commun;
- e) le altere categorias de adjutas determine per reglamentos o decisiones europee adoptate per le Consilio, per proposition del

Commission.

ARTICULO III-168

1. Le Commission examina permanentemente, juncto con le Statos membros, le regimes de adjutas existente in iste Statos. Le Commission propone al Statos membros le mesuras exigite per le disveloppamento progressive o le functionamento del mercato interior.

2. Si, post haber adjurare le interessatos de presentar lor observationes, le Commission constata que un adjuta concedite per un Stato membro o per fundos statal non es compatible con le mercato interior in virtute del articulo III-167 o que iste adjuta se applica de maniera abusive, illo adopta un decision europee que ha le objectivo que le Stato interessate lo supprime o modifica in le periodo que le Commission determina.

Si le Stato in question non se conforma a iste decision in le periodo impartite, le Commission o qualcunque altere Stato membro interessate pote recurrer directamente al Tribunal de Justitia del Union Europee, nonobstante lo que es disponite in le articulos III-360 e III-361.

Per petition de un Stato membro, le Consilio de Ministros pote adoptar per unanimitate un decision europee secundo le qual, e nonobstante lo que es disponite in le articulo III-167 o in le regulamentos europee mentionate in le articulo III-169, le adjuta que iste Stato ha concedite o va conceder, es considerate compatible con le mercato interior, quando circumstantias exceptional justifica iste decision.

Si, quanto a iste adjuta, le Commission ha initiate le procedura mentionate in le presente paragrapho, prime alinea, le petition del Stato membro interessate dirigte al Consilio de Ministros ha pro effecto le suppression de iste procedura usque al momento que le Consilio ha definite su position re le question.

Nonobstante, si le Consilio de Ministros non ha definite su position intra tres menses post le petition, le Commission decide.

3. Le Commission es informate per le Statos membros, in tempore sufficiente pro presentar su observationes, re projectos

tendente a instituer o a modificar adjutas. Si le Commission considera que un projecto non es compatible con le mercato interior secundo le terminos del articulo III-167, le Commission initia sin demora le procedura mentionate in le paragrapho 2 del presente articulo. Le Stato membro interessate non pote executar le mesuras projectate ante que iste procedura ha terminate in un decision definitive.

4. Le Commission pote adoptar regulamentos europee relative al categorias de adjutas public que le Consilio de Ministros ha determinate, conformemente con le articulo III-169, secundo le qual illos pote esser exempte del procedura mentionate in le paragrapho 3 del presente articulo.

ARTICULO III-169

Le Consilio pote, per proposition del Commission, adoptar regulamentos europee pro le application del articulos III-167 e III-168 e pro determinar, in particular, le conditio-nes de application del articulo III-168(3), e le categorias de adjutas que es excludite del procedura mentionate in iste para-grapho. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Europee.

SECTION 6 DISPOSITIONES FISCAL

ARTICULO III-170

1. Necun Stato membro grava directe- o indirectemente le productos del altere Statos membros con impositions interior, qualsunque pote esser lor natura, superior al impositions que grava directe- o indirectemente le products national similar. In ultra, necun Stato membro grava le produc-tos del altere Statos membros con imposi-tiones interior que pote proteger indirectemente altere productiones.

2. Le productos exportate de un Stato membro verso le territorio de un altere Stato membro pote beneficiar de necun devolu-tion de impositions interior superior al impositions con le quales illos ha essite gravate directe- o indirectemente.

3. Quanto al impositions distincte del taxas imponite super le volumine de nego-tios, le taxas imponite super consumos spe-cific e le altere taxas indirecte imponite, on

ni pote conceder exonerations ni reembursamentos al exportation verso le altere Statos membros ni imponer gravamines compensatori al importationes proveniente de Statos membros, a minus que le dispositiones projectate ha essite previemente approbate per un decision europee adoptate per le Consilio, per proposition del Commission, pro un periodo limitate.

ARTICULO III-171

Un lege o lege-quadro europee del Consilio establi mesuras concernente le harmonisation del legislationes relative al impostos super le volumine de negotios, le impostos super consumos specific e altere impostos indirecte, in tanto que iste harmonisation es necessari pro garantir le functionamento del mercato interior e pro evitar le distorsiones de concurrentia. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee e del Committee Economic e Social.

SECTION 7 DISPOSITIONES COMMUN

ARTICULO III-172

1. Salvo si le Constitution dispone alteremente, le presente articulo se applica pro le realisation del objectivos mentionate in le articulo III-130. Le lege o lege-quadro europee establi le mesuras relative al approximation del dispositiones legislative, regulamentari e administrative del Statos membros que ha pro objecto le estableimento e le functionamento del mercato interior. Iste lege o lege-quadro es adoptate post consultation del Committee Economic e Social.

2. Le paragrapho 1 non se applica al dispositiones fiscal, al dispositiones relative al libere circulation de personas ni al dispositiones relative al derectos e interesses del laboratores salariate.

3. Le Commission, in su propositiones presentate conformemente con le paragrapho 1 referente al approximation del legislationes in materia de sanitate, de securitate, de protection del ambiente e de protection del consumidores, se basa super un nivello elevate de protection, ponderante specialmente qualcunque novitate fundate super factos scientific. In le quadro de lor

respective competentias, le Parlamento Europee e le Consilio se effortia equalmente pro obtener iste objectivo.

4. Si, post le adoption de un mesura de harmonisation per un lege o un lege-quadro europee o per un regulamento europee del Commission, un Stato membro considera necessari mantener dispositiones national justificate per exigentias importante, mentionate in le articulo III-154, o relative al protection del ambiente natural o del ambiente del labor, iste Stato membro notifica al Commission iste dispositiones indicante le rationes de lor mantenimento.

5. In ultra, sin prejudicio del paragrapho 4, si, post le adoption de un mesura de harmonisation in virtute de un lege o lege-quadro europee o de un regulamento europee del Commission, un Stato membro considera necessari establisir nove dispositiones national fundate super novitates scientific relative al protection del ambiente natural o del ambiente del labor e justificate per un problema specific de iste Stato membro surgite post le adoption del mesura de harmonisation, illo notifica al Commission le dispositiones previste assi como motivation.

6. Le Commission adopta, intra sex menses post le notifications mentionate in le paragraphos 4 e 5, un decision europee que approba o rejecta le dispositiones national mentionate, post haber verificate si illos es o non es un medio de discrimination arbitrari o un restriction celate in le commercio inter Statos membros e si illos constitue o non un obstaculo al functionamento del mercato interior.

Si le Commission non ha adoptate un decision in iste periodo, le dispositiones national mentionate in le paragraphos 4 e 5 es considerate como approbates.

Quando illo es justificate per le complexitate del question, e in absentia de risco pro le sanitate human, le Commission pote notificar al Stato membro affectate que le periodo mentionate in le presente paragrapho se amplia per un periodo additional de maximalemente sex menses.

7. Quando, in application del paragrapho 6, un Stato membro es autorisate pro mantener o establisir dispositiones national derogante a un mesura de harmonisation, le

Commission examina immediatemente le possibilitate de proponer un adaptation de iste mesura.

8. Quando un Stato membro subleva un problema particular de sanitate public in un dominio que ha essite objecto de mesuras de harmonisation, iste Stato debe informar de illo al Commission, que examina immediamente si il es sage de proponer mesuras adequate.

9. Como derogation al procedura mentionate in le articulos III-360 e III-361, le Commission e qualcunque Stato membro pote recurrer directemente al Tribunal de Justitia del Union Europee si illos considera que un altere Stato membro abusa del poteres mentionate in le presente articulo.

10. Le mesuras de harmonisation mentionate in le presente articulo include, in le casos appropriate, un clausula de salveguarda autorisante le Statos membros a adoptar, pro un o plure rationes non economic indicate in le articulo III-154, dispositiones provisori submittite a un procedura de controlo per le Union.

ARTICULO III-173

Sin prejudicio del articulo III-172, un lege-quadro europee del Consilio establi le mesuras pro le approximation del dispositiones legislative, regulamentari e administrative del Statos membros que incide directemente in le establimeto o le functionamento del mercato interior. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee e del Committee Economic e Social.

ARTICULO III-174

In le caso que le Commission constata que un divergentia inter le dispositiones legislative, regulamentari o administrative del Statos membros falsa le conditions de concurrentia super le mercato interior e provoca un distorsion que debe esser eliminate, illo consulta le Statos membros interessate.

Si tal consultas non permitte obtener un accordo, le lege-quadro europee establi le mesuras necessari pro eliminar iste distorsion. Qualcunque altere mesuras appropriate mentionate in le Constitution pote esser

adoptate.

ARTICULO III-175

1. Quando il existe le timor que le adoption o le modification de un disposition legislative, regulamentari o administrative national pote provocar un distorsion in le senso definite in le articulo III-174, le Stato membro que vole adoptar tal mesuras consulta le Commission. Post haber consultate le Statos membros, le Commission dirige al Statos interessate un recommendation re le mesuras appropriate pro evitar un tal distorsion.

2. Si le Stato membro que vole adoptar o modificar dispositiones national non se conforma al recommendation que le Commission ha dirigit a illo, on non pote demandar al altere Statos, in application del articulos III-174, modificar lor dispositiones national pro eliminar iste distorsion. Si le Stato membro que non ha acceptate le recommendation del Commission provoca un distorsion unicamente in prejudicio proprie, le articulo III-174 non es applicate.

ARTICULO III-176

In le quadro del establimeto o del functionamento del mercato interior, le lege o lege-quadro europee establi le mesuras relative al creation de titulos europee pro garantir un protection uniforme del derectos de proprietate intellectual in le Union e al establimeto de regimes de autorisation, de coordination e de controlo centralisate al nivello del Union.

Un lege europee del Consilio establi le regimes linguistic del titulos europee. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation al Parlamento Europee.

CAPITULO II POLITICA ECONOMIC E MONETARI

ARTICULO III-177

Pro obtener le scopos enumerate in le articulo I-3, le action del Statos membros e del Union include, al conditions mentionate in le Constitution, le instauration de un politica economic fundate super le stricte coordination del politicas economic del Statos membros, le mercato interior e le definition de objectivos commun, e que on realisa in

conformitate con le respecto al principio de un economia de mercado aperte e de libere concurrentia. Parallelmente, in le conditio-nes e secundo le proceduras mentionate in le Constitution, iste action implica un moneta unic, le euro, e le definition e applica-tion de un politica monetari e de un politica de cambio unic cuje objectivo principal es mantener le stabilitate de precios e, sin prejudicio de iste objectivo, le appoio del politicas economic general del Union, in conformitate con le principios de un econo-mia de mercado aperte de libere concurren-tia.

Iste action del Statos membros e del Union implica le respecto del sequente principios directive: precios stable, financias public e conditiones monetari san e balancia stable del pagamentos.

SECTION 1 POLITICA ECONOMIC

ARTICULO III-178

Le Statos membros conduce lor politicas economic con le objectivo de contribuer al realisation del objectivos del Union, definite in le articulo I-3, e in le contexto del grande orientationes general mentionate in le articulo III-179(2). Le Statos membros e le Union age in le respecto del principio de un economia de mercado aperte e de libere concurrentia, favorante un efficiente alloca-tion de ressources e in conformitate con le principios mentionate in le articulo III-177.

ARTICULO III-179

1. Le Statos membros considera lor politi-cas economic como un question de interes-se commun e los coordina in le sino del Consilio, in conformitate con le articulo III-178.

2. Le Consilio, per recommendation del Commission, elabora un projecto pro le grande orientationes del politicas economic del Statos membros e del Union e presenta un reporto de illos al Consilio Europee.

Le Consilio Europee, super le base del re-porto del Consilio, debatte un conclusion re le grande orientationes del politicas econo-mic del Statos membros e del Union. Con-formemente con iste conclusion, le Consilio adopta un recommendation establiente iste

grande orientationes. Le Consilio informa re illo le Parlamento Europee.

3. A fin de garantir un collaboration plus stricte del politicas economic e un convergentia sustenite del resultados economic obtenite del Statos membros, le Consilio, super le base de reportos presentate per le Commission, survevia le evolution economic in cata Stato membro e in le Union, assi como le coherentia del politicas economic con le grande orientationes mentionate in le paragrapho 2, e face regularmente un evalution global.

Pro iste survevantia multilateral, le Statos membros transmitte al Commission infor-mationes re le mesuras importante que illos ha adoptate in relation con lor politica eco-nomic e qualcunque altere information que illos considera necessari.

4. Quando, secundo le procedura mentio-nate in le paragrapho 3, on constata que le politicas economic de un Stato membro contradice le grande orientationes mentio-nate in le paragrapho 2 o pote poner in periculo le correcte functionamento del union economic e monetari, le Commission pote diriger un advertimento a iste Stato membro. Le Consilio, per proposition del Commission, pote diriger le recomenda-tiones necessari al Stato membro concernite. Le Consilio pote decider, per proposition del Commission, facer public su recomen-dationes.

In le quadro del presente paragrapho, le Consilio prende decision sin considerar le voto del membro del Consilio que represen-ta le Stato membro concernite.

Le majoritate qualificate se defini como al minus 55% del altere membros del Consilio que representa Statos membros que reuni al minus 65% del population del Statos membros participante.

Un minoritate de blocada debe includer al minus le numero minime de iste altere membros del Consilio que representa plus de 35% del population del Statos membros participante, plus un membro; in caso contrari le majoritate qualificate es considerate como obtenite.

5. Le Presidente del Consilio e le Commis-sion face un reporto pro le Parlamento

Europee re le resultados del surveilantia multilateral. Si le Consilio ha facite public su recommendations, on pote invitar su Presidente pro presentar se ante le commision competente del Parlamento Europee.

6. Le lege europee pote establir le modalitates relative al procedura de surveilantia multilateral mentionate in le paragraphos 3 e 4.

ARTICULO III-180

1. Sin prejudicio del altere proceduras estableite in le Constitution, le Consilio pote adoptar, per proposition del Commission, un decision europee estableinte mesuras adequate al situation economic, in particular si surge difficultates grave in le approvisionamento de certe productos.

2. Quando un Stato membro ha difficultates o un menacia seriose de difficultates grave per causa de catastrophes natural o eventos exceptional que iste Stato non pote controlar, le Consilio pote adoptar, per proposition del Commission, un decision europee per le qual on concede al Stato membro concernite, in certe conditiones, un adjuta financiari del Union. Le Presidente del Consilio informa de illo le Parlamento Europee.

ARTICULO III-181

1. Il es prohibite al Banca Central Europee e al bancas central del Statos membros, denominate hic "bancas central national", accordar discopertas o qualcunque altere typo de credito in favor de institutiones, organos o organismos del Union, administrationes central, autoritates regional o local o altere autoritates public, altere organismos o interprisas del Statos membros. Le acquisition directe per le Banca Central Europee o le bancas central national, del instrumentos de lor debito es equalmente prohibite.

2. Le paragrapho 1 non se applica al establimientos public de credito que, in le quadro del provision de reservas per le bancas central, debe recipere del banca central national e del Banca Central Europee le mesme tractamento que le establimientos private de credito.

ARTICULO III-182

Es prohibite tote le mesuras e dispositiones que non se basa super considerationes prudential, que establi un accesso privilegiate del institutiones, organos o organismos del Union, administrationes central, autoritates regional o local, altere autoritates public o altere organismos o interprisas public del Statos membros, al institutiones finanziari.

ARTICULO III-183

1. Le Union non responde del ingagiamientos del administrationes central, autoritates regional o local, altere autoritates public o altere organismos o interprisas public de un Stato membro sin prejudicio del garantias financiari mutual pro le realisation conjuncte de projectos specific. Un Stato membro non responde del ingagiamientos del administrationes central, autoritates regional o local, altere autoritates public, o altere organismos o interprisas public de un altere Stato membro, sin prejudicio del garantias financiari mutual pro le realisation conjuncte de projectos specific.

2. Le Consilio pote, per proposition del Commission, adoptar regulamentos o decisiones europee que specifica le definitiones pro le application del prohibitiones mentionate in le articulos III-181 e III-182 e in le presente articulo. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Europee.

ARTICULO III-184

1. Le Statos membros evita deficits public excessive.

2. Le Commission surveilia le evolution del situation budgetari e del nivello del quantitate del debito public del Statos membros con le fin de detectar errores manifeste. Illo examina in particular si le disciplina budgetari ha essite respectate super le base del duo criterios sequente:

- a) si le proportion inter le deficit public previste o real e le producto interior brute supera un valor de referentia, a minus:
 - i) que le proportion ha diminuite de maniera considerabile e continuate e ha arrivate a un nivello proxime al valor de referentia, o

ii) que le valor de referentia es superate solmente de maniera exceptional e temporari, e que le proportion se mantene proxime al valor de referentia;

b) si le proportion inter le debito public e le producto interior brute supera un valor de referentia, a minus que le proportion diminue sufficientemente e se approxima a un rythmo satisfactori al valor de referentia.

Le valores de referentia es specificate in le Protocollo re le procedura concernente le deficits excessive.

3. Si un Stato membro non compli le exigentias de un o plures de iste criterios, le Commission elabora un reporto, in le qual es considerate equalmente si le deficit public supera le dispensas public de investimento, assi como tote le altere factores pertinente, includite le situation economic e budgetari a medie termino del Stato membro. Le Commission pote equalmente elaborar un reporto si illo considera que, includite si le exigentias derivate del criterios se compli, existe le risco de un deficit excessive in un Stato membro.

4. Le Committee Economic e Financiari, instituite conformemente con le articulo III-192, formula un aviso re le reporto del Commission.

5. Si le Commission considera que un Stato membro presenta o pote presentar un deficit excessive, illo dirige un aviso a iste Stato membro e informa de illo le Consilio.

6. Le Consilio, per proposition del Commission, considerante le possibile observationes del Stato membro concernite e post un evalutation global, decide si il existe un deficit excessive. In caso affirmative, le Consilio adopta sin demora injustificate, per recommendation del Commission, le recommendationes que illo dirige al Stato membro concernite con le scopo que illo pone fin a iste situation intra un periodo determinate. Salvo lo que es disponite in le paragrapho 8, iste recommendationes non se face public.

In le quadro del presente paragrapho le Consilio prende decision sin considerar le voto del membro del Consilio que representa le Stato concernite.

Le majoritate qualificate se defini como al minus 55% del altere membros del Consilio que representa Statos membros que reuni al minus 65% del population del Statos membros participante.

Un minoritate de blocada debe includer al minus le numero minime de iste altere membros del Consilio que representa plus de 35% del population del Statos membros participante, plus un membro. Si isto non es attingite, majoritate qualificate es considerate como obtenite.

7. Le Consilio adopta, per recommendation del Commission, le decisiones europee e le recommendationes mentionate in le paragraphos 8 a 11.

Le Consilio decide sin prender in consideration le voto del membro del Consilio qui representa le Stato concernite.

Le majoritate qualificate se defini como un minimo de 55% del altere membros del Consilio que representa Statos membros que reuni al minus 65% del population del Statos membros participante.

Un minoritate de blocada debe includer al minus le numero minime de ille altere membros del Consilio que representa plus de 35% del population del Statos membros participante, plus un membro. Si isto non es attingite, le majoritate qualificate es considerate como obtenite.

8. Quando le Consilio adopta un decision europee constatante que il non ha habite alcun action effective in responsa a su recommendationes in le periodo fixate, illo pote facer public su recommendationes.

9. Si un Stato membro persiste in non complir le recommendationes del Consilio, iste ultime pote adoptar un decision europee per le qual illo obliga iste Stato membro a adoptar, intra un periodo determinate, mesuras pro le reduction del deficit que le Consilio considera necessari pro remediar al situation. In un tal caso, le Consilio pote exiger del Stato membro concernite le presentation de un reporto secundo un calendario precise, a fin de poter examinar le effortios de adjustamento realisate per iste Stato membro.

10. Tanto longe que un Stato membro

non compli un decision europee adoptate in conformitate con le paragrapho 9, le Consilio pote decider applicar, o secundo le caso, reforzar un o plures del sequente measuras:

- a) exiger del Stato membro concernite que illo publica informationes additional, a precisar per le Consilio, ante de emitter obligationes e valores;
- b) invitar le Banca Europee de Investimenti a reconsiderar su politica de prestaciones al Stato membro concernite;
- c) exiger que le Stato membro concernite effectua presso le Union un deposito sin interesse de un amonta appropriate usque al momento que le Consilio considera que le deficit excessive ha essite corrigite;
- d) imponer multas de un amonta appropriate.

Le Presidente del Consilio informa le Parlamento Europee re le mesuras adoptate.

11. Le Consilio abroga totes o certes del mesuras mentionate in le paragraphos 6, 8, 9 e 10, quando illo considera que le deficit excessive del Stato membro concernite ha essite corrigite. Si anteriormente le Consilio ha facite public su recommendationes, illo declara publicamente, ab le momento del abrogation del decision europee mentionate in le paragrapho 8, que le deficit excessive ha cessate de exister in iste Stato membro.

12. Le derecitos de recurso mentionate in le articulos III-360 e III-361 non pote esser exercite in le quadro del paragraphos 1 a 6, 8 e 9.

13. In le protocollo re le procedura applicabile in le caso de un deficit excessive figura dispositiones complementari re le application del procedura establite in le presente articulo.

Un lege europee del Consilio establi le mesuras appropriate in substitution del mentionate Protocollo. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee e del Banca Central Europee.

Sin prejudicio del restante dispositiones del presente paragrapho, le Consilio adopta,

per proposition del Commission, le reglamentos o decisiones europee que establece modalitates e le definitions pro le application del mentionate Protocollo. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Europee.

SECTION 2 POLITICA MONETARI

ARTICULO III-185

1. Le objectivo principal del Systema Europee de Bancas Central es mantener le stabilitate del precios. Sin prejudicio de iste objectivo le Systema Europee de Bancas Central appoya le politicas economic general del Union pro contribuer al realisation del objectivos del Union, definite in le articulo I-3. Le Systema Europee de Bancas Central age in conformitate con le principio de un economia de mercato aperte e de libere concurrentia, favorante un efficiente allocation de ressources in accordo con le principios mentionate in le articulo III-177.

2. Le functiones basic correspondente al Systema Europee de Bancas Central es:

- a) definir e executar le politica monetari del Union;
- b) realizar le operations de cambio in conformitate con le articulo III-326;
- c) tener in deposito e gerer le reservas official de cambio del Statos membros;
- d) promover le bon functionamento del systemas de pagamento.

3. Le paragrapho 2(c) se applica sin prejudicio del possession e gestion de manovra in cambios per le governamentos del Statos membros.

4. Le Banca Central Europee es consultate:

- a) re qualcunque acto del Union proponite intra le dominio de su attributiones;
- b) per le autoritates national re qualcunque projecto de regulamentation que entra in le dominio de su attributiones, ma intra le limites de e secundo le conditions fixate per le Consilio conformemente con le procedura mentionate in le articulo III-187(4).

Le Banca Central Europee pote presentar avisos al institutiones, organos o organismos del Union o al autoritates national re materias que entra in le dominio de su attributiones.

5. Le Systema Europee de Bancas Central contribue al bon gestion del politicas que administra le autoritates competente con respecto al controlo prudential del establiments de credito e al stabilitate del sistema finanziari.

6. Un lege europee del Consilio pote confider al Banca Central Europee functiones specific concernente politicas relationate con le controlo prudential del establiments de credito e altere establiments finanziari, con exception del interprisas de assecurantias. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee e del Banca Central Europee.

ARTICULO III-186

1. Le Banca Central Europee es le sol banca autorisate a emitter billetes de banca in euros in le Union. Le Banca Central Europee e le bancas central national pote emitter tal billetes. Le billetes de banca emitite per le Banca Central Europee e le bancas central national es le unic billetes legal in le Union.

2. Le Statos membros pote emitter moneta metallic in euros, post approbation del volumine de emission per le Banca Central Europee. Le Consilio pote, per proposition del Commission, adoptar regulamentos europee establiente mesuras pro harmonizar le valores nominal e le specificationes technic del monetas destinate al circulation, in le mesura in le qual illo es necessari pro su bon circulation in le Union. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Europee e del Banca Central Europee.

ARTICULO III-187

1. Le Systema Europee de Bancas Central es dirigte per le organos de decision del Banca Central Europee, que es le Consilio de Gubernatores e le Committee Executive.

2. Le Statuto del Systema Europee de Bancas Central figura in le Protocollo fixante le Statuto del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee.

3. Le articulo 5(1, 2 e 3), le articulos 17 e 18, le articulo 19(1), le articulos 22, 23, 24 e 26, le articulo 32(2, 3, 4 e 6), le articulo 33(1)(a) e le articulo 36 del Statuto del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee pote esser modificate per le lege europee:

a) sia per proposition del Commission e post consultation del Banca Central Europee;

b) sia per recommendation del Banca Central Europee e post consultation del Commission.

4. Le Consilio adopta le regulamentos e decisiones europee establiente le mesuras mentionate in le articulo 4, le articulo 5(4), le articulo 19(2), le articulo 20, le articulo 28(1), le articulo 29(2), le articulo 30(4) e le articulo 34(3) del Statuto del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Commun Europee. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Europee:

a) sia per proposition del Commission e post consultation del Banca Central Europee;

b) sia per recommendation del Banca Central Europee e post consultation del Commission.

ARTICULO III-188

In le exercitio del poteres e in le complimento del functiones e obligationes que le Constitution e le Statutos del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee los ha attribuite, ni le Banca Central Europee ni un banca central national, ni qualcunque membro de lor organos de decision pote sollicitar o acceptar instructiones del institutiones, organos o organismos del Union, ni del governamentos, ni de qualcunque altere organo del Statos membros. Le institutiones, organos o organismos del Union, assi como le governamentos del Statos membros, se ingagia a respectar iste principio e a non cercar a influentiar le membros del organos de decision del Banca Central Europee e del bancas central national in le complimento de lor functiones.

ARTICULO III-189

Cata Stato membro velia le compatibilitate de su legislation national, includite le Statuto de su banca central national, con le Constitution e con le Statuto del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee.

ARTICULO III-190

1. Pro le complimento del functiones que es confidite al Systema Europee de Bancas Central, le Banca Central Europee, in conformitate con le Constitution e secundo le conditiones mentionate in le Statuto del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee, adopta

a) regulamentos europee in le mesura necessari pro le complimento del functiones definite in le articulo 3(1)(a), in le articulo 19(1), le articulo 22 e le articulo 25(2) del Statuto del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee, e in le casos mentionate in le regulamentos e decisiones europee mentionate in le articulo III-187(4);

b) le decisiones europee necessari pro le complimento del missions confidite al Systema Europee de Bancas Central per le Constitution e per le Statuto del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee;

c) recommendationes e avisos.

2. Le Banca Central Europee pote decider de publicar su decisiones europee, recommendationes e avisos.

3. Le Consilio adopta, in conformitate con le procedura mentionate in le articulo III-187(4), le regulamentos europee fixante le limites e le conditiones secundo le quales le Banca Central Europee es autorisate pro imponer multcas coercitive al interprisas que non respecta su regulamentos e decisiones europee.

ARTICULO III-191

Sin prejudicio del attributiones del Banca Central Europee, le lege o lege-quadro europee establi le mesuras necessari pro le utilisation del euro como moneta unic. Iste lege o lege-quadro es adoptate post consul-

tation del Banca Central Europee.

SECTION III DISPOSITIONES INSTITUTIONAL

ARTICULO III-192

1. In vista de promover le coordination del politicas del Statos membros, in tote le mesura necessari pro le functionamento del mercato interior, on crea un Committee Economic e Financiari.

2. Le Committee ha le sequente functio-nes:

a) emitter avisos, per petition del Consilio o del Commission o a proprie initiativa, destinate a iste institutiones;

b) surveiliar le situation economic e finanziari del Statos membros e del Union e informar de illo regularmente le Consilio e le Commission, in particular re le relations finanziari con tertie paises e con institutio-nes international;

c) contribuer, sin prejudicio del articulo III-344, al preparation del labores del Consilio mentionate in le articulo III-159, le articulo III-179(2, 3, 4 e 6), le articulos III-180, III-183 e III-184, le articulo III-185(6), le articulo III-186(2), le articulo III-187(3 e 4), le articulos III-191 e III-196, le articulo III-198(2 e 3), le articulo III-201, le articulo III-202(2 e 3), e le arti-culos III-322 e III-326, e executar altere missions consultative e preparatori que lo confide le Consilio;

d) examinar, al minus un vice per anno, le situation relative al movimento de capitales e al libertate de pagamentos, resultante del application del Constitution e del actos del Union. Iste examine comprehend tote le mesuras relative al movimentos de capita-les e al pagamentos. Le Committee informa le Commission e le Consilio re le resultado de iste examine.

Le Statos membros, le Commission e le Banca Central Europee nomina, cata un de illos, un maximo de duo membros del Com-mittee.

3. Le Consilio adopta, per proposition del Commission, un decision europee fixante le proceduras relative al composition del Com-

mittee Economic e Financiari. Le Consilio prende decision post consultation del Banca Central Europee e de iste Committee. Le Presidente del Consilio informa le Parlamento Europee re un tal decision.

4. Ultra le missiones exponite in le paragrapho 2, si e in le mesura que le Statos membros es le objecto de un derogation in le senso del articulo III-197, le Committee survelia le situation economic e finanziari e le sistema general de pagamentos de iste Statos membros e informa regularmente le Consilio e le Commission re iste thema.

ARTICULO III-193

Pro le questiones comprehendite in le campo de application del articulo III-179(4), del articulo III-184 con exception del paragrapho 13, del articulos III-191 e III-196, del articulo III-198(3) e del articulo III-326, le Consilio o un Stato membro pote sollicitar al Commission de formular, secundo le caso, un recommendation o un proposition. Le Commission examina le requesta e presenta sin demora su conclusiones al Consilio.

SECTION 4 DISPOSITIONES SPECIFIC PRO LE STATOS CUJE MONETA ES LE EURO

ARTICULO III-194

1. Con le fin de contribuer al correcte functionamento del Union economic e monetari e in conformitate con le dispositiones pertinente del Constitution, le Consilio adopta, conformemente con le procedura que corresponde con le proceduras mentionate in le articulos III-179 e III-184, con le exception del procedura mentionate in le articulo III-184(13), mesuras relative al Statos membros cuje moneta es le euro pro:

- a) reinfortiar le coordination e surveilantia de lor disciplina budgetari;
- b) elaborar, pro lo que los concerne, le orientationes de politica economic referente a iste Statos, velante lor compatibilitate con le orientationes adoptate pro le insimul del Union, e garantir lor surveilantia.

2. Unicamente participa in le votationes re le mesuras mentionate in le paragrapho

1 le membros del Consilio que representa Statos membros cuje moneta es le euro. Le majoritate qualificate se defini como al minus 55% de iste membros del Consilio que representa Statos membros que reuni al minus 65% del population del Statos membros participante.

Un minoritate de blocada debe includer al minus le numero minime de iste Statos del Consilio que representa plus de 35% del population del Statos membros participante, plus un membro. Si iste minoritate de blocada non es attingite, le majoritate qualificate es considerate como obtenite.

ARTICULO III-195

Le modalitates del reuniones inter ministros del Statos membros cuje moneta es le euro es fixate per le Protocollo re le Eurogruppo.

ARTICULO III-196

1. Pro garantir le position del euro in le sistema monetari international, le Consilio adopta, per proposition del Commission, un decision europee establiente le positiones commun re le questiones que ha un special interesse pro le union economic e monetari in le sino del institutiones e conferentias finanziari international competente. Le Consilio decide post consultation del Banca Central Europee.

2. Le Consilio pote, per proposition del Commission, adoptar le mesuras adequate pro assecurar un representation unificate in le sino del institutiones e conferentias international. Le Consilio decide post consultation del Banca Central Europee.

3. Unicamente participa in le votationes re le mesuras mentionate in le paragraphs 1 e 2 le membros del Consilio que representa le Statos membros cuje moneta es le euro.

Le majoritate qualificate se defini como al minus 55% de iste membros del Consilio que representa Statos membros que reuni al minus 65% del population del Statos membros participante.

Un minoritate de blocada debe includer al minus le numero minime de iste Statos del Consilio que representa plus de 35% del population del Statos membros participante.

te, plus un membro. Si isto non es attingite, le majoritate qualificate es considerate como obtenite.

SECTION 5 DISPOSITIONES TRANSITORI

ARTICULO III-197

1. Le Statos membros re le quales le Consilio non ha decidite que illos compli le conditiones necessari pro le adoption del euro es denounce hic "Statos membros faciente le objecto de un derogation".

2. Le sequente dispositiones del Constitution non se applica al Statos membros faciente le objecto de un derogation:

- a) adoption del partes del grande orientationes del politicas economic que concerne le zona euro de maniera general (articulo III-179(2));
- b) medios stricte pro remediar al deficits excessive (articulo III-184(9 e 10));
- c) objectivos e missions del Systema Europee de Bancas Central (articulo III-185(1, 2, 3, e 5));
- d) emission del euro (articulo III-186);
- e) actos del Banca Central Europee (articulo III-190);
- f) mesuras relative al utilisation del euro (articulo III-191);
- g) accordos monetari e altere mesuras relative al politica de typos de cambio (articulo III-326);
- h) designation del membros del Committee executive del Banca Central Europee (articulo III-382(2));
- i) decisiones europee establiente le positiones commun re le questiones concernente special interesse pro le union economic e monetari in le sino del institutiones e del conferentias international competente (articulo III-196(1));
- j) mesuras pro assecurar un representation unificate in le sino del institutiones e conferentias finanziari international (articulo III-196(2)).

Consequentemente, in le articulos citate in le litteras a) a j) on intende pro "Statos membros" le Statos membros cuje moneta es le euro.

3. Le Statos membros faciente le objecto de un derogation, e lor bancas central national, es excludite del derecitos e obligaciones in le quadro del Systema Europee de Bancas Central in conformitate con le Capitulo IX del Statuto del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee.

4. Le derecitos de voto del membros del Consilio representante le Statos membros faciente le objecto de un derogation es suspendite quando le Consilio adopta mesuras mentionate in le articulos mentionate in le paragrapho 2, assi como in le casos sequente:

- a) recommendationes dirigte al Statos membros cuje moneta es le euro in le quadro del surveilantia multilateral, includite le recommendationes relative al programmas de stabilitate e le advertimentos (articulo III-179(4));
- b) mesuras relative al deficits excessive concernente le Statos membros cuje moneta es le euro (articulo III-184(6, 7, 8 e 11)).

Le majoritate qualificate se defini como al minus 55% de iste membros del Consilio que representa Statos membros que reuni al minus 65% del population del Statos membros participante.

Un minoritate de blocada debe includer al minus le numero minime de iste Statos del Consilio que representa plus de 35% del population del Statos membros participantes, plus un membro. Si isto non es attingite, le majoritate qualificate es considerate como obtenite.

ARTICULO III-198

1. Un vice tote le duo annos al minus, o per petition de qualcunque Stato membro faciente le objecto de un derogation, le Commission e le Banca Central Europee face reporto al Consilio re le progressos realisate per le Statos membros faciente le objecto de un derogation in le complimento de lor obligationes del realisation del union

economic e monetari. Iste reportos examina, in particular, si le legislation national de cata un de iste Statos membros, includite le statuto de lor banca central national, es compatible con le articulos III-188 e III-189, assi como con le Statuto del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee. Le reportos examina equalmente si on ha obtenite un alte grado de convergentia, analysante in qual mesura cata un de iste Statos membros ha complite le criterios sequente:

- a) le realisation de un alte grado de stabilitate del precios, lo que se manifesta in un taxa de inflation proxime a illo del tres Statos membros, al maximo, que presenta le mejor resultados de stabilitate del precios;
- b) le finencias public debe esser in un situation sustenibile, lo que se manifesta in un situation budgetari sin un deficit public excessive, in le senso del articulo III-184(6);
- c) le respecto, durante al minus duo annos, del margines normal de fluctuation previste per le mechanismo de taxas de cambios del systema monetari europee, sin devaluation de moneta con relation al euro;
- d) le character durable del convergentia consequite per le Stato membro faciente le objecto de un derogation e de su participation in le mechanismo de taxas de cambio, que se reflecte in le nivello del taxas de interesse a longe termino.

Le quattro criterios mentionate in le presente paragrapho e le periodos pertinente durante le quales cata un de iste criterios debe esser respectate, es precisate in le Protocollo re le criterios de convergentia. Le reportos del Commission e del Banca Central Europee debe prender in consideration equalmente le resultados del integration del mercatos, le situation e le evolution del balancias de pagamentos currente e un examine del evolution del costos salarial unitari e de altere indices de precios.

2. Post consultation del Parlamento Europee e un discussion in le sino del Consilio Europee, le Consilio adopta, per proposition del Commission, un decision europee que determina qual Statos membros faciente le objecto de un derogation complie le conditio-

nes necessari super le base del criterios mentionate in le paragrapho 1 e pone fin al derogationes del Statos membros concernite. Le Consilio prende decision post haber recipite un recommendation de un majoritate qualificate de su membros que representa le Statos membros cuje moneta es le euro. Iste Statos membros prende decision intra un termino de sex menses a partir del reception per le Consilio del proposition del Commission.

Le majoritate qualificate mentionate in le paragrapho 2 se defini como al minus 55% de iste membros del Consilio que representa Statos membros que reuni al minus 65% del population del Statos membros participante.

Un minoritate de blocada debe includer al minus le numero minime de iste Statos del Consilio que representa plus de 35% del population del Statos membros participante, plus un membro. Si iste minoritate de blocada non es attingite, le majoritate qualificate es considerate como obtenite.

3. Si, conformemente con le procedura mentionate in le paragrapho 2, on decide poner fin a un derogation, le Consilio, per proposition del Commission, adopta reglamentos o decisiones europee fixante irrevocablemente le taxa al qual le euro substitue le moneta del Stato membro concernite e estableinte le altere mesuras necessari pro le introduction del euro como moneta unic in iste Stato membro. Le Consilio, per unanimitate del membros representante le Statos membros cuje moneta es le euro e le Stato membro concernite, decide post consultation del Banca Central Europee.

ARTICULO III-199

1. Durante que il existe Statos membros faciente le objecto de un derogation, e sin prejudicio del articulo III-187(1), le Consilio General del Banca Central Europee mentionate in le articulo 45 del Statuto del Systema Europee de Bancas Central e del Banca Central Europee es constituite como tertie organo de decision del Banca Central Europee.

2. Durante que il existe Statos membros faciente le objecto de un derogation, le Banca Central Europee, concernente iste Statos Membros:

- a) reinfortia le cooperation inter le bancas central national;
- b) reinfortia le coordination del politicas monetari del Statos membros con le fin de garantir le stabilitate del precios;
- c) supervisa le functionamento del mecha-nismo de taxas de cambio;
- d) procede a consultationes re questiones que pertine al competentias del bancas central national e que affecta le stabilitate del establimientos e mercatos finanziari;
- e) exerce le ancian functiones del Fundo Europee de Cooperation Monetari, functio-nes que anteriormente le Instituto Monetari Europee habeva assumite.

ARTICULO III-200

Cata Stato membro faciente le objecto de un derogation considera su politica de cam-bio como un problema de interesse com-mun. In iste connexion illo tene conto del experientias acquirite gratias al cooperation in le quadro del mechanismo de taxas de cambio.

ARTICULO III-201

1. Si un Stato membro faciente le objecto de un derogation ha difficultates o curre le risco de haber difficultates in le balancia de pagamentos, originate per un disequilibrio global de iste balancia o per le typo del devisas del qual illo dispone e que pote compromitter in particular le functionamen-to del mercato interior o le realisation del politica commercial commun, le Commis-sion procede sin demora a un examine del situation de iste Stato, assi como del action que iste Stato ha interprendite o pote inter-prender in conformitate con le Constitution, faciente uso de tote le medios disponibile. Le Commission indica le mesuras cuje adoption illo recommenda al Stato membro interessate.

Si le action interprendite per un Stato membro faciente le objecto de un deroga-tion e le mesuras suggerite per le Commis-sion se monstra insufficiente pro superar le difficultates o menacias de difficultates, le Commission recommenda al Consilio, post consultaion del Committee Economic e Financiari, le assistentia mutual e le metho-

dos appropriate.

Le Commission informa regularmente le Consilio re le situation e su evolution.

2. Le Consilio adopta regulamentos o de-cisiones europee que accorda le assistentia mutual e fixa le conditions e modalitates de iste assistentia mutual. Le assistentia mutual pote prender in particular le forma de:

- a) un action concertate presso altere organi-sationes international al quales pote re-currer le Statos membros faciente le objec-to de un derogation;
- b) mesuras necessari pro evitar deviatio-nes del traffico commercial, quando le Stato membro faciente le objecto de un deroga-tion, que es in difficultates, mantene o restabli restrictiones quantitative concer-nente tertie paises;
- c) concession de creditos limitate del parte de altere Statos membros, si istes da lor consentimento.

3. Si le Consilio non approba le assistenti-a mutual recommendate per le Commission o si le assistentia mutual approbate e le mesuras adoptate es insufficiente, le Com-mission autorisa le Stato membro faciente le objecto de un derogation, que es in diffi-cultate, a prender mesuras de salveguarda al conditions e modalitates que le Com-mission determina.

Le Consilio pote revocar iste autorisation e modificar iste conditions e modalitates.

ARTICULO III-202

1. In caso de crise subite in le balancia de pagamentos, e si on non adopta immedia-tamente un decision europee, mentionate in le articulo III-201(2), un Stato membro faciente le objecto de un derogation pote, como precaution, prender le mesuras ne-cessari de salveguarda. Iste mesuras debe causar le minimo de perturbationes in le functionamento del mercato interior e non exceder le portata strictemente indispen-sabile pro superar le difficultates subite que se ha manifestate.

2. Le Commission e le altere Statos debe esser informate re le mesuras de salveguar-

da mentionate in le paragrapho 1, al plus tarde in le momento de lor entrata in vigor. Le Commission pote recommendar al Consilio le assistentia mutual in conformitate con le articulo III-201.

3. Per recommendation del Commission e post consultation del Committee Economic e Financiari, le Consilio pote adoptar un decision europee establiente que le Stato membro interessate debe modificar, suspender o supprimer le mesuras de salveguarda mentionate in le paragrapho 1.

CAPITULO III POLITICAS IN ALTERE DOMINIOS

SECTION 1 EMPLEO

ARTICULO III-203

Le Union e le Statos membros se effortia, in conformitate con le presente section, a developpar un strategia coordinate pro le empleo, e in particular a promover un mano de obra qualificate, formate e adaptate, assi como mercatos de labor capace de reager rapidemente al evolution del economia, in vista de attinger le objectivos mentionate in le articulo I-3,

ARTICULO III-204

1. Le Statos membros contribue, per lor politicas de empleo, al realisation del objectivos mentionate in le articulo III-203, de un maniera compatible con le grande orientationes del politicas economic del Statos membros e del Union, adoptate in application del articulo III-179(2).

2. Tenente conto del practicas national relative al responsabilitates del partners social, le Statos membros considera le promotion del empleo como un question de interesse commun e coordina lor action relative a isto in le sino del Consilio, conformemente con le articulo III-206.

ARTICULO III-205

1. Le Union contribue al realisation de un nivello elevate de empleo per incoragiar le cooperation inter le Statos membros e per appoiar e, si necessari, completar lor action. Faciente isto, illo respecta plenamente le competentias del Statos membros.

2. Le objectivo consistente de attinger un nivello de empleo elevate debe esser tenite in conto in le definition e le execution del politicas e actions del Union.

ARTICULO III-206

1. Le Consilio Europee examina cata anno le situation del empleo in le Union e adopta conclusiones relative a illos, super le base de un reporto annual elaborate conjuntamente per le Consilio e le Commission.

2. Super le base del conclusiones del Consilio Europee, le Consilio adopta cata anno, per proposition del Commission, orientationes del quales le Statos membros tene conto in lor respective politicas del empleo. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Europee, del Committee del Regiones, del Committee Economic e Social e del Committee del Empleo.

Iste orientationes es compatible con le grande orientationes adoptate in application del articulo III-179(2).

3. Cata Stato membro transmitte al Consilio e al Commission un reporto annual re le principal mesuras que illo ha prendite pro applicar su politica del empleo, al luce del orientationes pro le empleo mentionate in le paragrapho 2.

4. Le Consilio, basante se super le reportos mentionate in le paragrapho 3 e post haber obtenite le aviso del Committee del Empleo, examina cata anno le application del politicas del empleo del Statos membros, al luce del orientationes pro le empleo. Le Consilio, per recommendation del Commission, pote adoptar recommendationes dirigte al Statos membros.

5. Super le base del resultados de iste examine, le Consilio e le Commission dirige un reporto annual commun al Consilio Europee concernente le situation del empleo in le Union e del application del orientationes pro le empleo.

ARTICULO III-207

Le lege o lege-quadro europee pote establir mesuras de incoragiamento destinate a favorar le cooperation inter le Statos membros e a appoiar lor action in le dominio del empleo, per le initiativas visante a disvelop-

par le intercambio de informationes e de melior practicas per fornir analyses comparative e consilios, assi como per promover approches renovatori e evalutar experientias, in particular per projectos pilotas. Le lege o lege-quadro es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.

Le lege o lege-quadro europee non include alcun harmonisation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros.

ARTICULO III-208

Le Consilio adopta, per majoritate simple, un decision europee instituente un Committee del Empleo de character consultative pro promover le coordination, inter le Statos membros, del politicas in materia del empleo e del mercato de labor. Le Committee decide post consultation del Parlamento Europee.

Le Committee ha le sequente functiones:

- a) sequer le evolution del situation del empleo e del politicas del empleo del Union e in le Statos membros;
- b) sin prejudicio del articulo III-344, formular avisos per petition del Consilio o del Commission o per proprie initiativa e contribuer al preparation del deliberationes del Consilio mentionate in le articulo III-206.

Pro le complimento de su mandato, le Committee consulta le partners social.

Cata Stato membro e le Commission nomina duo membros del Committee.

SECTION 2 POLITICA SOCIAL

ARTICULO III-209

Le Union e le Statos membros, consciente del derectos social fundamental, como le derectos mentionate in le Charta Social Europee, signate in Torino le 18 de octobre 1961, e in le Charta communitari del derectos social fundamental del laboratores de 1989, ha como objectivos le promotion del empleo, le melioration del conditions de vita e de labor pro facer possibile lor equalisation in le progresso, un protection social

adequate, le dialogo social, le desenvolvemento del ressources human pro consequer un nivello de empleo elevate e durabile, e le lucta contra le exclusiones.

Con iste fin le Union e le Statos membros age tenente conto del diversitate del practicas national, in particular in le dominio del relationes contractual, assi como del necessitate de mantener le competitivitate del economia del Union.

Le Union e le Statos membros considera que un tal evolution es le consequentia tanto del functionamento del mercato interior, que favora le harmonisation del systemas social, como del proceduras establitae in le Constitution e del approximation del dispositions legislative, regulamentari e administrative del Statos membros.

ARTICULO III-210

1. Pro obtener le objectivos mentionate in le articulo III-209, le Union appoya e completa le action del Statos membros in le sequente dominios:

- a) le melioration, in particular, del ambiente de labor pro proteger le sanitate e le securitate del laboratores;
- b) le conditions de labor;
- c) le securitate social e le protection social del laboratores;
- d) le protection del laboratores in caso de rescission del contracto de labor;
- e) le information e le consultation del laboratores;
- f) le representation e le defensa collective del intereses del laboratores e del empleatores, includite le cogestion, sub reserva del paragrapho 6;
- g) le conditions de empleo del citatano de tertie païses qui reside legalmente in le territorio del Union;
- h) le integration del personas excluidae del mercato de labor, sin prejudicio del articulo III-283;
- i) le equalitate inter feminas e viros concernente lor chances in le mercato del labor

e le tractamento in le labor;

- j) le lucta contra le exclusion social;
- k) le modernisation del systemas de protection social, sin prejudicio del littera c).

2. Pro le fines del paragrapho 1:

- a) le lege o le lege-quadro europee pote establir mesuras destinate a incoragiar le cooperation inter le Statos membros per initiativas pro meliorar le cognoscentias, pro disveloppar le intercambio de informationes e melior practicas, pro promover approches innovatori e pro evalutar experientias, con le exclusion de tote harmonisation del dispositiones legislative e regulamentari del Statos membros;
- b) in le dominios mentionate in le paragrapho 1(a e i), le lege-quadro europee pote establir prescriptiones minimal applicabile progressivamente, tenente conto del conditiones e del regulamentationes technic existente in cata un del Statos membros. Illo evita imponer constrictiones de character administrative, finanziari e juridic que obstrue le creation e le disveloppamento de parve e medie interprisas.

In tote le casos, le lege o lege-quadro europee es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.

3. Nonobstante lo que es disponite in le paragrapho 2, in le dominios mentionate in le paragrapho 1(c, d, f e g), le Consilio adopta le lege o lege-quadro europee per unanimitate post consultation del Parlamento Europee, del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.

Le Consilio pote, per proposition del Commission, adoptar un decision europee pro render le procedura legislative ordinari applicabile al paragrapho 1(d, f e g). Le Consilio decide per unanimitate post consultation del Parlamento Europee.

4. Un Stato membro pote confider al partners social, per lor petition conjuncte, le application del leges-quadros europee adoptate in application del paragraphos 2 e 3 o, in su caso, le application del regulamentos o decisiones europee adoptate in conformitate con le articulo III-212.

In iste caso, le Consilio se assegura que, le plus tarde al data al qual un lege-quadro europee debe esser transponite, e al data al qual un regulamento europee o un decision europee debe esser applicate, le partners social ha establite, per un accordo, le dispositiones necessari; le Stato membro concerne debe prender tote le dispositiones necessari pro poter garantir, in tote momento, le resultatos imponite per iste lege-quadro, regulamento o decision.

5. Le leges e leges-quadros europee adoptate in virtute del presente articulo:

- a) non affecta le facultate recognoscite al Statos membros pro definir le principios fundamental de lor sistema de securitate social, e non debe affectar de maniera significative le equilibrio financiari del sistema de securitate social;
- b) non pote impedir un Stato membro de mantener o prender mesuras plus stricte de protection compatible con le Constitution.

6. Le presente articulo non se applica ni al remunerations, ni al derecto de association, ni al derecto de exopero, ni al derecto de lock-out.

ARTICULO III-211

1. Le Commission promove le consultation del partners social al nivello del Union e adopta qualcunque mesura opportun pro facilitar lor dialogo veliante un appoio equilibrare del partes.

2. Pro le fin del paragrapho 1, le Commission, ante de presentar propositiones in le dominio del politica social, consulta le partners social re le possibile orientation de un action del Union.

3. Si le Commission, post le consultation mentionate in le paragrapho 2, considera conveniente un action del Union, illo consulta le partners social re le contento del proposition considerate.

4. Al occasion del consultationes mentionate in le paragraphos 2 e 3, le partners social pote comunicar al Commission lor voluntate de initiar le processo mentionate in le articulo III-212(1). Le duration de iste processo non pote exceder le duration de novem menses, salvo si le partners social

concernite decide prolongar lo in accordo commun con le Commission.

ARTICULO III-212

1. Le dialogo inter partners social, al nivello del Union, pote, si le partners lo desira, conducer al estableimento de relations contractual, includite accordos.

2. Le application del accordos concludite, al nivello del Union, se realisa, sia secundo le proceduras e practicas proprie al partners social e al Statos membros, sia in le dominios del articulo III-210, per petition conjuncte del partes signatarios, per reglamentos o decisiones europee adoptate per le Consilio per proposition del Commission. Le Parlamento Europee es informate.

Quando le accordo in question contine un o plure dispositiones relative a un del dominios pro le quales le unanimitate es requirierte in virtute del articulo III-210(3), le Consilio decide per unanimitate.

ARTICULO III-213

Pro realisar le objectivos mentionate in le articulo III-209, e sin prejudicio del altere dispositiones del Constitution, le Commission incoragia le cooperation inter le Statos membros e facilita le coordination de lor actiones in tote le dominios del politica social tractate in le presente Section, particularmente in le materias relative a:

- a) le empleo;
- b) le derecto del labor e le conditions de labor;
- c) le formation e le perfectionamento professional;
- d) le securitate social;
- e) le protection contra le accidentes de labor e le maladia professional;
- f) le hygiene del labor;
- g) le derecto syndical e le negotiations collective inter empleatores e laboratores.

Con iste fin le Commission age in stricte contacto con le Statos membros, per studios, per avisos e per le organisation de

consultations, tanto re le problemas que se pone al nivello national como re illos que interessa le organisations international, in particular per initiativas in vista de estableir orientationes e indicatores, de organizar le intercambio del mejor practicas e de preparar le elementos necessari pro le controlo e le evalutation periodic. Le Parlamento Europee es plenamente informate.

Ante de emitter le avisos mentionate in le presente articulo, le Commission consulta le Committee Economic e Social.

ARTICULO III-214

1. Cata Stato membro garanti le application del principio de equalitate del remuneraciones inter laboratores feminin e masculin pro le mesme labor o pro un labor de mesme valor.

2. Pro le fines del presente articulo on intende per "remuneration" le salario normal de base o minime, e qualcunque altere gratificationes pagate directe- o indirectemente, in moneta o in natura, per le empleato al laborator in ration del empleo. Le equalitate de remuneration, sin discrimination fundate super le sexo, significa:

- a) que le remuneration accordate pro un mesme labor remunerate per unitate de obra se fixa super le base de un mesme unitate de mesura;
- b) que le remuneration accordate pro un labor remunerate per unitate de tempore es equal pro un mesme posto de labor.

3. Le lege o lege-quadro europee establece le mesuras pro garantir le application del principio del equalitate de opportunitates e del equalitate de tractamento inter feminas e viros relative a empleo e a labor, includite le principio del equalitate del remuneraciones pro un mesme labor o un labor de mesme valor. Le lege o lege-quadro es adoptate post consultation del Committee Economic e Social.

4. Pro garantir in le practica le plen equalitate inter feminas e viros in le vita professional, le principio del equalitate de tractamento non impedi a un Stato membro de mantener o adoptar mesuras que offere avantages specific destinate a facilitar al sexo minus representate le exercitio de un

activitate professional o a prevenir o a compensar disavantages in lor carriera profesional.

ARTICULO III-215

Le Statos membros se effortia a mantener le equivalentia existente inter le regimes de vacantias pagate.

ARTICULO III-216

Le Commission elabora un reporto annual re le evolution del realisation del objectivos mentionate in le articulo III-209, includite le situation demographic in le Union. Le Commission transmitte iste reporto al Parlamento Europee, al Consilio e al Committee Economic e Social.

ARTICULO III-217

Le Consilio adopta per majoritate simple un decision europee instituente un Committee del Protection Social, de character consultative, pro promover le cooperation relative al protection social inter le Statos membros e con le Commission. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Europee.

Le Committee ha le sequente functiones:

- a) sequer le situation social e le evolution del politicas de protection social in le Statos membros e in le Union;
- b) facilitar le intercambios de informaciones, de experientias e de bon practicas inter le Statos membros e con le Commission;
- c) sin prejudicio del articulo III-344, elaborar reportos, emitter avisos o interpretar altere activitates in le dominios relative a su attributiones, sia per petition del Consilio o del Commission, sia per proprie initativa.

Pro le complimento de su mandato, le Committee establi contactos adequate con le partners social. Cata Stato membro e le Commission nomina duo membros del Committee.

ARTICULO III-218

Le Commission dedica, in su reporto annual al Parlamento Europee, un capitulo special

al evolution del situation social in le Union. Le Parlamento Europee pote invitar le Commission a elaborar reportos re problemas particular relative al situation social.

ARTICULO III-219

1. Pro meliorar le possibilidades de empleo del laboratores in le mercato interior e pro contribuer assi al elevation del nivello de vita, es instituite un Fundo Social Europee destinate a promover intra le Union le facilites de empleo e le mobilitate geographic e professional del laboratores, assi como a facilitar lor adaptation al transformationes industrial e al evolution del systemas de production, in particular per le formation e le reconversion professional.

2. Le Commission administra le Fundo. In iste carga illo es assistite per un Committee, presidite per un membro del Commission e componite de representantes del Statos membros e del organisationes syndical de laboratores e de empleatores.

3. Le lege europee establi le mesuras de application relative al Fundo. Iste mesuras es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.

SECTION 3 COHESION ECONOMIC, SOCIAL E TERRITORIAL

ARTICULO III-220

A fin de promover un disveloppamento harmoniose del insimul del Union, illo disveloppa e proseque su action tendente a reforziar su cohesion economic, social e territorial.

In particular le Union tenta reducer le differentias inter le nivello de disveloppamento del varie regiones e le retardo del regiones minus favorate.

Inter le regiones concernite se presta un attention special al zonas rural, al zonas affectate per un transition industrial e al regiones que suffre del disavantages natural o demographic grave e permanente como, per exemplo, regiones le plus septentrional con pauc densitate de population e le regiones insular, de montania, e situate trans le frontieras.

ARTICULO III-221

Le Statos membros conduce lor politica economic e lo coordina in vista equalmente de attinger le objectivos mentionate in le articulo III-220. Le formulation e execution del politicas e acciones del Union e le realisation del mercato interior considera iste objectivos e participa a lor realisation. Le Union appoia anque iste realisation per le action que illo exerce per le fundos con scopo structural (Fundo Europee de Orientation e de Garantia Agricole, section "Orientation"; Fundo Social Europee, Fundo Europee de Disveloppamento Regional), le Banca Europee de Investimentos e altere instrumentos finanziari existente.

Tote le tres annos le Commission presenta al Parlamento Europee, al Consilio, al Committee del Regiones e al Committee Economic e Social un reporto re le progressos complite in le realisation del cohesion economic, social e territorial, e re como le diverse medios mentionate in le presente articulo ha contribuite a illo. In su caso iste reporto es accompaniate del propositiones adequate.

Le lege o lege-quadro europee pote establir mesuras specific foras del fundos, sin prejudicio del medida adoptate in le quadro del altere politicas del Union. Le lege o lege-quadro es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.

ARTICULO III-222

Le Fundo Europee de Disveloppamento Regional es destinate a contribuer al correction del principal disequilibrios regional intra le Union per un participation in le disveloppamento e in le adjustamento structural del regiones minus disveloppate e in le reconversion del regiones industrial in declino.

ARTICULO III-223

1. Sin prejudicio del articulo III-224, le lege europee determina le functiones, le objectivos prioritari e le organisation del fundos con scopo structural, lo que pote comportar le reggruppamento del fundos, le regulas general applicabile al fundos, assi como le dispositiones necessari pro garantir lor efficacia e le coordination del fundos

inter se e con le altere instrumentos finanziari existente.

Un Fundo de Cohesion, create per le lege europee, contribue financieramente al realisation de projectos in le dominio del ambiente e del retes transeuropee in materia de infrastructuras del transporto.

In tote le casos le lege europee es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.

2. Le prime dispositiones relative al fundos con scopo structural e al Fundo de Cohesion adoptate post le dispositiones in vigor al data del signatura del Tractato estableinte un Constitution pro Europa, es establite per un lege europee del Consilio. Illo decide per unanimitate post approbation del Parlamento Europee.

ARTICULO III-224

Le lege europee establi le mesuras de application relative al Fundo Europee de Disveloppamento Regional. Iste lege es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social. Concernente le Fundo Europee de Orientation e de Garantia Agricole, section "orientation", e le Fundo Social Europee, es applicabile respectivamente le articulo III-231 e le articulo III-219(3).

SECTION 4 AGRICULTURA E PISCA

ARTICULO III-225

Le Union defini e applica un politica commun de agricultura e pesca.

Per "productos agricole" se intende le productos del solo, del elevamento de bestial e del pisca e le productos de prime transformation directemente relationate con iste productos. Le referentias al politica agricole commun o al agricultura, e le utilisation del termino "agricole", se intende como visante anque al pisca, tenente conto del characteristics specific de iste sector.

ARTICULO III-226

1. Le mercato interior se extende al agricultura e al commercio del productos agricole.

2. Salvo dispositions contrari del articulos III-227 a III-232, le regulas mentionate pro le establimento e le functionamento del mercato interior es applicabile al productos agricole.

3. Le productos enumerate in le annexo I es subjecte al articulos III-227 a III-232.

4. Le functionamento e disveloppamento del mercato interior pro le productos agricole debe esser accompaniate per un politica agricole commun.

ARTICULO III-227

1. Le objectivos del politica agricole commun es:

- a) incrementar le productivitate agricole per promover le progresso technic e per assecurar le disveloppamento rational del production agricole e le empleo optime del factores de production, in particular del mano de obra;
- b) assecurar assi un nivello de vita equitabile pro le population agricole, in particular per le augmentation del salarios individual del personas qui labora in le agricultura;
- c) stabilisar le mercatos;
- d) garantir le securitate del approvisionamentos,
- e) assecurar precios rationabile pro le consumidores.

2. In le elaboration del politica agricole commun e del methodos special que illo pote implicar, on debe tener conto de:

- a) le character particular del activitate agricole que se deriva del structura social del agricultura e del disparitates structural e natural inter le diverse regiones agricole;
- b) le necessitate de effectuar gradualmente le adaptations opportun;
- c) le facto que in le Statos membros le agricultura constitue un sector strictemente ligate al insimul del economia,

ARTICULO III-228

1. Pro attinger le objectivos mentionate in

le articulo III-227, un organisation commun del mercatos agricole es establete.

Secundo le productos, iste organisation adopta un del sequente formas:

- a) regulas commun re le concurrentia;
 - b) un coordination obligatori del diverse organisations national del mercato;
 - c) un organisation europee del mercato.
2. Le organisation commun establete sub un del formas mentionate in le paragrapho 1 pote includer tote le mesuras necessari pro attinger le objectivos mentionate in le articulo III-227, in particular le regulation del precios, del subventiones al production e al commercialisation del diverse productos, del systemas de stockage e del mecanismos commun pro le stabilisation del importationes o exportationes.

Le organisation commun debe limitar se a proseguer le objectivos mentionate in le articulo III-227 e debe excluder tote discrimination inter productores e consumidores in le Union.

Un politica commun eventual del precios debe esser fundate super criterios commun e super methodos de calculo uniforme.

3. A fin de permetter al organisation commun mentionate in le paragrapho 1 pro attinger su objectivos, un o plure fundos agricole de orientation e de garantia pote esser create.

ARTICULO III-229

Pro permitter de attinger le objectivos mentionate in le articulo III-227, il pote establir se in le quadro del politica commun agricole:

- a) un coordination efficace de effortios facite in le sectores del formation professional, del recerca e del vulgarisation del cognoscentias agronomic, lo que pote includer projectos o institutiones financiate in commun;
- b) acciones commun pro le disveloppamento del consumption de certe productos.

ARTICULO III-230

1. Le section relative al regulas de concurrentia es applicabile al production e al commercio del productos agricole solmente in le mesura determinate per le lege o le lege-quadro europee, conformemente con le articulo III-231(2), tenite conto del objectivos mentionate in le articulo III-227.

2. Le Consilio, per proposition del Commission, pote adoptar un regulamento europee o un decision europee autorisante le concession de adjutas:

- a) pro le protection de interprisas disfavorate per conditiones structural o natural;
- b) in le quadro de programmas de desenvolvimento economic.

ARTICULO III-231

1. Le Commission presenta propositiones relative al elaboration e execution del politica commun agricole, includite le substitution al organisationes national per alicunes del formas de organisation commun mentionate in le articulo III-228(1), assi como le execution del mesuras mentionate in le presente section.

Iste propositiones tene conto del interdependentia del questiones agricole mentionate in le presente section.

2. Le lege europee o le lege-quadro europee establi le organisation commun del mercato agricole mentionate in le articulo III-228(1), assi como le altere dispositiones necessari pro prosequer le objectivos del politica commun del agricultura e del pisca. Illos es adoptate post consultation del Committee Economic e Social. Le Consilio, per proposition del Commission, adopta le regulationes o decisiones europee relative a fixation de precios, impostos, adjuta e limitationes quantitative e le fixation e allocation de possibilitate de pisca.

3. Le Consilio, per proposition del Commission, adopta le regulamentos o decisiones europee relative al fixation del precios, del impostos, del adjutas e del limitationes quantitative, assi como al fixation e al possibilitates de pisca.

4. Sub le conditiones mentionate in le paragrapho 2, le organisationes national de

mercato pote esser substituite per le organisationes commun mentionate in le articulo III-228(1), si:

- a) le organisation commun offere al Statos membros, que se oppone a iste mesura e que dispone de un organisation national pro le production in question, garantias equivalente pro le empleo e le nivello de vita del productores concernite, tenente conto del rhythmico del adaptations possibile e del specialisations necessari, e
- b) iste organisation assecura pro le intercambios intra le Union conditiones analoge a illos que existe in un mercato national.

5. Si on ha create un organisation commun pro certe materias prime, sin que existe ancora un organisation commun pro le productos de transformation correspondente, le materias prime utilisate pro le productos de transformation destinate al exportation verso tertie paises pote esser importate del exterior del Union.

ARTICULO III-232

Quando, in un Stato membro, un producto es le objecto de un organisation national del mercato o de qualunque regulamentation interne de effecto equivalente affectante le position concurrential de un production similar in un altere Stato membro, le Statos membros applica un taxa compensatori al entrata de iste producto proveniente del Stato membro que possede iste organisation o regulamentation, salvo si iste Stato jam applica un taxa compensatori quando le producto quita le pais.

Le Commission adopta regulamentos o decisiones europee que fixa le amonta de iste taxas in le mesura necessari pro restablis le equilibrio. Illo pote autorisar equalmente le adoption de altere mesuras sub le conditioines e secundo le modalitates que illo determina.

SECTION 5 AMBIENTE

ARTICULO III-233

1. Le politica del Union in le dominio del medio ambiente contribue a attinger le objectivos sequente:

- a) le preservation, le protection e le meilloration del qualitate del medio ambiente;
- b) le protection del sanitate del personas;
- c) le utilisation prudente e rational del ressources natural;
- d) le promotion, al nivello international, de mesuras destinate a facer fronte al problemas regional o mundial del medio ambiente.

2. Le politica del Union in le dominio del medio ambiente ha como objectivo un nivello elevate de protection, tenente conto del diversitate del situations existente in le differente regiones del Union. Illo es fundante super le principios de precaution e de action preventive, super le principio del correction del damnos al medio ambiente, preferentialmente al origine, e super le principio de qui contamina paga.

In iste contexto, le mesuras de harmonisation respondente al exigentias del protection del medio ambiente include, in le casos appropriate, un clausula de salveguarda autorisante le Statos membros a adoptar, pro motivos ambiental non-economic, dispositions provisori submittite a un procedura de controlo per le Union.

3. in le elaboration de su politica in le dominio del medio ambiente, le Union tene conto:

- a) del datos scientific e technic disponibile;
- b) del conditions ambiental in le diverse regiones del Union;
- c) del avantages e del cargas que pote resultar del action o del absentia de action;
- d) del disveloppamento economic e social del Union in su insimul e del disveloppamento equilibrate de su regiones.

4. In le quadro de lor competentias respective, le Union e le Statos membros coöpera con le tertie païses e le organisations international competente. Le modalitates del cooperation del Union pote esser le objecto de accordos inter illo e le tertie parties concernite. Le prime paragrapho non prejudica le competentias del Statos mem-

bros pro negotiar in le foros international e pro concluder accordos international.

ARTICULO III-234

1. Le lege o lege-quadro europee establece actiones a interpredar pro realisar le objectivos mentionate in le articulo III-233. Illo es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.
2. Nonobstante lo que es disponite in le paragrapho 1, e sin prejudicio del articulo III-172, le Consilio adopta per unanimitate leges o leges-quadros europee estableciente:
 - a) dispositions essentialmente de natura fiscal;
 - b) le mesuras affectante:
 - i) le ordination del territorio; ii) le gestion quantitative del ressources hydric o tocante directe- o indirectemente le disponibilitate de iste ressources; iii) le utilisation del solos, con exception del gestion del residuos;
 - c) le mesuras affectante sensiblemente le election per un Stato membro inter differente fontes de energia e le structura general de su approvisionamento energetic.

Le Consilio, per proposition del Commission, pote adoptar per unanimitate un decision europee pro render le procedura legislative ordinari applicabile al dominios mentionate in le paragrapho 1. In tote le casos, le Consilio prende decision post consultation del Parlamento Europee, del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.

3. Le lege europee establece programmas de action de character general que fixa le objectivos prioritari a attinger. Illo es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social. Le mesuras necessari pro le execution de iste programmas es adoptate conforme mente con le conditions mentionate in le paragrapho 1, secundo le casos.

4. Sin prejudicio de certe mesuras adoptate per le Union, le Statos membros assecura le finanziamento e le execution del politica relative al medio ambiente.

5. Sin prejudicio del principio de qui contamina paga, quando un mesura fundate super le paragrapho 1 implica costos considerate disproportionate pro le autoritates public de un Stato membro, iste mesura previde sub un forma appropriate:

- a) derogationes temporari, e/o
- b) un appolo finanziari del Fundos de cohesion.

6. Le mesuras de protection adoptate in virtute del presente articulo non es un obstaculo al mantenimento e al establimiento, per cata Stato membro, de mesuras de protection reinfortiate. Iste mesuras debe esser compatibile con le Constitution. Illos es notificate al Commission.

SECTION 6 PROTECTION DEL CONSUMITORES

ARTICULO III-235

1. Pro promover le interesses del consumidores e garantir un nivello elevate de protection del consumidores, le Union contribue al protection del sanitate, del securitate e del interesses economic del consumidores, e anque al promotion de lor derecto al information, al education e a organizar se pro defender lor interesses.

2. Le Union contribue al realisation del objectivos mentionate in le paragrapho 1 per:

- a) mesuras adoptate in application del articulo III-172 in le quadro del establimiento o del functionamento del mercato interior;
- b) mesuras que appoya e completa le politica del Statos membros, e assecura su continuation.

3. Le lege o lege-quadro europee establece le mesuras mentionate in le paragrapho 2(b). Illo es adoptate post consultation del Committee Economic e Social.

4. Le actos adoptate in application del paragrapho 3 non pote impedir un Stato membro de mantener o de establir dispositions de protection plus stricte. Iste dispositions debe esser compatibile con le Constitution. Illos es notificate al Commission.

SECTION 6 TRANSPORTOS

ARTICULO III-236

1. Le objectivos del Constitution es proseguita, in le materia regulate per le presente section, in le quadro de un politica commun del transportos.

2. Illo es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social. Le lege o lege-quadro europee establi:

- a) regulas commun applicabile al transportos international execute ab e verso le territorio de un Stato membro, o transversante le territorio de un o plure Statos membros;
- b) le conditions de admission de transportatores non-residente al transportos national in un Stato membro;
- c) le mesuras que permitte meliorar le securitate del transportos;
- d) qualcunque altere mesura utile.

2. Quando se adopta le lege o lege-quadro europee mentionate in le paragrapho 2, se tene conto del casos in le quales su application esserea susceptible de affectar gravemente le nivello de vita e le empleo in certe regiones, assi como le exploitation del material de transporto.

ARTICULO III-237

Usque al adoption del lege o lege-quadro europee mentionate in le articulo III-236(2), e salvo su adoption per unanimitate de un decision europee del Consilio accordante un exception, necun Stato membro pote facer que le differente dispositions que ha regulate iste materia le 1 de januario 1958 o, pro le Statos adherite, al data de lor adhesion, produce effectos que, directe- o indirectemente, disfavora le transportatores del altere Statos comparate con le transportatores national.

ARTICULO III-238

Es compatible con le Constitution le adjutas que responde al necessitates del coordination del transportos o que corresponde al

reimbursamento de certe obligationes inherente al notion de servicio public.

ARTICULO III-239

Cata mesura in le dominio del precios e conditiones de transporto, adoptate in le quadro del Constitution, debe tener conto del situation economic del transportatores.

ARTICULO III-240

1. In le traffico al interior del Union, es prohibite le discriminationes que consiste in le application per un transportator, pro le mesme mercantias e le mesme relations de traffico, de precios e conditiones de transporto differente in ration del Stato membro de origine o de destination del productos transportate.

2. Le paragrapho 1 non exclude que altere leges o leges-quadros europee pote esser adoptate in application del articulo III-236(2).

3. Le Consilio, per proposition del Commission, adopta regulamentos o decisiones europee que garanti le application del paragrapho 1. Illo prende decision post consultation del Parlamento Europee e del Committee Economic e Social. Illo pote adoptar, in particular, le regulamentos e decisiones europee pro permitter al institutiones veliar le respecto del regula mentionate in le paragrapho 1 e assecurar le plen beneficio al usatores.

4. Le Commission, per proprie initiativa o per un requesta de un Stato membro, examina le casos de discrimination mentionate in le paragrapho 1 e, post consultation de qualcunque Stato membro interessate, adopta, in le quadro del regulamentos e decisiones europee mentionate in le paragrapho 3, le decisiones necessari.

ARTICULO III-241

1. Le application imponite per un Stato membro, al transportos executate al interior del Union, de precios e conditiones comportante qualcunque elemento de adjuta o de protection in le interesse de un o plure interprisas o industrias particular, es prohibite, salvo si illo es autorisate per un decision europee del Commission.

2. Le Commission, per proprie initiativa o per un requesta de un Stato membro, examina le precios e conditiones mentionate in le paragrapho 1, tenente conto, in particular, de un parte, del exigentias de un politica economic regional appropriate, del necessitates del regiones subdisveloppate, assi como del problemas del regiones gravemente affectate per le circumstantias politic e, de altere parte, del effectos de iste precios e conditiones super le concurrentia inter le diverse modos de transporto. Post consultation de tote le Statos membros interessate, illo adopta le decisiones europee necessari.

3. Le prohibition mentionate in le paragrapho 1 non se applica al tarifas de concurrentia.

ARTICULO III-242

Le taxas e impostos que, independemente del precios de transporto, es percipite per un transportator al passage del frontieras non debe superar un nivello rationabile, tenite conto del costos real effective de iste passage.

Le Statos membros se effortia de reducer iste costos. Le Commission pote diriger al Statos membros recommendationes relative al application del presente articulo.

ARTICULO III-243

Le dispositions del presente Section non es un obstaculo al mesuras adoptate in le Republica Federal de Germania, in le mesura que illos es necessari pro compensar le disadvantages economic causate per le division de Germania, al economia de certe regiones del Republica Federal affectate per iste division. Cinque annos post le entrata in vigor del tractato establiente un Constitution pro Europa, le Consilio, per proposition del Commission, pote adoptar un decision europee abrogante le presente articulo.

ARTICULO III-244

Un Committee de character consultative adjuncte al Commission, componite de experts designate per le governamentos del Statos membros, es instituite. Le Commission consulta iste Committee re le transportos cata vice que illo lo judica utile.

ARTICULO III-245

1. Le presente section se applica al transportos per ferrovia, per camminos e per vias navigabile.
2. Le lege o lege-quadro europee pote establier mesuras appropriate pro le navigation maritime e aeree. Illo es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.

SECTION 8 RETES TRANSEUROPEE

ARTICULO III-246

1. In vista de contribuer al realisation del objectivos mentionate in le articulos III-130 e III-220 e de permitter al citatanos del Union, al operatores economic, assi como al collectivitates regional e local, de beneficiar plenamente del avantages derivate del creation de un spatio sin frontieras interior, le Union contribue al establimento e al disveloppamento de retes transeuropee in le sectores del infrastructuras del transporto, del telecommunicationes e del energia.
2. In le quadro de un sistema de mercatos aperte e concurrential, le action del Union visa a favorar le interconnexion e le interoperabilitate del retes national, assi como le accesso a iste retes. Illo tene conto in particular del necessitate de connecter le regiones insular, isolate e peripheric con le regiones central del Union.

ARTICULO III-247

1. Pro realisar le objectivos mentionate in le articulo III-246, le Union:
 - a) establi un insimul de orientationes re le objectivos, le prioritates, assi como le grande lineas, de action previste in le dominio del retes transeuropee. Iste orientationes determina projectos de interesse commun;
 - b) realisa le acciones que pote monstrar se necessari pro garantir le interoperabilitate del retes, in particular in le dominio del harmonisation del normas technic;
 - c) pote appoiar projectos de interesse commun que recipe le appoio del Statos membros, e que es definite in le quadro del orientationes mentionate in le littera a), in

particular sub forma de studios de facibilitate, de garantias de credito o de bonificatones de interesse; le Union pote equalmente contribuer al financiamento, in le Statos membros, de projectos specific de infrastructura del transportos per medio del Fundo de cohesion.

Le action del Union tene conto del viabilitate economic potential del projectos.

2. Le lege o lege-quadro europee establece le orientationes e le altere mesuras mentionate in le paragrapgo 1. Illo es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.

Le orientationes e projectos de interesse commun que concerne le territorio de un Statos membro require le accordo del Statos membro concernite.

3. Le Statos membros coordina inter se, in collaboration con le Commission, le politicas conducece al nivello national que pote haber un impacto significative super le realisation del objectivos mentionate in le articulo III-246. Le Commission pote prender, in stricte collaboration con le Statos membros, qualcunque initiativa pro promover iste coordination.

4. Le Union pote cooperar con le paises tercie pro promover projectos de interesse commun e garantir le interoperabilitate del retes.

SECTION 9 RECERCA E DISVELOPAMENTO TECHNOLOGIC E SPATIO

ARTICULO III-248

1. Le action del Union visa a reforzar su bases scientific e technologic, per le realisation de un spatio europee del recerca in le qual le investigatores, le cognoscentias scientific e le technologias circula liberemente, a favorar le disveloppamento de su competitivitate, includite illo de su industria, assi como a promover le acciones de recerca judecate necessari in vista del altere capitulos del Constitution.
2. Pro le fines mentionate in le paragrapgo 1, illo stimula, in le insimul del Union, le interprisas, includite le parve e le median interprisas, le centros de recerca e

le universitates in lor effortios de recerca e de disveloppamento technologic de alte qualitate. Illo appoia lor effortios de co-operation, con le fin, specialmente, de permetter al investigatores de cooperar libemente trans le frontieras, e al interprisas de exploitar le potentialitates del mercato interior al favor, in particular, del apertura del mercatos public national, del definition de normas commun e del elimination del obstacles juridic e fiscal a iste cooperation.

3. Tote le actiones del Union in le dominio del recerca e del disveloppamento technologic, includite le actiones de demonstration, es decidite e executate conformemente con le presente Section.

ARTICULO III-249

Pro prosequer le objectivos mentionate in le articulo III-248, le Union realisa le actiones sequente, que completa le actiones interprendite in le Statos membros:

- a) execution de programmas de recerca, de disveloppamento technologic e de demonstration promovente le cooperation con e inter le interprisas, le centros de recerca e le universitates;
- b) promotion del cooperation in materia de recerca, de disveloppamento technologic e de demonstration del Union con le paises tertie e le organisationes international;
- c) diffusion e exploitation del resultatos del activitates in materia de recerca, de disveloppamento technologic e de demonstration del Union;
- d) stimulation del formation e del mobilitate del investigatores del Union.

ARTICULO III-250

1. Le Union e le Statos membros coordina lor action in materia de recerca e de disveloppamento technologic, a fin de garantir le coherentia reciproc del politicas national e del politica del Union.

2. Le Commission pote prender, in stricte collaboration con le Statos membros, qualcunque initiativa utile pro promover le coordination mentionate in le paragrapho 1, in particular del initiativas in vista de establir orientationes e indicatores, de organisar le

intercambio del melior practicas e de preparar le elementos necessari pro le controlo e le evalutation periodic. Le Parlamento Europee es plenamente informate.

ARTICULO III-251

1. Le lege europee establi le programma-quadro pluriannual, que include le insimul del actiones financiate per le Union. Illo es adoptate post consultation del Committee Economic e Social. Le programma-quadro:

- a) fixa le objectivos scientific e technologic que debe esser realisate per le actiones mentionate in le articulo III-249 e le priorities correspondente;
- b) indica le grande lineas de iste actiones;
- c) fixa le amonta global maxime e le modalitates del participation financiari del Union in le programma-quadro, assi como le proportion representate pro cata un del actiones mentionate

2. Le programma-quadro pluriannual es adaptate o completate in function del evolution del situations.

3. Un lege europee del Consilio establi le programmas specific que disveloppa le Programma-quadro pluriannual in cata un del actiones. Cata programma specific precisa le modalitates de su realisation, fixa su duration e previde le medios considerate necessari. Le summa del amontas considerate necessari, fixate per le programmas specific, non pote superar le amonta global maxime fixate pro le programma-quadro e pro cata action. Iste lege es adoptate post consultation del Parlamento Europee e del Committee Economic e Social.

4. Como complemento del actiones previste in le programma-quadro pluriannual, le lege europee establi le mesuras necessari pro le realisation del spatio europee de recerca. Illo es adoptate post consultation del Committee Economic e Social.

ARTICULO III-252

1. Pro le execution del Programma-quadro pluriannual, le lege o lege-quadro establi:

- a) le regulas de participation del interpri-

sas, del centros de recerca e del universidades;

b) le regulas applicabile al diffusion del resultados del recerca. Le lege o lege-quadro europee es adoptate post consultation del Committee Economic e Social.

2. In le execution del Programma-quadro pluriannual, le lege europee pote establir programmas complementari in le quales solmente participa certe Statos membros que garanti su financiation, sub reserva de un participation eventual del Union.

Le lege europee fixa le regulas applicabile al programmas complementari, in particular in materia de diffusion del cognoscentias e del accesso de altere Statos membros. Illo es adoptate post consultation del Committee Economic e Social e con le accordo del Statos membros concernite.

3. In le execution del Programma-quadro pluriannual, le lege europee pote, in accordo con le Statos membros concernite, establir un participation in programmas de recerca e de disveloppamento interprendite per plure Statos membros, includite le participation in le structuras create pro le execution de iste programmas. Le lege europee es adoptate post consultation del Committee Economic e Social.

4. In le execution del Programma-quadro pluriannual, le Union pote previdere un cooperation in materia de recerca, de disveloppamento technologic e de demonstration del Union con tertie païses o con organisationes international. Le modalitates de iste cooperation pote esser objecto de accordos inter le Union e le tertie partes concernite.

ARTICULO III-253

Le Consilio pote, per proposition del Commission, adoptar regulamentos o decisiones europee destinate a crear interprisas commun o qualcunque altere structura necessari pro le bon execution del programmas de recerca, de disveloppamento technologic e de demonstration del Union. Illo prende decision post consultation del Parlamento Europee e del Committee Economic e Social.

ARTICULO III-254

1. Pro favorar le progresso scientific e technic, le competitivitate industrial e le application de su politicas, le Union elabora un politica spatial europee. Pro iste fin illo pote promover initiativas commun, appoiar le recerca e le disveloppamento technologic, e coordinar le effortios necessari pro le exploration e le utilisation del spatio.

2. Pro contribuer al realisation del objectivos mentionate in le paragrapho 1, le lege o lege-quadro europee establi le mesuras necessari, que pote prender le forma de un programma spatial europee.

3. Le Union establi le relationes utile con le Agentia Spatial Europee.

ARTICULO III-255

Al initio de cata anno, le Commission presenta un reporto al Parlamento Europee e al Consilio. Iste reporto tracta in particular del activitates realisate in materia de recerca, de disveloppamento technologic e de diffusion del resultados durante le anno precedente e re le programma de labor del anno in curso.

SECTION 10 ENERGIA

ARTICULO III-256

1. In le quadro del establimento o del functionamento del mercato interior e teniente conto del exigentia de preservar e de meliorar le medio ambiente, le politica del Union in le dominio del energia ha como objectivo:

- a) garantir le functionamento del mercado del energia;
- b) garantir le securitate del approvisionamento energetic in le Union, e
- c) promover le efficacia energetic e le economias de energia assi como le disveloppamento del energias nove e renovabile.

2. Sin prejudicio del application de altere dispositions del Constitution, le lege o lege-quadro europee establi le mesuras necessari pro attinger le objectivos mentionate in le paragrapho 1. Illo es adoptate post consultation del Committee del Regio-

nes e del Committee Economic e Social. Le lege o lege-quadro europee non affecta le derecho de un Stato membro de determinar le conditions de exploitation de su ressources energetic, su election inter differente fontes de energia e le structura general de su approvisionamento energetic, sin prejudicio del paragrapho 2 del articulo III-234(2)(c).

3. Nonobstante lo que es disponite in le paragrapho 2, un lege o lege-quadro europee del Consilio establi le mesuras mentionate in iste paragrapho, quando illos es essentialmente de character fiscal. Le Consilio decide per unanimitate post consultation del Parlamento Europee.

CAPITULO IV SPATIO DE LIBERTATE, SECURITATE E JUSTITIA

SECTION 1 DISPOSITIONES GENERAL

ARTICULO III-257

1. Le Union constitue un spatio de libertate, de securitate e de justitia in le respecto del derechos fundamental e del differente systemas e traditiones juridic del Statos membros.

2. Illo garanti le absentia de controles del personas al frontieras interior e disveloppa un politica commun de asylo, de immigration e de controlo del frontieras exterior que es fundate super le solidaritate inter Statos membros e que es equitabile pro le citatanos de tertie paises. Concernente le presente capitulo, le personas sin patria es assimilate al citatanos del tertie paises.

3. Le Union se effortia pro garantir un nivello elevate de securitate per mesuras de prevention del delinquentia, del racismo e del xenophobia assi como de lucta contra illos, per mesuras de coordination e cooperation inter autoritates policiari e judiciari e altere autoritates competente, assi como per le recognoscencia mutual del decisiones judiciari in materia penal e, si necessari, per le approximation del legislationes penal.

4. Le Union facilita le accesso al justitia, in particular per le principio de recognoscencia mutual del decisiones judiciari e extrajudiciari in materia civil.

ARTICULO III-258

Le Consilio Europee defini le orientationes strategic del programmation legislative e operational in le spatio de libertate, de securitate e de justitia.

ARTICULO III-259

In relation con le propositions e initiativas legislative presentate in le quadro del Sectiones 4 e 5, le parlamentos national velia le respecto del principio de subsidiaritate, conformemente con le protocollo re le application del principios de subsidiaritate e de proportionalitate

ARTICULO III-260

Sin prejudicio del articulos III-360 a III-362, le Consilio pote, per proposition del Commission, adoptar regulamentos o decisiones europee que establi modalitates per le quales le Statos membros, in collaboration con le Commission, procede a un evalutation objective e impartial del application, per le autoritates del Statos membros, del politicas del Union mentionate in le presente articulo, in particular pro favorar le plen application del principio de recognoscencia mutual. Le Parlamento Europee e le parlamentos national es informate del contento e del resultados de iste evalutation.

ARTICULO III-261

Un committee permanente es instituite al sino del Consilio pro garantir al interior del Union le promotion e le reinfortiamento del cooperation operational in materia de securitate interior. Sin prejudicio del articulo III-344, illo favora le coordination del action del autoritates competente del Statos membros. Le representantes del organos e organismos concernite del Union pote esser associate al labores del committee. Le Parlamento Europee e le parlamentos national es informate del labores.

ARTICULO III-262

Le presente capitulo se intende, sin prejudicio del exercitio del responsabilitates que incumbe al Statos membros, pro le mantenimento del ordine public e le salveguarda del securitate interior.

ARTICULO III-263

Le Consilio adopta regulamentos europees pro garantir un cooperation administrative inter le servicios competente del Statos membros in le dominios mentionate in le presente capitulo, assi como inter le servicios e le Commission. Illo decide per proposition del Commission, sin prejudicio del articulo II-264, e post consultation del Parlamento Europee.

ARTICULO III-264

Le actos mentionate in le sectiones 4 e 5, assi como le regulamentos europees mentionate in le articulo III-263, que garanti un cooperation administrative in le dominios mentionate in iste sectiones, es adoptate:

- a) per proposition del Commission, o
- b) per initiativa de un quarto del Statos membros.

SECTION 2 POLITICAS RELATIVE AL CONTROLOS AL FRONTIERAS, AL ASYLO E AL IMMIGRATION

ARTICULO III-265

1. Le Union disveloppa un politica que ha como objectivo:

- a) garantir le absentia total de controles del personas, qualcunque es lor nationalitate, quando illes passa le frontieras interior;
- b) garantir le controlo del personas e le surveilantia efficace del passage del frontieras exterior;
- c) instaurar progressivamente un sistema integrate de gestion del frontieras exterior.

2. Pro le fines del paragrapho 1, le lege o lege-quadro europee establi le mesuras relative a:

- a) le politica commun de visas e altere permissos de residentia de curte duration;
- b) le controles al quales es submittite le personas passante le frontieras exterior;
- c) le conditions in le quales le citatanos del tertie paises pote circular liberemente in

le Union durante un curte periodo;

- d) qualcunque medida necessari pro le establecimiento progressive de un sistema integrate de gestion del frontieras exterior;
- e) le absentia de controlo del personas, qualcunque es lor nationalitate, quando illes passa le frontieras interior.

3. Le presente articulo non affecta le competentia del Statos membros concernente le delimitation geographic de lor frontieras, conformemente con le derecho international.

ARTICULO III-266

1. Le Union disveloppa un politica comun in materia de asylo, de protection subsidiari e de protection temporari, destinate a offerer un statuto appropriate a tote citatano de un tertie pais qui necessita un protection international, e a garantir le respecto del principio de non-expulsion. Iste politica debe esser conforme con le Convention de Genève del 28 de julio 1951 e con le protocollo del 31 de januario 1967 relative al statuto del refugiatos, assi como al altere tractatos pertinente.

2. Pro le fines del paragrapho 1, le lege o lege-quadro europee establi le mesuras relative a un sistema europee commun de asylo que include:

- a) un statuto uniforme de asylo in favor de citatanos de tertie paises, valide in tote le Union;
- b) un statuto uniforme de protection subsidiari pro le citatanos del tertie paises qui, sin obtener le asylo europee, ha besonio de un protection international;
- c) un sistema commun pro le protection temporari del personas displaciante, in caso de affluentia massive;
- d) proceduras commun pro conceder o retirar le statuto uniforme de asylo o de protection subsidiari;
- e) criterios e mecanismos de determination del Stato membro responsabile del examine de un requesta de asylo o de protection subsidiari;

- f) normas concernente le conditions de reception del sollicitante de asylo o de protection subsidiari;
 - g) le association e le cooperation con tertie paises pro gerer le fluxos de personas qui sollicita asylo o un protection subsidiari o temporari.
3. Si un o plure Statos membros se trova in un situation de urgencia characterisate per un affluxo subite de citatanos de tertie paises, le Consilio, per proposition del Commission, pote adoptar regulamentos o decisiones europee que establi mesuras provisori al profito del Statos membros concernite. Illo decide post consultation del Parlamento Europee

ARTICULO III-267

1. Le Union disveloppa un politica commun del immigration destinate a garantir, in tote le stadios, un gestion efficace del fluxo de migratores, un tractamento equitable del citatanos de tertie paises residente regularmente in le Statos membros, assi como un prevention del immigration illegal e del traffico commercial con esseres human e un lucta reinfortiate contra illos.
2. Pro le fines del paragrapho 1, le lege o lege-quadro europee establi le mesuras in le dominios sequente:

- a) le conditions de entrata e de residentia, assi como le normas concernente le fornimento per le Statos membros de visas e permisos de residentia de longe duration, includite pro le fines de reggruppation familiyal;
 - b) le definition del derecitos del citatanos del tertie paises qui reside legalmente in un Stato membro, includite le conditions que rege le libertate de circulation e de residentia in le altere Statos membros;
 - c) le immigration clandestin e le residentia irregular, includite le expulsion e le repatriation del personas in situation illegal;
 - d) le lucta contra le commercio con esseres human, in particular con feminas e infantes;
3. Le Union pote concluder con tertie paises accordos pro le readmission, in lor pais

de origine o de provenientia, de citatanos de tertie paises qui non compli o non plus compli le conditions de entrata, de presencia o de residentia in le territorio de un del Statos membros.

4. Le lege o lege-quadro europee pote establir mesuras pro incoragiar e appoiar le action del Statos membros in vista de favorar le integration del citatanos de tertie paises residente legalmente in lor territorio, con exclusion de tote harmonisation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros.

5. Le presente articulo non affecta le derecho del Statos membros de fixar le volumes de entrata del citatanos de tertie paises, proveniente de tertie paises, in lor territorio con le scopo de cercar un empleo salariate o non-salariate.

ARTICULO III-268

Le politicas del Union mentionate in le presente section e lor execution es regite per le principio de solidaritate e de repartition equitable del responsabilitates inter le Statos membros, includite super le plano finanziari. Cata vice que isto es necessari, le actos del Union adoptate in virtute del presente section contine mesuras appropriate pro le application de iste principio.

SECTION 3 COOPERATION JUDICIARI IN MATERIA CIVIL

ARTICULO III-269

1. Le Union disveloppa un cooperation judiciari in le materias civil con repercussion trans le frontieras, fundate super le principio de recognoscentia mutual del decisiones judiciari e extrajudiciari. Iste cooperation pote includer le adoption de mesuras de approximation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros.
2. Pro le fines del paragrapho 1, le lege o lege-quadro europee establi, in particular quando isto es necessari pro le bon funcionamento del mercato interior, mesuras pro garantir:
 - a) le recognoscentia mutual inter le Statos membros del decisiones judiciari e extraju-

- diciari, e lor execution;
- b) le signification e le notification trans le frontieras del actos judiciari e extrajudiciari;
 - c) le compatibilitate del regulas applicabile in le Statos membros in materia de conflicto de leges e de competentia;
 - d) le cooperation in materia de obtention de provas;
 - e) un accesso effective al justitia;
 - f) le elimination del obstaculos al bon functionamento del proceduras civil, favorante, si isto es necessari, le compatibilitate del regulas de procedura civil applicabile in le Statos membros;
 - g) le disveloppamento de methodos alternative de resolution de lites;
 - h) le appoio del formation del magistratos e del personales de justitia.

3. Nonobstante lo que es disponite in le paragrapho 2, le mesuras relative al derecho del familia con repercussion trans le frontieras es establite per un lege o lege-quadro europee del Consilio. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee.

Le Consilio, per proposition del Commission, pote adoptar un decision europee que determina le aspectos del derecho del familia con repercussion trans le frontieras susceptibile de esser le objecto de actos adoptate secundo le procedura legislative ordinari. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee.

SECTION 4 COOPERATION JUDICIARI IN DERECHO PENAL

ARTICULO III-270

1. Le cooperation judiciari penal in le Union es fundate super le principio de recognoscentia mutual del judicamentos e decisiones judiciari e include le approximation del dispositiones legislative e regulamentari del Statos membros in le dominios mentionate in le paragrapho 2 e le articulo III-271.

Le lege o lege-quadro europee estable le mesuras pro:

- a) estableir regulas e proceduras pro assecurar le recognoscentia, in le insimul del Union, de tote le formas de judicamentos e de decisiones judiciari;
- b) prevenir e resolver le conflictos de competentia inter le Statos membros;
- c) adjuvar le formation de magistratos e de personales de justitia;
- d) facilitar le cooperation inter le autoritates judiciari o equivalente del Statos membros in le quadro del procedura penal e del execution del decisiones.

2. In le medida que isto es necessari pro facilitar le recognoscentia mutual del judicamentos e decisiones judiciari, assi como le cooperation policiari e judiciari in le materias penal con dimension trans le frontieras, le lege-quadro europee pote estableir regulas minimal. Iste regulas minimal tene conto del differentias inter le traditiones e systemas juridic del Statos membros. Illos se refere:

- a) al admissibilitate mutual del provas inter le Statos membros;
- b) al derechos del personas in le procedura penal;
- c) al derechos del victimas del criminalitate;
- d) a altere elementos specific del procedura penal que le Consilio habera identificate in avantia per un decision europee; pro le adoption de iste decision, le Consilio decide per unanimitate, post approbation del Parlamento Europee. Le adoption del regulas minimal mentionate in le presente paragrapho non impedi le Statos membros de mantener o de instituer un nivello de protection plus elevate pro le personas.

3. Quando un membro del Consilio considera que un projecto de lege-quadro europee, mentionate in le paragrapho 2, affecta le aspectos fundamental de su sistema de justitia penal, ille pote sollicitar que le projecto de lege-quadro es remittite al Consilio Europee. In iste caso, le procedura mentionate in le articulo III-396 es suspendite.

Post discussion, le Consilio Europee, post quatro menses de iste suspension:

- a) invia le projecto retro al Consilio, lo que termina le suspension del procedura mentionate in le articulo III-396, o
 - b) pete le Commission o le gruppo de Statos membros del quales emana le projecto de submitter un nove projecto; in iste caso, le acto initialmente proponite es considerate como adoptate.
4. Si, al termino del periodo mentionate in le paragrapho 3, nulle action ha essite prendite per le Parlamento Europee o si, in 12 menses ab le presentation de un nove projecto in virtute del paragrapho 3(b), le lege-quadro europee non ha essite adoptate, e que al minus un tertio del Statos membros desira establir cooperation reinfotiate super le base del projecto de lege-quadro concernite, illos informa de illo le Parlamento Europee, le Consilio e le Commission.

ARTICULO III-271

1. Le lege-quadro europee pote establir regulas minime relative al definition del infractiones penal e del sanctiones in dominios de criminalitate particularmente grave con dimensiones trans le frontieras resultante del character o impacto del repercusiones de iste infractiones o de un necessitate particular de combatter los secundo criterios commun.

Iste dominios de criminalitate es le sequente: le terrorismo, le commercio con esseres human e le exploitation sexual del feminas e del infantes, le traffico illicite de drogas, le traffico illicite de armas, le blanchimento de moneta, le corruption, le falsification de medios de pagamento, le criminalitate informatic e le criminalitate organise.

Tenente conto del evolution del criminalitate, le Consilio pote adoptar un decision europee identificante altere dominios de criminalitate que responde al criterios mentionate in le presente paragrapho. Illo decide unanimemente post approbation del Parlamento Europee.

2. Quando le approximation del dispositioones legislative e regulamentari del Statos membros in materia penal se monstra indi-

spensabile pro garantir le execution efficace de un politica del Union in un dominio que ha essite subjecto de mesuras de harmonisation, le lege-quadro europee pote establir regulas minime relative al definition del infractiones penal e del sanctiones in le dominio concernite. Illo es adoptate secundo le mesme procedura que illo utilisate pro le adoption del mesuras de harmonisation in question, sin prejudicio del articulo III-264.

3. Quando un membro del Consilio considera que un projecto de lege-quadro europee, mentionate in le paragraphos 1 o 2, affectarea le aspectos fundamental de su sistema de justitia penal, illo pote sollicitar que le projecto del lege-quadro se remitte al Consilio Europee. In iste caso, quando le procedura mentionate in le articulo III-396 es applicabile, illo es suspendite. Post deliberation e al fin de un periodo de quattro menses a partir de iste suspension, le Consilio Europee:

- a) invia le projecto retro al Consilio, lo que pone fin al suspension del procedura mentionate in le articulo III-396 quando iste es applicable; o
- b) pete al Commission o al gruppo de Statos membros, del qual emana le projecto, de presentar un nove projecto; in iste caso, le acto initialmente proponite es considerate como non adoptate.

4. Si, al fin del periodo mentionate in le paragrapho 3, nulle action es prendite per le Consilio Europee o si, in un periodo de 12 menses a partir del presentation de un nove projecto in virtute del paragrapho 3(b), le lege-quadro europee non ha essite adoptate, e si al minus un tertio del Statos membros vole establir un cooperation reinfotiate super le base del projecto de lege-quadro concernite, illos debe informar le Parlamento Europee, le Consilio e le Commission. In un tal caso le autorisation pro initiar le cooperation reinfotiate, mentionate in le articulo I-44(2) e in le articulo III-419(1), es considerate como concedite e le dispositiounes relative al cooperation reinfotiate es applicate.

ARTICULO III-272

Le lege o lege-quadro europee pote establir mesuras pro incoragiar e appoiar le action

del Statos membros in le dominio del prevention del criminalitate, con exclusion de tote harmonisation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros.

ARTICULO III-273

1. Le mission de Eurojust es appoiar e reinfotiar le coordination e le cooperation inter le autoritates national cargate de investigar e de persequer le criminalitate grave affectante duo o plure Statos membros o exigente un persecution secundo criterios commun, basante se super operationes effectuate e super information fornite per le autoritates del Statos membros e per Europol. Concernente isto, le lege europee determina le structura, le functionamento, le dominio de action e le cargas de Eurojust. Iste cargas pote includer:

- a) le initio de investigationes penal, assi como le proposition de initio de persecutiones, conducite per le autoritates national competente, particularmente illos relative a infractiones contra le interesses finanziari del Union;
- b) le coordination de investigationes e persecutiones mentionate in le littera a);
- c) le reinfortiamento del cooperation judiciari, includite per resolution de conflictos de competentias e per un stricte cooperation con le Rete judiciari europee. Le lege europee fixa equalmente le modalitates del association del Parlamento Europee e del parlamentos national in le evalutation del activitates de Eurojust.

2. In le quadro del persecutiones mentionate in le paragrapho 1, e sin prejudicio del articulo III-274, le actos official de procedura judiciari es complite per le functionarios national competente.

ARTICULO III-274

1. Pro combatter le infractiones contra le interesses finanziari del Union, un lege europee del Consilio pote instituer un officio de Accusator Public Europee a partir de Eurojust. Le Consilio prende decision per unanimitate, post approbation del Parlamento Europee.

2. Le officio del Accusator Public Europee es competente pro deteger, persequer e

poner ante le judece, eventualmente in collaboration con Europol, le autores e complices de infractiones contra le interesses finanziari del Union, como istos es determine per le lege europee mentionate in le paragrapho 1. Illo exerce ante le organos jurisdictional competente del Statos membros le action penal relative a iste infractiones.

3. Le lege europee mentionate in le paragrapho 1 fixa le statuto del officio del Accusator Public Europee, le conditions de exercitio de su functiones, le regulas de procedura applicabile a su activitates, assi como istos que rege le admissibilitate del provas, e le regulas applicabile al controlo jurisdictional del actos de procedura realisate in le exercitio de su functiones.

4. Le Consilio Europee pote adoptar, simultaneemente o ulteriormente, un decision europee modificante le paragrapho 1 a fin de extender le attributiones del officio del Accusator Public Europee in le lucta contra le criminalitate grave con un dimension trans le frontieras e modificante in consequentia le paragrapho 2 concernente le autores e le complices de crimes grave affectante plure Statos membros. Le Consilio Europee prende decision per unanimitate, post approbation del Parlamento Europee e post consultation del Commission.

SECTION 5 COOPERATION POLICIARI

ARTICULO III-275

1. Le Union disveloppa un cooperation policiari que associa tote le autoritates competente del Statos membros, includite le servicios de policia, le servicios del doanas e altere servicios repressive specialisate in le dominios del prevention o del detection e investigation del infractiones penal.

2. Pro le fines del paragrapho 1, le lege o lege-quadro europee pote establir mesuras re:

- a) le collecta, le stockage, le tractamento, le analyse e le intercambio de informations pertinente;
- b) le appoio al formation de personal, assi como le cooperation relative al intercambio de personal, al equipamentos e al investi-

gation criminalistic;

c) le technicas commun de investigation concernente le detection de formas grave de criminalitate organisate.

3. Un lege o lege-quadro europee del Consilio pote establir mesuras re le co-operation operational inter le autoritates mentionate in le presente articulo. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee.

ARTICULO III-276

1. Le mission de Europol es appoiar e reinfotiar le action del autoritates policiari e altere servicios repressive del Statos membros assi como lor collaboration mutual in le prevention del criminalitate grave affectante duo o plure Statos membros, del terrorismo e del formas de criminalitate contra un interesse commun que es le objecto de un politica del Union, assi como le lucta contra illos.

2. Le lege europee determina le structura, le functionamento, le dominio de action e le cargas de Europol. Iste cargas pote includer:

a) le collecta, le stockage, le tractamento, le analyse e le intercambio del informaciones, transmittite particularmente per le autoritates del Statos membros o de paises e tertie instantias;

b) le coordination, le organisation e le realisation del investigationes e de actions operational, facite conjuntamente con le autoritates del Statos membros o in le quadro de equipas conjuncate de investigation, eventualmente in contacto con Eurojust. Le lege europee fixa equalmente le modalitates de controlo del activitates de Europol per le Parlamento Europee, controlo al qual es associate le parlamentos national.

3. Qualcunque action operational de Europol debe esser facite in collaboration e in accordo con le autoritates del Statos membros cuje territorio es concernite. Le application de mesuras coercitive pertine exclusivamente al autoritates national competente.

ARTICULO III-277

Un lege o lege-quadro europee del Consilio fixa le conditions e le limites intra le quales le autoritates competente del Statos membros, mentionate in le articulos III-270 e III-275, pote intervenir in le territorio de un altere Statos membro in contacto e de accordo con le autoritates de iste Statos. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee.

CAPITULO V AREAS UBI LE UNION POTE PRENDER ACTIONES DE SUPPORTO, DE COORDI- NATION O COMPLEMENTARI

SECTION 1 SANITATE PUBLIC

ARTICULO III-278

1. Un nivello elevate de protection del sanitate human es garantite in le definition e le execution de tote le politicas e actiones del Union. Le action del Union, que completa le politicas national, concerne le melioration del sanitate public, assi como le prevention del maladias e affectiones human, e del causas de periculo pro le sanitate physic e mental. Iste action include equalmente:

a) le lucta contra le grande pandemias, favorante le investigation de su etiologia, lor transmission e lor prevention assi como le information e le education re le sanitate;

b) le surveilantia del menacis trans le frontieras grave pro le sanitate, le alerta in caso de tal menacis e le lucta contra illos. Le Union completa le action facite per le Statos membros in vista de reducer le efectos nocive del droga super le sanitate, includite per le information e le prevention.

2. Le Union incoragia le cooperation inter le Statos membros in le dominios mentionate in le presente articulo e, si necessari, illo appoia lor action. Illo incoragia in particular le cooperation inter le Statos membros destinate a meliorar le complementariete de lor servicios de sanitate in le regions de frontiera.

Le Statos membros coordina inter se, in contacto con le Commission, lor politicas e programmas in le dominios mentionate in le paragrapho 1. Le Commission pote, in con-

tacto stricte con le Statos membros, prender qualcunque initiativa utile pro promover iste coordination, in particular initiativas in vista de estableir orientationes e indicatores, de organizar le intercambio del mejor practicas e de preparar le elementos necessari pro le surveilantia e pro le evalutation periodic. Le Parlamento Europee es plenamente informate.

3. Le Union e le Statos membros favora le cooperation con le tertie paises e le organisationes international competente in materia de sanitate public.

4. Nonobstante lo que es disponite in le articulo I-12(5) e in le articulo I-17(a), conformemente con le articulo I-14(2)(k), le lege o lege-quadro europee contribue al realisation del objectivos mentionate in le presente articulo establiente le mesuras pro facer fronte al problemas commun de securitate:

- a) mesuras fixante normas elevate de qualitate e de securitate del organos e substantias de origine human, del sanguine e derivatos del sanguine; iste mesuras non pote impedir un Stato membro de mantener o de estableir mesuras de protection plus stricte;
- b) mesuras in le dominios veterinari e phytosanitari habente directemente pro objectivo le protection del sanitate public;
- c) mesuras fixante normas elevate de qualitate e de securitate del medicamentos, del productos e del dispositivos pro uso medical;
- d) mesuras concernente le surveilantia del menacias trans le frontieras grave pro le sanitate, le alerta in caso de tal menacias e le lucta contra illos.

Le lege o lege-quadro europee es adoptate post consultation del Committee Economic e Social e del Committee de Regiones.

5. Le lege o lege-quadro europee pote igualmente estableir mesuras de incoragiamiento destinate a proteger e a meliorar le sanitate human e in particular a lutar contra le pandemias trans le frontieras, assi como mesuras habente directemente pro objectivo le protection del sanitate public concernente le tabaco e le consumo exces-

sive de alcohol, con exclusion de tote harmonisation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros. Illo es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social.

Pro le fines del presente articulo, le Consilio, per proposition del Commission, pote igualmente adoptar recommendations.

7. Le action del Union respecta le responsabilitates del Statos membros pro le definition de lor politica de sanitate e pro le organisation e le prestation de servicios de sanitate e assistentia medical. Le responsabilitates del Statos membros include le gestion de servicios de sanitate e de assistentia medical assi como le allocation del ressources que es destinate a iste servicios. Le mesuras mentionate in le paragrapho 4(a) non ha influentia al dispositions national relative al donation de organos e sanguine o relative a lor uso medical.

SECTION 2 INDUSTRIA

ARTICULO III-279

1. Le Union e le Statos membros velia que le conditions necessari pro le competitivitate del industria del Union es assecurate. Pro iste fin, conformemente con un sistema de mercatos aperte e competitive, lor acciones visa a:

- a) accelerar le adaptation del industria al cambiamentos structural,
- b) incoragiar un ambiente favorable al initiativa e al disveloppamento del interprisas in tote le Union, particularmente del interprisas parve e median.
- c) incoragiar un ambiente favorable al cooperation inter interprisas; favorar un melior exploitation del potential industrial del politicas de innovation, de investigation e de disveloppamento technic.

2. Le Statos membros se consulta mutuamente, in contacto con le Commission e, si il es necessari, coordina lor actions. Le Commission pote adoptar qualcunque initiativa utile pro promover iste coordination, in particular initiativas in vista de estableir orientationes e indicatores, de organizar le

intercambio del melior practicas e de preparar le elementos necessari pro le surveilantia e pro le evalutation periodic. Le Parlemento Europee es plenamente informate.

3. Le Union contribue al realisation del objectivos mentionate in le paragrapho 1 per le politicas e le actiones que illo face in virtute de altere dispositiones del Constitution. Le lege o lege-quadro europee pote establir mesuras specific destinate a appoiar le actiones facite in le Statos membros a fin de realisar le objectivos mentionate in le paragrapho 1, con exclusion de tote harmonisation del dispositiones legislative e regulamentari del Statos membros. Illo es adoptate post consultation del Committee Economic e Social.

Le presente section non constitue un base pro le introduction, per le Union, de qualcunque mesura que poterea causar distorsiones de concurrentia o include dispositiones fiscal o relative al derectos e interesses del laboratores salariate.

SECTION 3 CULTURA

ARTICULO III-280

1. Le Union contribue al florescentia del culturas del Statos membros in le respecto de lor diversitate national e regional, ponente in relieveo le patrimonio cultural comun.

2. Le action del Union ha como objectivo incoragiar le cooperation inter le Statos membros, e si necessari, appoiar e completar lor action in le dominios sequente:

- a) le melioration del cognoscentia e del diffusion del cultura e del historia del populos europee;
- b) le conservation e le salveguarda del patrimonio cultural de importantia europee;
- c) le intercambios cultural non-commercial;
- d) le creation artistic e litterari, includite in le sector audiovisual.

3. Le Union e le Statos membros favora le cooperation con le tertie paises e le organisationes international competente in le do-

minio del cultura, in particular con le Consilio Europee.

4. Le Union tene conto del aspectos cultural in su action in virtute de altere dispositiones del Constitution, in particular a fin de respectar e de promover le diversitate de su culturas.

5. Pro contribuer al realisation del objectivos mentionate in le presente articulo:

a) le lege o lege-quadro europee establi actiones de incoragiamento, con exclusion de tote harmonisation del dispositiones legislative e regulamentari del Statos membros. Illo es adoptate post consultation del Committee del Regiones;

b) le Consilio, per proposition del Commission, adopta recommendationes.

SECTION 4 TOURISMO

ARTICULO III-281

1. Le Union completa le action del Statos membros in le sector del tourismo, in particular promovente le competitivitate del interprisas del Union in iste sector. Pro iste fin, le action del Union ha como objectivo

a) incoragiar le creation de un ambiente favorable al disveloppamento del interprisas in iste sector;

b) favorar le cooperation inter Statos membros, in particular per le intercambio de bon practicas.

2. Le lege o lege-quadro europee establi le mesuras particular destinate a completar le actiones facite in le Statos membros a fin de realisar le objectivos in le presente articulo, con exclusion de tote harmonisation del dispositiones legislative e regulamentari del Statos membros.

SECTION 5 EDUCATION, JUVENTUTE, SPORT E FORMATION PROFESSIONAL

ARTICULO III-282

1. Le Union contribue al disveloppamento de un education de qualitate per incoragiar le cooperation inter Statos membros e, si

necessari, per appoiar e completar lor action. Illo respecta plenamente le responsabilitate del Statos membros pro le contento del inseniamento e le organisation del sistema educative assi como lor diversitate cultural e linguistic. Le Union contribue al promotion del aspectos europee del sport, tenente conto de su specificitates, de su structuras fundate super le voluntariato, assi como de su function social e educative.

Le action del Union ha como objectivo:

- a) disveloppar le dimension europee in le education, in particular per le apprenzion e le diffusion del linguas del Statos membros;
- b) favorar le mobilitate del studentes e del inseniantes, includite per incoragiar le recognoscentia academic del diplomas e del periodos de studios;
- c) promover le cooperation inter le establimientos de inseniamento;
- d) disveloppar le intercambio de informaciones e de experientias re le questiones commun al systemas educative del Statos membros;
- e) favorar le disveloppamento del intercambios de juvenes e de animatores socio-educative e incoragiar le participation del juvenes in le vita democratic de Europa;
- f) incoragiar le disveloppamento del education a distantia;
- g) disveloppar le dimension europee del sport, per promover le equitate e le apertura in le competitiones sportive e le co-operation inter le organismos responsabile del sport, assi como per proteger le integritate physic e moral del sportivos, in particular del juvne sportivos.

2. Le Union e le Statos membros favora le cooperation con le tertie paises e le organisationes international competente in materia de education e de sport, in particular con le Consilio Europee.

3. Pro contribuer al realisation del objectivos mentionate in le presente articulo:

- a) le lege o lege-quadro europee establi actiones de incoragiamento, con exclusion de tote harmonisation del dispositions le-

gislativ e regulamentari del Statos membros. Illo es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social;

- b) Le Consilio, per proposition del Commission, adopta recommendationes.

ARTICULO III-283

1. Le Union disveloppa un politica de formation professional, que appoia e completa le actions del Statos membros, respectante plenamente la responsabilitate del Statos membros pro le contento e le organisation del formation professional. Le action del Union ha como objectivo:

- a) facilitar le adaptation al mutationes industrial, in particular per le formation e le reconversion professional;
- b) meliorar la formation professional initial e le formation continue a fin de facilitar le insertion e le reinsertion professional in le mercato del labor;
- c) facilitar le accesso al formation profesional e favorar le mobilitate del formatores e del personas in formation, in particular del juvenes;
- d) stimular le cooperation in materia de formation inter establimientos de inseniamento o de formation professional e interprisas;
- e) disveloppar le intercambio de informaciones e de experientias re le questiones commun al systemas de formation del Statos membros.

2. Le Union e le Statos membros favora le cooperation con le tertie paises e le organisationes international competente in materia de formation professional.

1. Pro contribuer al realisation del objectivos mentionate in le presente articulo:

- a) le lege o lege-quadro europee establi le mesuras necessari, con exclusion de tote harmonisation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros. Illo es adoptate post consultation del Committee del Regiones e del Committee Economic e Social;

b) le Consilio, per proposition del commission, adopta recommendationes.

SECTION 6 PROTECTION CIVIL

ARTICULO III-284

1. Le Union incoragia le cooperation inter le Statos membros a fin de reinfortiar le efficacia del systemas de prevention del catastrophes natural o de origine human e de protection contra illos. Le action del Union ha como objectivo:

- a) appoiar e completar le action del Statos membros al nivello national, regional e local pro le prevention del riscos, le preparation del actores del protection civil in le Statos membros e le intervention in caso de catastrophes natural o de origine human al interior del Union;
- b) promover un cooperation operational rapide e efficace al interior del Union inter le servicios de protection civil national;
- c) favorar le coherentia del actiones interprendite al nivello international in materia de protection civil.

2. Le lege o lege-quadro europee establi le mesuras necessari pro contribuer al realisation del objectos mentionate in le paragraphe 1, con exclusion de tote harmonisation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros.

SECTION 7 COOPERATION ADMINISTRATIVE

ARTICULO III-285

1. Le application effective del derecho del Union per le Statos membros, que es essential pro le bon functionamento del Union, es considerate como un question de interesse commun.

2. Le Union pote appoiar le effortios del Statos membros pro meliorar lor capacitate administrative pro applicar le derecho del Union. Iste action pote consistere specialmente in facilitar le intercambios de informations e de functionarios assi como in appoiar programmas de formation. Necun Stato membro es obligate a recurrer a iste appoio. Le lege europee establi le mesuras

necessari pro iste fin, con exclusion de tote harmonisation del dispositions legislative e regulamentari del Statos membros.

3. Le presente articulo es sin prejudicio del obligation del Statos membros de applicar le derecho del Union, assi como prerogativas e deberes del Commission. Illo es equamente sin prejudicio del altere dispositions del Constitution que previde un co-operation administrative inter le Statos membros assi como inter illos e le Union.

TITULO IV LE ASSOCIATION DEL PAISES E TERRITORIOS DE ULTRAMAR

ARTICULO III-286

1. Le paises e territorios non-europee que mantene relationes special con Danmark, Francia, le Paises Basse e le Regno Unite es associate al Union. Iste paises e territorios, in lo que seque denominated "países e territorios", es enumerate in le annexo II.

Le presente titulo es applicabile a Groenlandia, sin prejudicio del dispositions particular del Protocollo re le regime particular applicabile a Groenlandia.

2. Le scopo del association es le promotion del developpamento economic e social del paises e territorios, e le establimento de relationes economic stricte inter illos e le Union. Le association debe de maniera prioritari contribuer a favorar le interesses del habitantes de iste paises e territorios e lor prosperitate, de tal maniera que iste association los conduce al developpamento economic, social e cultural al quales illos aspira.

ARTICULO III-287

Le association proseque le objectivos sequente:

- a) le Statos membros applica a lor intercambios commercial con le paises e territorios le regime que illos se accorda inter se in virtute del Constitution;
- b) cata pais o territorio applica, a su intercambios commercial con le Statos membros e le altere paises e territorios, le regime que illo applica al Stato europee con le qual illo intetene relations particular;

- c) le Statos membros contribue al investimenti que require le disveloppamento progressive de iste paises e territorios;
- d) pro le investimenti financiate per le Union, le participation in le adjudications e fornitures es aperte, con equalitate de conditiones, a tote le personas physic e juridic qui ha le nationalitate del Statos membros e del paises e territorios;
- e) in le relationes inter le Statos membros e le paises e territorios, le derecto de establimeto del citatano e societates es regulate conformemente con le dispositiones del titulo III, capitulo I, section 2, subsection 2, relative al libertate de establimeto, e in application del proceduras previste per iste subsection, assi como super un base non-discriminatori, sin prejudicio del actos adoptate in virtute del articulo III-291. III-291.

ARTICULO III-288

1. Le importationes originari del paises e territorios beneficia a lor entrata in le Statos membros del prohibition del derectos de doana inter Statos membros mentionate per le Constitution.
2. Al entrata in cata pais e territorio, le derectos de doana que grava le importationes del Statos membros e del altere paises e territorios es prohibite conformemente con le articulo III-151(4).
3. Nonobstante, le paises e territorios pote perciper derectos de doana que responde al necessitates de lor disveloppamento e al necessitates de lor industrialisation o que, de character fiscal, es destinate a nutrir lor budget. Le derectos mentionate in le paragrapho 1 non pote exceder le derectos que grava le importationes del productos proveniente del Stato membro con le qual cata pais o territorio mantene relations particular.
4. Le paragrapho 2 non es applicabile al paises e territorios que, a causa del obligaciones international particular al quales illos es submittite, applica jam un tarifa doanal non-discriminatori.
5. Le establimento o le modification de derectos de doana gravante le mercantias importate in le paises e territorios non debe

causar, in directo e in facto, un discrimination directe o indirecte inter le importationes proveniente del diverse Statos membros.

ARTICULO III-289

Si le nivello del derectos applicabile al mercantias proveniente de un tertie pais al entra in un pais o territorio es tal que, tenente conto del application del articulo III-288(1), illo pote causar deviationes de trafico prejudicial de un del Statos membros, iste pote peter al Commission proponer al altere Statos membros adoptar le mesuras necessari pro corriger iste situation.

ARTICULO III-290

Sin prejudicio del dispositiones que rege le sanitate public, le securitate public, e le ordine public, le libertate de circulation del laboratores del paises e territorios in le Statos membros e del laboratores del Statos membros in le paises e territorios es regite per actos adoptate conformemente con le articulo III-291.

ARTICULO III-291

Le Consilio, per proposition del Commission e in le luce del resultatos acquirite in le quadro del association inter le paises e territorios e le Union, adopta per unanimitate le leges, leges-quadros, regulamentos, e decisiones europee relative al modalitates e al procedura del association inter le paises e territorios e le Union. Iste leges e leges-quadros es adoptate post consultation del Parlamento Europee.

TITULO V LE ACTION EXTERIOR DEL UNION

CAPITULO I DISPOSITIONES DE APPLICATION GENERAL

ARTICULO III-292

1. Le action del Union in le scena international se basa super le principios que ha inspirate su creation, su disveloppamento, e su ampliation, e que illo intende promover in le resto del mundo: le democratia, le stato de derecho, le universalitate e le indiscutibilitate del derectos del homine e del libertates fundamental, le respecto del dig-

nitate human, le principios de equalitate e de solidaritate, e le respecto del principios del Charta del Nationes Unite e del derecho international.

Le Union se effortia de disveloppar relatio-nes e de crear associations con le tertie paises e con le organisations international, regional o mundial, que participa in le principios mentionate in le paragrapho 1. Illo favora solutiones multilateral pro le problemas commun, in particular in le quadro del Nationes Unite.

2. Le Union defini e executa politicas commun e actions e se effortia pro asse-curar un alte grado de cooperation in tote le dominios del relationes international a fin de:

- a) salveguardar su valores, su interesses fundamental, su securitate, su independen-tia, e su integritate;
- b) consolidar e sustener le democratia, le Stato de derecho, le derecitos del homine, e le principios del derecho international;
- c) preservar le pace, prevenir le conflictos, e reforzar le securitate international, in conformitate con le scopos e con le prin-cipios del Charta del Nationes Unite, assi como con le principios del Acto final de Helsinki, e con le objectivos del Charta de Par-is, includite illos relative al frontieras ex-terior;
- d) favorar le disveloppamento durabile al nivello economic, social, e ambiental in le paises in disveloppamento, con le objectivo essential de eradiccar le paupertate;
- e) incoragiar le integration de tote le pa-i-ses in le economia mundial, includite per le suppression progressive del obstaculos al commercio international;
- f) contribuer al elaboration de mesuras international pro preservar e meliorar le qualitate del medio ambiente e le gestion durable del ressources natural mundial, a fin de assecurar un disveloppamento dura-bile;
- g) adjutar le populationes, le paises, e le regiones confrontate a catastrophes natural o de origine human; e

h) promover un systema international basate super un cooperation multilateral reforziate e un bon governantia mundial.

3. Le Union respecta le principios e prose-que le objectivos mentionate in le para-graphos 1 e 2 in le elaboration e le execu-tion de su action exterior in le differente dominios tractate in le presente titulo, assi como de su altere politicas in lor aspectos exterior.

Le Union respecta le coherentia inter le dif-ferente dominios de su action exterior, e inter istes e su altere politicas. Le Consilio e le Commission, assistite per le Ministro de Affaires Exterior del Union, assegura iste coherentia e coopera pro iste scopo.

ARTICULO III-293

1. Super le base del principios e objecti-vos mentionate in le articulo III-292, le Parlamento Europee determina le interesses e objectivos strategic del Union.

Le decisiones europee del Parlamento Euro-pe re le interesses e objectivos strategic del Union tracta del politica exterior e de securitate commun, assi como de altere dominios pertinente al action exterior del Union. Illos pote concerner le relationes del Union con un pais o un region, o haber un approche thematic. Illos defini lor duration e le medios que le Union e le Statos mem-bros debe provider.

Le Parlamento Europee decide unanime-mente per recommendation del Consilio que los ha adoptate secundo le modalitates pre-viste pro cata dominio. Le decisiones euro-pee del Parlamento Europee es executate secundo le proceduras mentionate per le Constitution.

2. Le Ministro de Affaires Exterior del Uni-on, pro le dominio del politica exterior e de securitate commun, e le Commission, pro le altere dominios del action exterior, pote presentar propositiones conjuncite al Consilio.

CAPITULO II LE POLITICA EXTERIOR E DE SECURI-TATE COMMUN

SECTION I DISPOSITIONES COMMUN

ARTICULO III-294

1. In le quadro del principios e objectivos de su action exterior, le Union defini e executa un politica exterior e de securitate commun in tote le dominios del politica exterior e de securitate commun.
2. Le Statos membros appoia activemente e sin reserva le politica exterior e de securitate commun in un spirito de loyalitate e de solidaritate mutual. Le Statos membros age insimul pro reinfortiar e disveloppar lor solidaritate politic mutual. Illos se abstine de tote action contrari al interesses del Union o que poterea nocer a su efficacia como fortia de cohesion in le relations international. Le Consilio e le Ministro de Affaires Exterior del Union es attentive al respecto de iste principios.

3. Le Union face le politica exterior e de securitate commun:

- a) per definir le orientationes general;
- b) per adoptar decisiones europee que defini:
 - i) le actiones que le Union debe interprendre;
 - ii) le positions que le Union debe adoptar;
 - iii) le modalitates del execution del decisiones europee mentionate in le punctos i) e ii);
- c) e per reinfortiar le cooperation systematic inter le Statos membros pro le conducta de lor politica.

ARTICULO III-295

1. Le Parlamento Europee defini le orientationes general del politica exterior e de securitate commun, includite re le questio-nes que ha implicaciones in materia de de-fensa.

Si un disveloppamento lo exige, le Presidente del Consilio Europee convoca un reunion extraordinari del Consilio Europee a fin de definir le linea strategic del politica del Union ante iste disveloppamento.

2. Le Consilio adopta le decisiones europee necessari pro le definition e le applica-tion del politica exterior e de securitate

commun, super le base del orientationes general e del linea strategic definite per le Parlamento Europee.

ARTICULO III-296

1. Le Ministro de Affaires Exterior del Union, qui preside le Consilio de Affaires Exterior, contribue con su propositiones al elaboration del politica exterior de securitate commun e assegura le elaboration del decisiones europee adoptate per le Parlamento Europee e le Consilio.
2. Le Ministro de Affaires Exterior representa le Union in materias representative pro le politica exterior e le securitate commun. Ille o illa conduce in le nomine del Union le dialogo politic con le tertie partes e exprime le position del Union in le organisa-tiones international e in le sino del con-ferentias international.
3. In le execution de su mandato, le Ministro de Affaires Exterior del Union utilisa un servicio europee pro action exterior. Iste servicio travalia in collaboration con le ser-vicios diplomatic del Statos membros e es componite de functionarios del servicios competente del Secretariato General del Consilio e del Commission e de personal distachate ab le servicios diplomatic natio-nal. Le organisation e le functionamento del Servicio europee pro le action exterior del Union es fixate per un decision europee del Consilio. Le Consilio decide secundo un pro-position del Ministro de Affaires Exterior del Union post consultation del Parlamento Europee e approbation del Commission.

ARTICULO III-297

1. Quando un situation international exige un action operational del Union, le Con-silio adopta le decisiones europee necessari. Iste decisiones fixa le objectivos, le portata e le medios, que on debe poner al disposi-tion del Union e le conditions relative al execution del action, e si necessari, su duration.

Si se produce un cambiamento de circum-stantias con un clar effecto super un qu-eston que es un objecto de un decision europee, le Consilio revisa le principios e le objectivos de iste decision e adopta le deci-

siones europee necessari.

2. Le decisiones europee mentionate in le paragrapho 1 ingagia le Statos membros in le adoption de lor position e in le conducta de lor action.

3. Quandounque il ha un plano pro adoptar un position national o pro prender un action national in le application de un decision europee mentionate in le paragrapho 1, le Stato membro concernite forni information in un tempore que permette, si necessari, un concertation preliminar in le sino del Consilio. Le obligation de fornir information preliminar non se applica al mesuras que constitue un mer transposition national de iste decision.

4. In caso de necessitate imperiose ligate al evolution del situation e si manca un revision del decision europee mentionate in le paragrapho 1, le Statos membros pote prender le mesuras necessari de urgencia tenente conto del objectivos general de iste decision. Le Statos membros que adopta tal mesuras informa de illos immediatemente le Consilio.

5. In caso de difficultates major relative al application de un decision europee mentionate in le presente articulo, un Stato membro los submitte al Consilio qui los delibera e cerca solutiones appropriate. Iste solutiones non pote esser contrari al objectivos del action ni nocer a su efficacia.

ARTICULO III-298

Le Consilio adopta decisiones europee que defini le position del Union re un question particular de natura geographic o thematic. Le Statos membros velia le conformitate de lor politicas national con le positions del Union.

ARTICULO III-299

1. Cata Stato membro, le Ministro de Affaires Exterior del Union, o ille ministro con le appoio del commission, pote peter le attention del Consilio pro qualcunque question relative al politica exterior e al securitate commun e presentar a illo respective mente initiativas e propositiones.

2. In le casos que exige un decision rapide le Ministro de Affaires Exterior del Union

convoca, sia de officio sia per le requesta de un Stato membro, un reunion extraordinari del Consilio, intra un termino de quaranta octo horas, o in caso de emergentia, intra un termino plus breve.

ARTICULO III-300

1. Le decisiones europee mentionate in le presente capitulo es adoptate unanimemente per le Consilio. Qualcunque membro del Consilio que se abstine de un votation, pote qualificar su abstention per un declaration formal. In iste caso iste membro non es obligate a applicar le decision europee, ma accepta que iste decision ingagia le Union. In un spirito de solidaritate mutual le Stato membro concernite se abstine de qualcunque action que pote contrastar o impedir le action del Union fundate super iste decision e le altere Statos membros respecta su position. Si le membros del Consilio qui motiva lor abstention de un tal declaration, representa al minus un tertio del Statos membros que totalisa al minus un tertio del population del Union, le decision non es adoptate.

2. Nonobstante lo que es disponite in paragrapho 1, le Consilio decide per majoritate qualificate:

a) quando illo adopta un decision europee que defini un action o un position del Union super le base de un decision europee del Consilio Europee relative al interesses e objectivos strategic del Union mentionate in le articulo III-293(1);

b) quando illo adopta un decision europee que defini un action o un position del Union per proposition del Ministro de Affaires Exterior del Union presentate sequente un requesta specific que le Consilio Europee le ha adressate per proprie initiativa o per initiativa del Ministro;

c) quando illo adopta un decision europee que actualisa un decision europee que defini un action o position del Union;

d) quando illo adopta un decision europee re le nomination de un representante special conformemente con le articulo III-302. Si un membro del Consilio declara que, proportiones de politica national vital que illo expone, illo ha le intention de opponer se al

adoption de un decision europee que debe esser adoptate per majoritate qualificate, le Consilio non procede al votation. Le Ministro de Affaires Exterior del Union cerca in stricte consultation con le Stato membro concernite, un solution acceptable pro illo. In le absentia de un resultato, le Consilio decidente per majoritate qualificate, pote peter que le question es submittite al Consilio Europee in vista de un decision europee unanime.

3. In conformitate con le articulo I-40(7), le Parlamento Europee pote adoptar unanimemente un decision europee que previde que le Consilio decide per majoritate qualificate in casos differente de illos mentionate in le paragrapho 2 del presente articulo.

4. Le paragraphos 2 e 3 non se applica al decisiones habente implications militar o in le dominio de defensa.

ARTICULO III-301

1. Quando le Parlamento Europee o le Consilio ha definite un approche commun del Union in le senso del articulo I-40(5), le Ministro de Affaires Exterior del Union e le Ministros de Affaires Exterior del Statos membros coordina lor activitates intra le Consilio.

2. Le missions diplomatic del Statos membros e del delegations del Union in le tertie paiese e presso le organisationes international coopera inter se e contribue al formulation e al realisation del approche commun mentionate in le paragrapho 1.

ARTICULO III-302

Le Consilio pote nominar, per le proposition del Ministro de Affaires Exterior del Union, un representante special a qui illo confere un mandato pro questiones politic specific. Le representante special exerce su mandato sub le autoritate del Ministro.

ARTICULO III-303

Le Union pote concluder accordos con un o plure Statos o con organisationes internationa in dominios pertinente al presente capitulo.

ARTICULO III-304

1. Le Ministro de Affaires Exterior del Union consulta e informa le Parlamento Europee in conformitate con le articulo I-40(8) e con le articulo I-41(8). Ille velia que le opiniones del Parlamento Europee es debitemente prendite in consideration. Le representantes special pote esser associate al information del Parlamento Europee.

2. Le Parlamento Europee pote diriger questiones o formular recommendations al Consilio e al Ministro de Affaires Exterior del Union. Illo procede duo vices le anno a un debatto super le progressos realisate in le actualisation del politica exterior e del securitate commun, includite le politica de securitate e de defensa commun.

ARTICULO III-305

1. Le Statos membros coordina lor propri-e action in organisationes international e in conferentias international. In iste foros illos defende le positiones del Union. Le Ministro de Affaires Exterior del Union assecura le organisation de iste coordination. In le organisationes international e in le conferenti-as international in le quales tote le Statos membros non participa, illos que participa defende le positiones del Union.

2. In conformitate con le articulo I-16(2), le Statos membros representate in organisationes international o in conferentias international in le quales tote le Statos membros non participa, tene iste ultimes, assi como le Ministro de Affaires Exterior del Union, informate de tote le questiones de interesse commun.

Le Statos membros que es anche membros del Consilio de securitate del Nationes Unite se concerta e illos tene plenamente informate le altere Statos membros e le Ministro de Affaires Exterior del Union.

Le Statos membros que es membros del Consilio de securitate defende, in le exercitio de lor functiones, le positiones e le interesses del Union, sin prejudicio del responsabilitates que les incumbe in virtute del Charta del Nationes Unite.

Quando le Union ha definite un position re un thema al ordine del die del Consilio de securitate del Nationes Unite, le Statos

membros que participa in illo pote que le Ministro de Affaires Exterior del Union es invite a presentar le position del Union.

ARTICULO III-306

Le missiones diplomatic e consular del Statos membros e le delegations del Union in le tertie paises e in le conferentias international, assi como lor representantes presso le organisations international, coopera pro garantir le respecto e le execution del decisiones europee que defini positiones e actiones del Union adoptate in virtute del presente capitulo. Illos intensifica lor cooperation per intercambiar informationes e realisar evalutationes commun.

Illos contribue al application del derecho de protection del citatano europee in le territorio del tertie paises, mentionate in le articulo I-10(2)(c), con le mesuras adoptate in application del articulo III-127.

ARTICULO III-307

1. Sin prejudicio del articulo III-344, un Committee Politic e de Securitate seque le situation international in le dominios concernente le politica exterior e de securitate commun, e contribue al definition del politicas per emitter avisos dirigte al Consilio, per le requesta de iste o del Ministro de Affaires Exterior del Union, o per proprie initiativa. Le Committee Politic e de Securitate survelia equalmente le execution del politicas accordate, sin prejudicio del attributiones del Ministro de Affaires Exterior del Union.

2. In le quadro del presente capitulo, le Committee Politic e de Securitate exerce, sub le responsabilitate del Consilio e del Ministro de Affaires Exterior del Union, le controlo politic e le direction strategic del operations de gestion de crises mentionate in le articulo III-309. Le Consilio pote autorisar le Committee, pro le fines de un operation de gestion de crise e pro le periodo de duration de iste operation, como il es determinate per le Consilio, a prender le mesuras appropriate concernente le controlo politic e le direction strategic del operation.

ARTICULO III-308

Le execution del politica exterior e del se-

curitate commun non affecta le application del proceduras e le extension respective del attributiones del institutiones mentionate in le Constitution pro le exercitio del competentias del Union mentionate in le articulos I-13 a I-15 e in le articulo I-17. De equal modo, le execution del politicas referite in iste articulos non affecta le application del proceduras e le extension respective del attributiones del institutiones mentionate in le Constitution pro le exercitio del competentias del Union in virtute del presente capitulo.

SECTION 2 POLITICA DE SECURITATE E DE DEFENSA COMMUN

ARTICULO III-309

1. Le missiones mentionate in le articulo I-41(1), in le quales le Union pote haber recurso a medios civil e militar, include le actiones conjuncte relative al disarmamento, le missiones humanitari e de evacuation, le missiones de consilio e de assistencia militar, le missiones de prevention de conflictos e de mantenimento del pace, le missiones de fortias de combatto pro le gestion del crises, includite le missiones de restablimento del pace e le operations de stabilisation al fin del conflictos. Tote iste missiones pote contribuer al lucta contra le terrorismo, includite per le appoio prestare a tertie paises pro combatter le terrorismo in lor territorio.

2. Le Consilio adopta decisiones europee re missiones mentionate in le paragrapho 1, definiente lor objectivo e lor portata assi como le modalitates general de lor execution. Le Ministro de Affaires Exterior del Union, sub le autoritate del Consilio e in contacto stricte e permanente con le Committee Politic e de Securitate, survelia le coordination del aspectos civil e militar de iste missiones.

ARTICULO III-310

1. In le quadro del decisiones europee adoptate in conformitate con le articulo III-309, le Consilio pote confider le execution de un mission a un gruppo de Statos que lo desira e que dispone del capacitates necessari pro un tal mission. Iste Statos membros, in association con le ministro de Affaires Exterior del Union, se accorda inter se

del gestion del mission.

2. Le Statos membros que participa in le realisation del mission informa periodicamente le Consilio del progresso del mission, per proprie initiativa o per requesta de un altere Statos membro. Le Statos membros participante informa immediatemente le Consilio del question si le realisation del mission genera consequencias importante o si illos require un modification del objectivo, del portata o del modalitate del mission fixate per le decisiones europee mentionate in le paragrapho I. In iste caso, le Consilio adopta le decisiones europee necessari.

ARTICULO III-311

1. Le Agentia in le dominio del disveloppamento del capacitates de defensa, del investigation, del acquisitions e del armamentos (Agentia Europee de Defensa) instituite per le articulo I-41(3), sub le autoritate del Consilio, ha como mission:

- a) contribuer a identificar le objectivos de capacitate militar del Statos membros e a evalutar le respecto del ingagiamentos de capacitates subscribite per le Statos membros;
- b) promover un harmonisation del necessities operational e le adoption de methodos de acquisition efficace e compatible;
- c) proponer projectos multilateral pro complir le objectivos de capacitates militar e pro coordinar le programmas executate per le Statos membros e le gestion de programmas de cooperation specific;
- d) appoiar le investigation re le technologia de defensa, coordinar e planificar activitates de investigation conjuncite e studios de solutions technic respondente al necessities operational futur;
- e) contribuer a identificar e, eventualmente, executar qualcunque mesura utile pro reinfortiar le base industrial e technologic del sector del defensa e pro meliorar le efficacia del dispensas militar.

2. Le Agentia Europee de Defensa es aperte a tote le Statos membros que desira participar in illo. Le Consilio, decidente per majoritate qualificate, adopta un decision europee definiente le statuto, le sede e le

modalitates de functioningo del Agentia. Iste decision tene conto del grado de participation effective in le activitates del Agentia. Intra illo es constituite grupplos specific, formate per le Statos membros, que realisa projectos conjuncite. In casos de necessitate le Agentia compli su missiones in contacto con le Commission.

ARTICULO III-312

Le Statos membros que desira participar in le cooperation structurate permanente mentionate in le articulo I-41(6), e que compli le criterios e assume le ingagiamentos re le capacitates militar, como indicate in le Protocollo re le cooperation structurate permanente, notifica lor intention al Consilio e al Ministro de Affaires Exterior del Union

2. Intra tres menses post le notification mentionate in le paragrapho 1, le Consilio adopta un decision europee que establi le cooperation structurate permanente e fixa le lista del Statos membros participante. Le Consilio decide per majoritate qualificate, post consultation del Ministro de Affaires Exterior del Union.

3. Qualcunque Statos membro que, a un stadio ulterior, desira participar in le cooperation structurate permanente, notifica su intention al Consilio e al Ministro de Affaires Exterior del Union.

Le Consilio adopta un decision europee que confirma le participation del Statos membro concernite que compli le criterios e assume le ingagiamentos mentionate in le articulos 1 e 2 del protocollo re le cooperation structurate permanente. Le Consilio decide per majoritate qualificate, post consultation del Ministro de Affaires Exterior del Union.

Solmente le membros del Consilio que representa le Statos membros participante, prenne parte in le votation. Le majoritate qualificate se defini como essente equal a al minus 55% del membros del Consilio representante le Statos membros participante, que reuni al minus 65% del population de iste Statos. Un minoritate de blocada debe includer al minus le numero maxime de membros del Consilio representante plus de 35% del population del Statos membros participante, plus un membro; si iste minoritate de blocada non existe, le majorita-

te qualificate es considerate como attingite

4. Si un Stato membro participante non plus compli le criterios o non plus pote assumer le ingagiamentos mentionate in le articulos 1 e 2 del protocollo re le cooperation structurate permanente, le Consilio pote adoptar un decision europee suspendente le participation de iste Stato.

Le Consilio decide per majoritate qualificate. Solmente le membros del Consilio que representa le Statos membros participante, prenne parte in le votation, con exception del Stato membro concernite. Le majoritate qualificate se defini como essente equal a al minus 55% del membros del Consilio representante le Statos membros participante, que reuni al minus 65% del population de iste Statos. Un minoritate de blocada debe includer al minus le numero maxime de membros del Consilio representante plus de 35% del population del Statos membros participante, plus un membro; si iste minoritate de blocada non existe, le majoritate qualificate es considerate como attingite.

5. Si un Stato membro participante desira quitar le cooperation structural permanente, illo notifica su decision al Consilio, que prenne nota del facto que le participation del Stato membro concernite ha finite.

6. Le decisiones europee e le recommendationes del Consilio in le quadro del cooperation structural permanente, con le exception de illos mentionate in le paragraphs 2 a 5, es adoptate per unanimitate. Pro le fines del presente paragrapho, le unanimitate es constituite unicamente per le votos del representantes del Statos membros participante.

SECTION 3 DISPOSITIONES FINANCIARI

ARTICULO III-313

1. Le dispensas administrative pro le application del presente capitulo es imponite al budget del Union.

2. Le dispensas operational del institutions pro le application del presente capitulo es equalmente imponite al budget del Union, con le exception del dispensas operational que ha implicationes militar o es in le dominio del defensa, e in casos que le Con-

silio unanimemente decide alteremente.

Quando un dispensa non es imponite al budget del Union, illo es imponite al Statos membros secundo le clave del producto national brute, salvo si le Consilio decide alteremente. Quanto al dispensas pro operationes que ha implicationes militar o es in le dominio del defensa, le Statos membros cuje representantes al Consilio ha facite un declaration formal in virtute del secunde parte del articulo III-300(1), non es obligate a contribuer a lor finanziamento.

3. Le Consilio adopta un decision europee que establi le proceduras particular pro garantir le accesso rapide al creditos del budget del Union destinate al financiamento de urgencia pro initiativas in le quadro del politica exterior e de securitate commun, e in particular al activitates preparatori de un mission mentionate in le articulo I-41(1) e in le articulo III-309. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Europee.

Le activitates preparatori del missions mentionate in le articulo I-41(1) e in le articulo III-309, que non es imponite al budget del Union, es finançiate per un fundo initial, constituite de contributiones del Statos membros.

Le Consilio adopta, per majoritate qualificate e per proposition del Ministro de Affaires Exterior del Union, le decisiones europee estableinte:

- a) le modalitates del institution e del financiamento del fundo initial, in particular le amontas finanziari assignate al fundo.
- b) le modalitates de gestion del fundo initial;
- c) le modalitates de controlo finanziari.

Quando le mission previste, conformemente con le articulo I-41(1) e le articulo III-309, non pote esser imponite al budget del Union, le Consilio autorisa le Ministro de Affaires Exterior del Union a utilisar iste fundo. Le Ministro de Affaires Exterior del Union informa le Consilio re le execution de iste mandato.

CAPITULO III POLITICA COMMERCIAL COMMUN

ARTICULO III-314

Per le establimeto de un union doanal conforme con le articulo III-151, le Union contribue, in le interesse commun, al disveloppamento harmonic del commercio mundial, al suppression progressive del restrictiones del commercio international e del investimenti exterior directe assi como a un reduction del barrieras doanal e de altere dispositiones.

ARTICULO III-315

1. Le politica commercial commun es fundate super principios uniforme, particularmente concernente le modifications tarifari, le conclusion de accordos tarifari e commercial concernente le intercambios de mercantias e le servicios e le aspectos commercial del proprietate intellectual, le investimenti exterior directe, le uniformitate del dispositiones de liberalisation, le politica de exportation e le dispositiones de defensa commercial, includite le dispositiones contra le dumping e le subventiones. Le politica commercial commun es facite in le quadro del principios e objectivos del action exterior del Union.

2. Le lege europee establi mesuras que defini le quadro de application del politica commercial commun.

3. Si accordos, con un o plure tertie paises o organisationes international, debe esser negotiate e concludite, le articulo III-325 es applicabile, salvo si dispositiones particular in le presente articulo prescribe alteremente.

Le Commission presenta recommendations al Consilio e le Consilio autorisa le Commission a initiar le negotios necessari. Le Consilio e le Commission velia que le accordos negotiate es compatibile con le politica interne e le regulas interne del Union.

Le Commission face iste negotios in consultation con un Committee special que es designate per le Consilio pro assister le Commission in iste carga, e in le quadro del directives que le Consilio pote diriger a illo. Le Commission reporta regularmente al Committee special e al Parlamento Europee re le situation del negotiations.

4. Pro le negotiations e le conclusion del

accordos mentionate in le paragrapho 3, le Consilio decide per majoritate qualificate.

Pro le negotiations e conclusion de un accordo in le dominios del commercio de servicios e aspectos commercial del proprietate intellectual, assi como del investimenti exterior directe, le Consilio decide per unanimitate, quando iste accordo include dispositiones pro le quales le unanimitate es requirite pro le adoption de regulas interne.

Le Consilio decide equalmente per unanimitate pro le negotiation e le conclusion de accordos:

a) in le dominio del commercio del servicios cultural e audiovisual, quando iste accordos risca influentiar negativemente le diversitate cultural e linguistic del Union.

b) in le dominio del comercio del servicios social, de education e de sanitate public, quando iste accordos risca perturbar gravemente le organisation de iste servicios al nivello national e influentiar negativeamente le responsabilitate del Statos membros a fornir iste servicios.

5. Le negotiations e le conclusion de accordos international in le dominio del transportos es submittite al Titulo III, Capitulo III, Section 7 e al Articulo III-325.

6. Le exercitio del competentias attribuite per le presente articulo in le dominio del politica commercial commun non affecta le delimitation del competentias inter le Union e le Statos membros, e non causa un harmonisation del dispositiones legislative o regulamentari in le mesura que le Constitution exclude un tal harmonisation.

CAPITULO IV COOPERATION CON TERTIE PAISES E ADJUTA HUMANITARI

SECTION 1 COOPERATION DE DISVELOPPAMENTO

ARTICULO III-316

1. Le politica del Union in le dominio del cooperation pro le disveloppamento es facite in le quadro del principios e objectivos del action exterior del Union. Le politica del Union e del Statos membros pro le cooperation de disveloppamento se completa e se

reinfortia mutualmente.

Le objectivo principal del politica del Union in iste dominio es le reduction, e finalmente le eradication del povressa. Le Union tene conto del objectivos del cooperation pro le developpamento in le effectuation del politicas que pote affectar le païses in development.

2. Le Union e le Statos membros respecta le ingagiamentos e tene conto del objectivos que illos ha acceptate in le quadro del Nationes Unite e del altere competente organisations international.

ARTICULO III-317

1. Le lege o lege-quadro europee establece le mesuras necessari pro le execution del politica de cooperation pro le developpamento que es relative al programmas pluri-annual de cooperation con païses in developpamento o programmas que ha un approche thematic.

2. Le Union pote concluder con le tertie païses e le organisations international competente qualcunque accordo, que es utile pro le realisation del objectivos mentionate in le articulos III-292 e III-316.

Le paragrapho 1 non influe super le competentia del Statos membros in negotiar in le organos international e concluder accordos.

Le Banca Europee de Investimentos contribue, secundo le conditions mentionate in su statuto, al execution del mesuras mentionate in le paragrapho 1.

ARTICULO III-318

1. Pro favorar le complementaritate e le efficacia de lor actiones, le Union e le Statos membros coordina lor politicas in materia de cooperation pro le developpamento e se concerta re lor programmas de adjuta, includite in le organisations international, e durante le conferentias international. Illos pote interprendre actiones conjuncte. Le Statos membros contribue, si necessari, al execution del programmas de adjuta del Union.

2. Le Commission pote prender qualcunque initiativa utile pro promover le coordination mentionate in le paragrapho 1.

3. In le quadro de lor competentias respective, le Union e le Statos membros coopera con le tertie païses e le organisations international competente.

CAPITULO IV COOPERATION ECONOMIC, FINANCIARI, E TECHNIC CON LE TERTIE PAISES

ARTICULO III-319

1. Sin prejudicio del altere dispositions del Constitution, e in particular del articulos III-316 a III-318, le Union face actiones de cooperation economic, finanziari, e technic, includite de assistentia specialmente in le dominio finanziari, con tertie païses altere que le païses in developpamento. Iste actiones es coherent con le politica de developpamento del Union e es facile in le quadro del principios e objectivos de su action exterior. Le actiones del Union e del Statos membros se completa e se reinfortia mutualmente.

2. Le lege o lege-quadro europee establece le mesuras necessari pro le application del paragrapho 1.

3. In le quadro de lor competentias respective, le Union e le Statos membros coopera con le tertie païses e le organisations international competente. Le modalitates del cooperation del Union pote esser le objecto de accordos inter illo e le tertie parties concernite. Le prime subparagrapho non prejudica le competentia del Statos membros pro negotiar in le foros international e concluder accordos.

ARTICULO III-320

Quando le situation in un tertie païs require un assistentia finanziari urgente, le Consilio, per proposition del Commission, adopta le decisiones europee necessari.

SECTION 3 ADJUTA HUMANITARI

ARTICULO III-321

1. Le actiones del Union in le dominio del adjuta humanitari es facile in le quadro del principios e objectivos del action exterior del Union. Iste actiones intende, in modo punctual, prestar assistentia e succurso al populationes del tertie païses, victimas de

catastrophes natural o de origine human, e proteger los, pro facer fronte al necessitates humanitari resultante de iste differente situations. Le actiones del Union e del Statos membros se completa e se reinfortia mutualmente.

2. Le actiones de adjuta humanitari es conducite conformemente con le principios del derecho international e al principios de impartialitate, neutralitate, e non-discrimination.

3. Le lege o lege-quadro europee establece le mesuras que defini le quadro in le qual es executate le actiones de adjuta humanitari del Union.

4. Le Union pote concluder con le tertie paises e le organisationes international competente qualcunque accordo utile pro le realisation del objectivos mentionate in le paragrapho 1 e in le articulo III-292. Le prime subparagrapho non prejudica le competentia del Statos membros pro negotiar in le instantias international e concluder accordos.

5. A fin de establir un quadro pro contributions commun del juvne Europeos al actiones de adjuta humanitari del Union, un Corpore voluntari europee de adjuta humanitari es create. Le lege europee fixa su statuto e le modalitates de su functionamento.

6. Le Commission pote prender qualcunque initiativa utile pro promover le coordination inter le actiones del Union e illos del Statos membros, pro reinfortiar le efficacia e le complementaritate del dispositivos del Union e del dispositivos national de adjuta humanitari.

7. Le Union velia que su actiones de adjuta humanitari es coordinate e coherente con illos del organisationes e organismos international, in particular le actiones de adjuta que es parte del sistema del Nationes Unite.

CAPITULO V MESURAS RESTRICTIVE

ARTICULO III-322

1. Quando un decision europee, adoptate in conformitate con le capitolo II, previde le

interruption o le reduction, total o partial, del relationes economic e finanziari con un o plure tertie paises, le Consilio, decidente per majoritate qualificate, per proposition conjuncte del Ministro de Affaires Exterior del Union e del Commission, adopta le regulamentos e decisiones europee necessari. Illo informa de isto le Parlamento Europee.

2. Quando un decision europee, adoptate in conformitate con le capitolo II, lo previde, le Consilio pote, secundo le procedura mentionate in le paragrapho 1, adoptar mesuras restrictive contra personas physic o juridic, gruppis o entitates non-statal.

3. Le actos mentionate in le presente articulo contine le dispositiones necessari in materia de garantias juridic.

CAPITULO VI ACCORDOS INTERNATIONAL

ARTICULO III-323

1. Le Union pote concluder un accordo con un o plure tertie paises o organisationes international quando le Constitution lo previde o quando le conclusion de un accordo, sia es necessari pro realisar, in le quadro del politicas del Union, un del objectivos mentionate in le Constitution, sia es mentionate in un acto juridic constringente del Union, sia ancora pote affectar regulas commun o alterar lor portata.

2. Le accordos concludite per le Union liga le institutiones del Union e le Statos membros.

ARTICULO III-324

Le Union pote concluder un accordo de association con un o plure tertie paises o un o plure organisationes pro crear un association characterisate per derectos e obligaciones reciproc, actiones commun e proceduras particular.

ARTICULO III-325

1. Sin prejudicio del dispositiones particular in le articulo III-315 le accordos inter le Union e tertie paises o organisationes international es negotiate e concludite secundo le procedura sequente.

2. Le Consilio autorisa le apertura del

negociationes, defini le directivas de negotiation, autorisa le signatura, e conclude le accordos.

3. Le Commission - o le Ministro de Affaires Exterior del Union, quando le accordo exclusivamente o principalmente concerne le politica commun exterior e de securitate - presenta recommendationes al Consilio, que adopta un decision europee autorisante le apertura del negotiations e, dependente del subjecto del accordo previdite, nomina le negotiator del Union o le chef del equipa de negotiation del Union.

4. Le Consilio pote dar directivas al negotiator e designar un Committee special que debe esser consultate durante le negotiations.

5. Le Consilio adopta, per proposition del negotiator, un decision europee que autorisa le signatura del accordo, e, in caso de necessitate, su application provisori ante le entrata in vigor.

6. Le Consilio adopta, per proposition del negotiator, un decision europee de conclusion del accordo.

Con exception de accordos que exclusivamente concerne le politica commun exterior e de securitate, le Consilio adopta le decision europee de conclusion del accordo:

- a) post approbation per le Parlamento Europee in le casos sequente:
 - i) accordos de association;
 - ii) adhesion del Union al Convention Europee pro protection del derecitos human e del libertates fundamental;
 - iii) accordos que establi un quadro institutional specific per organisar proceduras de cooperation;
 - iv) accordos con considerabile implicaciones budgetari pro le Union;
 - v) accordos coperiente dominios al quales se applica le procedura legislative ordinari, o - si le approbation del Parlamento Europee es requirite - le procedura legislative special.

Le Parlamento Europee e le Consilio pote in casos urgente concordar un termino pro le approbation;

- b) post consultation del Parlamento Euro-

pee in le altere casos. Le Parlamento Europee pronuncia su opinion intra un termino que le Consilio pote fixar, secundo le urgenzia del caso. In absentia de un aviso intra iste termino, le Consilio pote decider.

7. Nonobstante lo que es disponite in le paragraphos 5, 6 e 9, le Consilio pote al conclusion de un accordo autorisar le negotiator a aprobar le modifications del accordo in le nomine del Union, si iste modifications secundo le accordo debe esser adoptate secundo un procedura simplificate o per un organo instituite per iste accordo. Le Consilio pote attachar conditions specific a un tal autorisation.

8. Le Consilio decide per majoritate qualificate durante le integre procedura.

Totavia, illo decide per unanimitate, quando le accordo concerne un dominio pro le qual es requirite unanimitate pro le adoption de un acto del Union, e quando il se tracta de accordos de association e del accordos mentionate in le articulo III-319 con statos que es candidatos pro adhesion al Union.

9. Le Consilio adopta, per proposition del Commission o del Ministro de Affaires Exterior del Union, un decision europee de suspender le application de un accordo e de establir le positiones a adoptar in le nomine del Union in un organo create per un accordo, quando iste organo debe adoptar actos que ha effectos juridic, con exception de actos que completa o modifica le quadro institutional pro le accordo.

10. Le Parlamento Europee debe immediatamente esser plenamente informate in tote le stadios del procedura.

11. Un Stato membro, le Parlamento Europee, le Consilio, o le Commission, pote consultar le Tribunal de Justitia concernente le compatibilitate con le Constitution de un accordo previdite. In caso de un aviso negative del Tribunal de Justitia le accordo previdite solmente pote entrar in vigor si illo es modificata o si le Constitution es revidite.

ARTICULO III-326

1. Nonobstante lo que es disponite in le articulo III-325, le Consilio, sia per le recommendation del Banca Central Europee,

sia per le recommendation del Commission e post consultation del Banca Central Europee in vista de pervenir a un consenso compatible con le objectivo del stabilitate del precios, pote concluder accordos formal re un systema de cursos de cambio pro le euro in relation con le monetas de tertie Statos. Le Consilio decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee e in conformitate con le procedura mentionate in le paragrapho 3.

Le Consilio, sia per le recommendation del Banca Central Europee, sia per le recommendation del Commission e post consultation del Banca Central Europee in vista de pervenir a un consenso compatible con le objectivo del stabilitate del precios, pote adoptar, modificar, o abandonar le cursos central del euro in le systema del cursos de cambio. Le Presidente del Consilio informa le Parlamento Europee re le adoption, le modification, o le abandono del cursos central del euro.

2. In le absentia de un systema de cursos de cambio in relation con un o plure monetas de tertie Statos in le senso del paragrapho 1, le Consilio, decidente sia per le recommendation del Banca Central Europee, sia per le recommendation del Commission e post consultation del Banca Central Europee, pote formular le orientationes general del politica de cambio in relation con iste monetas. Iste orientationes general non affecta le objectivo principal del Sistema europee de bancas central, a saper le mantenimento del stabilitate del precios.

3. Nonobstante lo que es disponite in le articulo III-325, in le caso que accordos relative al regime monetari o de cambio debe esser negotiate inter le Union e un o plure tertie Statos o organisationes international, le Consilio, decidente per recommendation del Commission e post consultation del Banca Central Europee, decide del arrangiamentos pro le negotiations e le conclusion de iste accordos. Iste arrangiamentos debe assecurar que le Union exprime un position unic. Le Commission es plenamente associate al negotiations.

4. Sin prejudicio del competentias e del accordos del Union in le dominio union economic e monetari, le Statos membros pote negotiar in le instantias international e concluder accordos.

CAPITULO VII RELATIONES DEL UNION CON LE ORGANISATIONES INTERNATIONAL E LE TERTIE PAISES E DELEGATIONES DEL UNION

ARTICULO III-327

1. Le Union establi qualcunque cooperation utile con le organos del Nationes Unite e de lor institutiones specialisate, le Consilio de Europa, le Organisation pro le Securitate e le Cooperation in Europa, e le Organisation de Cooperation e de Disveloppamento Economic.

Le Union assecura, in ultra, le relationes opportun con altere organisations internationa.

2. Le Ministro de Affaires Exterior del Union e le Commission es cargate de executar le presente articulo.

ARTICULO III-328

1. Le delegationes del Union in le tertie paises e presso le organisationes international assecura le representation del Union.

2. Le delegationes del Union es ponite sub le autoritate del Ministro del Affaires Exterior del Union. Illos age in cooperation stricte con le missiones diplomatic e consular del Statos membros.

CAPITULO VIII APPLICATION DEL CLAUSULA DE SOLIDARITATE

ARTICULO III-329

1. Si un Statuto membro es le objecto de un attacco terroristic o le victima de un catastrophe natural o de origine human, le altere Statos membros presta assistentia a illo, per le requesta de su autoritates politic. Pro iste fin le Statos membros se coordina in le sino del Consilio.

2. Le modalitates del application per le Union del clausula de solidaritate mentionate in le articulo I-43 es definite per un decision europee adoptate per le Consilio, per proposition conjuncte del Commission e del Ministro de Affaires Exterior del Union. Quando iste decision ha implications in le dominio del defensa, le Consilio decide con-

formemente con le articulo III-300(1). Le Parlamento Europee es informate.

In le quadro del presente paragrapho, e sin prejudicio del articulo III-344, le Consilio es assistite per le Committee Politic e de Securitate, con le appoio del structuras disveloppate in le quadro del politica de securitate e de defensa commun, e per le Committee mentionate in le articulo III-261, le quales presenta a illo, si necessari, avisos conjuncte.

3. A fin de permetter al Union e a su Statos membros ager in modo efficace, le Parlamento Europee evaluta regularmente le menacias al quales le Union es confrontate.

TITULO VI FUNCTIONAMENTO DEL UNION

CAPITULO I DISPOSITIONES INSTITUTIONAL

SECTION 1 INSTITUTIONES

Subsection 1 Le Parlamento Europee

ARTICULO III-330

1. Un lege o lege-quadro del Consilio establi le mesuras necessari pro permetter le election del membros del Parlamento Europee per suffragio universal directe secundo un procedura uniforme in tote le Statos membros o conformemente con principios commun a tote le Statos membros.

Le Consilio decide per unanimitate, per un initiativa del Parlamento Europee e post approbation per iste, que se pronuncia per le majoritate del membros qui lo compone. Iste lege o lege-quadro entra in vigor post su approbation per le Statos membros conformemente con lor regulas constitutional respective.

2. Un lege europee del Parlamento Europee fixa le statuto e le conditiones general de exercitio del functiones de su membros. Le Parlamento Europee decide, per su proprie initiativa, post aviso del Commission e post approbation del Consilio. Le Consilio decide per unanimitate re qualcunque regula o condition relative al regime fiscal del membros e del ex-membros.

ARTICULO III-331

Le lege europee fixa le statuto del partitos politic al nivello europee mentionate in le articulo I-46(4), e in particular le regulas relative a lor finanziamento.

ARTICULO III-332

Le Parlamento Europee pote, per majoritate del membros qui lo compone, peter le Commission submitter qualcunque proposition appropriate que pare a illo necessitar le elaboration de un acto del Union pro le application del Constitution. Si le Commission submitte nulle proposition, illo comunica le rationes de isto al Parlamento Europee.

ARTICULO III-333

In le quadro del complimento de su missiones, le Parlamento Europee pote, per requesta del quarte parte del membros qui lo compone, constituer un commission temporari de investigation pro examinar, sin prejudicio del attributiones conferite in le Constitution a altere institutiones o organos, le allegationes de infraction e de mal administration in le application del derecho del Union, salvo si le factos allegeate es exanimate ante un jurisdiction e tanto longe que le procedura jurisdictional non es cludite. Le commission temporari de investigation cessa exister con le deposito de su reporto. Un lege europee del Parlamento Europee fixa le modalitates del derecho de investigation. Le Parlamento Europee decide, per su proprie initiativa, post approbation del Consilio e del Commission.

ARTICULO III-334

Conformemente con le articulo I-10(2)(d), qualcunque citatano del Union, assi como qualcunque persona physic o juridic residente o habente su domicilio statutari in un Statos membro, ha le derecho de presentar, individualmente o in association con altere personas, un petition al Parlamento Europee re un subjecto pertinente al dominios de activitate del Union e que le, la, o lo concerne directemente.

ARTICULO III-335

1. Le Parlamento Europee elige le Mediator Europee. In conformitate con le articulo

I-49(2)(d), ille es autorisate a recipere le plaintos emanante de qualcunque citatano del Union o de qualcunque persona physic o juridic residente o habente su domicilio in un Stato membro, e relative a casos de mal administration in le action del institutiones, organos o organismos del Union, con exception del Tribunal de Justitia del Union Europee in le exercitio de su functiones jurisdictional.

Conformemente con su mission, le Mediator Europee procede al investigationes que ille considera justificate, sia per su proprie initiativa, sia super le base del plaintos que le ha essite presentate directemente o per le intermediation de un membro del Parlamento Europee, salvo si le factos allegate es o ha essite le objecto de un procedura jurisdictional. Si le Mediator ha constataate un caso de mal administration, ille informa le institution, organo o organismo concernite, que dispone de un periodo de tres meses pro le communicar su aviso. Postea le Mediator transmitte un reporto al Parlamento Europee e al institution, organo o organismo concernite. Le persona ab le qual emana le plainto es informate del resultat de iste investigationes.

Cata anno, le Mediator presenta un reporto al Parlamento Europee re le resultados de su investigationes.

2. Le Mediator es eligite post cata election del Parlamento Europee pro le duration del legislatura. Su mandato es renovabile.

Le Mediator pote esser declarate dimissionari per le Tribunal de Justitia, per le requesta del Parlamento Europee, si ille non plus compli le conditions necessari pro le exercitio de su functiones o si ille ha committite un falta grave.

3. Le Mediator exerce su functiones con total independentia. In le complimento de su deberes, ille sollicita o accepta instrucciones de necun institution, organo o organismo. Durante le duration de su functiones, le Mediator pote exercer necun altere activitate professional, remunerate o non.

4. Un lege europee del Parlamento Europee fixa le statuto e le considerationes general de exercitio del functiones del Mediator. Le Parlamento Europee decide, per su proprie initiativa, post aviso del Commis-

sion e approbation del Consilio

ARTICULO III-336

Le Parlamento Europee ha un session annunal. Illo se reuni, sin convocation formal, le secunde martedi in martio.

Le Parlamento Europee pote reunir se a un session extraordinari per le requesta del majoritate del membros qui lo compone, o per le requesta del Consilio o del Commission.

ARTICULO III-337

1. Le Consilio Europee e le Consilio se pronuncia al Parlamento Europee sub le conditions fixate per le regulamento interior del Consilio Europee, respectivamente del Consilio.

2. Le Commission pote assister a tote le sessiones del Parlamento Europee e compare, si iste lo desira. Illo responde oralmente o per scripto al questiones que lo esponite per le Parlamento Europee o per su membros.

3. Le Parlamento Europee discute in un session public le reporto general annual que lo presenta le Commission.

ARTICULO III-338

Salvo dispositions contrari in le Constitution, le Parlamento Europee decide per majoritate del votos exprimite. Su regulamento interior fixa le quorum.

ARTICULO III-339

Le Parlamento Europee adopta su regulamento interior per le majoritate del membros qui lo compone. Le actos del Parlamento Europee es publicate al conditions mentionate per le Constitution e per su regulamento interior.

ARTICULO III-340

Si un motion de censura re le gestion del Commission es submittite al Parlamento Europee, illo solo pote pronunciar se re iste motion al minus tres dies post su deposito, e solo per un votation public.

Si le motion de censura es adoptate per le

majoritate del duo tertios del votos exprimite e per le majoritate del membros qui compone le Parlamento Europee, le membros del Commission debe dimitter collectivemente de lor functiones e le Ministro de Affaires Exterior del Union debe dimitter del functiones que ille exerce in le sino del Commission. Illes remane in function e continua facer le affaires currente usque lor reimplaciamento, in conformitate con le articulos I-26 e I-27. In iste caso, le mandato del membros del Commission nominate pro reimplaciar les expira al data al qual haberea debite expirar le mandato del membros del Commission obligate a dimitter collectivemente de lor functiones.

Subsection 2 Le Parlamento Europee

ARTICULO III-341

1. In caso de votation, cata membro del Parlamento Europee pote representar solmente un singule del altere membros.

Le abstention de membros presente o representante non impedi le adoption del decisiones del Consilio Europee que require le unanimitate.

2. Le Presidente del Parlamento Europee pote esser invite a esser audite per le Consilio Europee.

3. Le Consilio Europee decide per majoritate simple re le questiones de procedura assi como re le adoption de su regulamento interior.

4. Le Consilio Europee es assistite per le secretariato general del Consilio.

Subsection 3 Le Consilio de Ministros

ARTICULO III-342

Le Consilio se reuni per convocation de su Presidente, per le initiativa de iste, per un de su membros. o per le Commission.

ARTICULO III-343

1. In caso de votation, cata membro del Consilio pote representar solmente un singule del altere membros.

2. Pro le decisiones que require le majoritate simple, le Consilio decide per le majoritate del membros qui lo compone.

3. Le abstention de membros presente o representante non impedi le adoption del decisiones del Consilio que require le unanimitate.

ARTICULO III-344

1. Un Committee componite del representantes permanente del governamentos del Statos membros es responsabile del preparation del labores del Consilio e del execution del mandatos que iste lo confide. Le Committee pote adoptar decisiones de procedura in le casos mentionate in le regulamento interior del Consilio.

2. Le Consilio es assistite de un secretariato general sub le responsabilitate de un secretario general nominate per le Consilio.

Le Consilio decide per majoritate simple re le organisation del secretariato general.

3. Le Consilio decide per majoritate simple re le questiones de procedura assi como re le adoption de su regulamento interior.

ARTICULO III-345

Le Consilio pote, per majoritate simple, peter al Commission de effectuar tote le studios que illo considera opportun pro le realisation del objectivos commun e de submitte le propositions appropriate. Si le Commission submitte necun proposition, illo communica le rationes al Consilio.

ARTICULO III-346

Le Consilio adopta decisiones europee fixante le statutos del Committees previste per le Constitution. Illo decide per majoritate simple, post consultation del Commission.

Subsection 4 Le Commission Europee

ARTICULO III-347

Le membros del Commission se abstine de tote acto incompatible con lor functiones. Le Statos membros respecta lor independencia e non essaya influentiar les in le

execution de lor cargas.

Le membres del Commission pote, durante le duration de lor functions, exercer necun altere activitate professional, remunerate o non. Illes assume, al momento de lor installation, le engagiamento solemne de respectar, durante le duration de lor functions e post lor cessation, le obligationes deriveate de lor carga, in particular le deberes de integritate e discretion quanto al acceptation, post iste cessation, de certe functions o de certe avantages. In caso de violation de iste obligationes, le Tribunal de Justitia, informate per le Consilio, e decidente per majoritate simple, o per le Commission, pote, secundo le casos, dimitter le persona concernite sub le conditions mentionate in le articulo III-349 o privar le del derecho a pension o a qualcunque altere beneficio.

ARTICULO III-348

1. Foras del renovation periodic e del decessos, le functions del membres del Commission fini individualmente per dimission voluntari o per destitution.

2. Un membro dimissionari del Commission, dimittite o decedite, debe, pro le duration restante del mandato, esser substituite per un nove membro del mesme nationalitate, nominate per le Consilio de accordo commun con le Presidente del Commission, post consultation del Parlamento Europee e in conformitate con le criterios in le articulo I-26(4).

Le Consilio unanime pote, per proposition del Presidente del Commission, decider que un nove membro non es appunctate, in particular quando le duration restante del mandato del membro del Commission es curte.

3. In caso de dimission voluntari, de destitution o de decesso, le Presidente es reimplaciate pro le duration restante del mandato, conformemente con le articulo I-27(1).

4. In caso de dimission voluntari, de destitution o de decesso, le Ministro de Afaires Exterior del Union es reimplaciate, pro le duration restante del mandato, conformemente con le articulo I-28(1).

5. In caso de dimission voluntari de tote

le membros del Commission, istes resta in function e continua facer le cargas currente usque lor reimplaciamento, pro le duration restante del mandato, conformemente con le articulos I-26 e I-27.

ARTICULO III-349

Qualcunque membro del Commission pote, si ille non plus compli le conditions necessari pro le exercitio de su functions, o si ille ha committite un falta grave, esser declarate dimissionari per le Tribunal de Justitia, per le requesta del Consilio, que decide per majoritate simple, o del Commission.

ARTICULO III-350

Sin prejudicio del articulo I-28(4), le responsabilitates incumbente al Commission es structurate e repartite inter su membres per su Presidente, conformemente con le articulo I-27(3). Le Presidente pote reorganisar le repartition de iste responsabilitates durante le mandato. Le membres del Commission exerce le functions que le Presidente les attribue.

ARTICULO III-351

Le decisiones del Commission es acquirite per majoritate de su membres. Su reglamento interior fixa le quorum.

ARTICULO III-352

1. Le Commission adopta su reglamento interior in vista de assecurar su funcionamento e illo de su servicios. Le Commission assecura le publication de iste reglamento.

2. Le Commission publica cata anno, al minus un mense ante le apertura del session del Parlamento Europee, un reporto general re le activitate del Union.

Subsection 5 Le Tribunal de Justitia del Union Europee

ARTICULO III-353

Le Tribunal de Justitia ha su sessions in cameras, in un grande camera o in un assemblea plen, conformemente con le statuto del Tribunal del Union Europee.

ARTICULO III-354

Le Tribunal de Justitia es assistite per octo advocatos general. Si le Tribunal de Justitia lo sollicita, le Consilio pote adoptar, per unanimitate, un decision europee pro augmentar le numero de advocatos general.

Le function del advokato general consiste in presentar publicamente, con tote impartialitate e independentia, conclusiones motivate re le affaires que, conformemente con le statuto del Tribunal de Justitia del Union Europee, require su intervention.

ARTICULO III-355

Le judices e le advocatos general del Tribunal de Justitia, eligite inter personas qui ha plen garantias de independentia e qui reunie le conditions requirite pro exercer, in lor païses respective, le plus alte functiones jurisdictional, o qui es jurisconsultos possedente competentias recognoscite, es nominate de accordo commun per le governamentos del Statos membros, post consultation del Committee mentionate in le articulo III-357.

Il ha un renovation partial del judices e del advocatos general tote le tres annos secundo le conditions mentionate in le statuto del Tribunal de Justitia del Union Europee.

Le judices designa, inter illes, pro tres annos, le Presidente del Tribunal de Justitia. Su mandato es renovabile.

Le Tribunal de Justitia adopta su regulamento de procedura. Iste regulamento es submittite al approbation del Consilio.

ARTICULO III-356

Le numero del judices del Tribunal General es fixate per le statuto del Tribunal de Justitia del Union Europee. Le statuto pote disponer que le Tribunal es assistite per advocatos general.

Le membros del Tribunal es eligite inter personas qui offere plen garantias de independentia e qui possede le capacitate requirite pro le exercitio de alte functiones jurisdictional. Illes es nomine de accordo commun per le governamentos del Statos membros, post consultation del Committee

mentionate in le articulo III-357.

Il ha un renovation partial del Tribunal tote le tres annos.

Le judices designa inter illes, pro tres annos, le Presidente del Tribunal. Su mandato es renovabile.

Le Tribunal adopta su regulamento de procedura de accordo con le Tribunal de Justitia. Iste regulamento es submittite al approbation del Consilio.

Solmente si le statuto dispone alteremente, le dispositions del Constitution relative al Tribunal de Justitia es applicabile al Tribunal.

ARTICULO III-357

Un committee es constituite a fin de dar un aviso re le adhesion del candidatos al exercitio del functiones de judge e de advokato general del Tribunal de Justitia e del Tribunal General ante que le governamentos del Statos membros procede al nominationes in conformitate con le articulos III-355 e III-356.

Le committee es componite de septe personas eligite inter ex-membros del Tribunal de Justitia e del Tribunal General, membros del jurisdictiones national supreme e juristas possedente competentias recognoscite, del quales un es proponite per le Parlamento Europee. Le Consilio adopta un decision europee establiente le regulas de functionamento de iste committee, assi como un decision europee que designa le membros. Le Consilio decide per initiativa del Presidente del Tribunal de Justitia.

ARTICULO III-358

1. Le Tribunal General es competente pro cognoscer in prime instantia recursos mentionate in le articulos III-365, III-376, III-372 e III-374, con exception del recursos que es attribuite a un tribunal specialisate create in application del articulo III-359 e del recursos que le statuto del Tribunal de Justitia del Union Europee reserva al Tribunal de Justitia. Le statuto pote establir que le Tribunal de Justitia es competente pro altere categorias de recursos.

Le decisiones prendite per le Tribunal Gen-

eral in virtute del presente paragrapho pote esser le objecto de un recurso de cassation ante le Tribunal de Justitia, sub le conditio-nes e limites mentionate in le statuto del Tribunal de Justitia europee.

2. Le Tribunal General es competente pro cognoscer recursos que es formate contra le decision del tribunales specialisate.

Le decisiones prendite per le Tribunal General in virtute del presente paragrapho pote exceptionalmente esser le objecto de un reexamine per le Tribunal de Justitia, secundo le conditiones e limites mentionate in le statuto del Tribunal de Justitia del Union Europee, in caso de risco seriose pro le unitate o le coherentia del derecho del Union.

3. Le Tribunal General es competente pro cognoscer questiones prejudicial, submittite in virtute del articulo III-369, in le materias specific determinate per le statuto del Tribunal de Justitia del Union Europee. Quando le Tribunal General considera que le afaire require un decision de principio que pote affectar le unitate o le coherentia del derecho del Union, illo pote reinviar le afaire al Tribunal de Justitia, que debe decider.

Le decisiones prendite per le Tribunal General re questiones prejudicial pote exceptionalmente esser le objecto de un reexamine per le Tribunal de Justitia, sub conditions e intra limites mentionate in le statuto, in caso de risco seriose pro le unitate o le coherentia del derecho del Union.

ARTICULO III-359

1. Le lege europee pote crear tribunales specialisate adjuncite al Tribunal General, cargate de cognoscer in prime instantia certe categorias de recursos formate in le materias specific. Illo es adoptate sia per proposition del Commission e post consultation del Tribunal de Justitia, sia per requesta del Tribunal de Justitia e post consultation del Commission.

2. Le lege europee pro le creation de un tribunal specialisate fixa le regulas relative al composition de iste tribunal e precisa le portata del attributiones que es conferite a iste tribunal specialisate.

3. Le decisiones del tribunales specialisa-

te pote esser le objecto de un recurso de cassation limitate al questiones de derecho o, quando le lege europee re le creation del tribunal specialisate lo previde, de un appello relative equalmente al questiones de facto, ante le Tribunal General.

4. Le membros del tribunales specialisate es eligite inter personas offerente plen garantias de independentia e possidente le capacitate requirite pro le exercitio de functiones jurisdictional. Illes es nominate per le Consilio, que decide per unanimitate.

5. Le tribunales specialisate adopta lor regulamento de procedura in accordo con le Tribunal de Justitia. Iste regulamento es submittite al approbation del Consilio.

6. Salvo un disposition in contrario del lege europee pro le creation de un tribunal specialisate, le dispositions del Consilio relative al Tribunal de Justitia del Union Europee e le dispositions del statuto del Tribunal de Justitia del Union Europee es applicate al tribunales specialisate. Le titulo 1 del statuto e su articulo 64 es applicate in tote caso al tribunales specialisate.

ARTICULO III-360

Si le Commission considera que un Stato membro non ha complite un del obligaciones que lo incumbe in virtute del Constitution, illo emite un aviso motivate re iste subjecto, post haber offerite a iste Stato le possibilitate de presentar su observations.

Si le Stato concernite non se conforma a iste aviso in le termino determinate per le Commission, iste pote submitter le affaire al Tribunal de Justitia del Union Europee.

ARTICULO III-361

Cata un del Statos membros pote recurrer al Tribunal de Justitia del Union Europee, si illo considera que un altere Stato membro non ha complite un del obligationes que lo incumbe in virtute del Constitution.

Ante que un Stato membro intenta, contra un altere Stato membro, un recurso fundate super un pretendite violation del obligationes que lo incumbe in virtute del Constitution, illo debe submitter le affaire al Commission.

Le Commission emitte un aviso motivate post que le Statos interessate ha habite le possibilitate de presentar contradictorimente lor observationes scripte e oral.

Si le Commission non ha emittite le aviso intra un termino de tres menses a partir del requesta, le absentia de aviso non impedi que le affaire es submittite al Tribunal de Justitia.

ARTICULO III-362

1. Si le Tribunal de Justitia del Union Europee declara que un stato membro non ha complite un del obligationes que lo incumbe in virtute del Constitution, iste Stato es obligate a prender le mesuras necessari pro le execution del sententia del Tribunal de Justitia.

2. Si le Commission considera que le Stato membro concernite non ha prendite le mesuras pro le execution del sententia mentionate in le paragrapho 1, illo pote submitter le affaire al Tribunal de Justitia del Union Europee, post haber offerite a iste Stato de presentar su observationes. Illo indica le amonta del summa forfaitari o del mulcta a pagar per le Stato membro concernite que illo considera adaptate al circumstantias.

Si le Tribunal de Justitia declara que le Stato membro concernite non se ha conforme a su sententia, illo pote infliger lo le pagamento de un summa forfaitari o de un mulcta. Iste procedura es sin prejudicio del articulo III-361.

3. Quando le Commission presenta un recurso ante le Tribunal de Justitia del Union Europee in virtute del articulo III-360, considerante que le Stato membro concernite non ha complite su obligation de informar re le mesuras de transposition de un lege-quadro europee, illo pote, si illo lo considera opportun, indicar le amonta del summa forfaitari o del mulcta a pagar per le Stato membro concernite que illo considera adaptate al circumstantias.

Si le Tribunal de Justitia constata non-complimento, illo pote infliger al Stato membro concernite le pagamento de un summa forfaitari o de un mulcta in le limite del amonta indicate per le Commission. Le obligation de pagamento entra in vigor al

data fixate per le Tribunal de Justitia in su sententia.

ARTICULO III-363

Le leges o regulations europee del Commission pote attribuer al Tribunal de Justitia del Union Europee un competentia de plen jurisdiction pro le sanctiones que illos previde.

ARTICULO III-364

Sin prejudicio del altere dispositiones del Constitution, le lege europee pote attribuer al Tribunal de Justitia del Union Europee, in le mesura que illo determina, le competentia de decider re le lites relative al application del actos adoptate in virtute del Constitution que crea titulos europee de proprieate intellectual.

ARTICULO III-365

1. Le Tribunal de Justitia del Union Europee controla le legalitate del leges e leges-quadros europee, del actos del Consilio, del Commission e del Banca Central Europee, alteres que le recommendations e le avisos, assi como actos del Parlamento Europee e del Consilio Europee destinate a producer effectos juridic vis-à-vis tertie partes.

2. Pro le fines del paragrapho 1, le Tribunal de Justitia del Union Europee es competente pro pronunciar se re le recursos pro incompetentia, violation del formas substantial, violation del Constitution o de qualsunque regula de derecho relative a su application, o deviation de poter, facite per un Stato membro, le Parlamento Europee, le Consilio o le Commission.

3. Le Tribunal de Justitia del Union Europee es competente, sub le conditions mentionate in le paragraphos 1 e 2, pro pronunciar se re le recursos facite per le Tribunal de Contos, per le Banca Central Europee e per le Committee del Regiones con le fin de salvaguardar le prerogativas de istes.

4. Tote persona physic o juridic pote facer, sub le conditions mentionate in le paragraphos 1 e 2, un recurso contra le actos del quales ille es le destinatario o que le concerne directemente e individualmente, assi como contra le actos regulamentari que le concerne directemente e que non

include mesuras de execution.

5. Le actos creante le organos e organismos del Union pote previder conditions e modalitates particular concernente le recursos facite per personas physic o juridic contra actos de iste organos o organismos destinate a producer effectos juridic in relation a illes.

6. Le recursos mentionate per le articulo presente debe esser facite intra un termino de duo menses a partir, secundo le casos, del publication del acto, de su notification al demandante o, in absentia de un tal notification, desde le die que le demandante ha cognoscentia de illo.

ARTICULO III-366

Si le recurso es fundate, le Tribunal de Justitia del Union Europee declara nulle e sin valor ni efecto le acto impugnate. Totevia, illo indica, si illo lo considera necessari, iste effectos del acto annullate que debe esser considerate como definitive.

ARTICULO III-367

Si, in violation del Constitution, le Parlamento Europee, le Consilio de Europa, le Consilio, le Commission, o le Banca Central Europee, se abstine de decider, le Statos membros e le altere institutiones del Union pote recurrer al Tribunal de Justitia del Union Europee pro facer constatar iste violation. Le presente articulo se applica, sub le mesme conditions, al organos e organismos del Union que se abstine de decider.

Iste recurso solmente es admissibile si le institution, organo o organismo concernite ha essite previemente invitata a ager. Si, post un termino de duo menses a partir de iste invitation, le institution, le organo o le organismo non ha definite lor position, le recurso pote esser facite in un nove termino de duo menses.

Tote persona physic o juridic pote recurrer al Tribunal de Justitia sub le conditions mentionate in le prime e secunde paragraphos, pro reprochar un del institutiones, o un del organos o organismos del Union de non haber dirigte a ille un acto distinete de un recommendation o de un aviso.

ARTICULO III-368

Le institution, organo o organismo del qual emana le acto annullate, e cuje abstention ha essite declarate contrari al Constitution, es obligate a prender mesuras que include le execution del sententia del Tribunal de Justitia del Union Europee. Iste obligation es sin prejudicio de lo que pote resultar del application del secunde paragrapho del articulo III-431.

ARTICULO III-369

Le Tribunal de Justitia del Union Europee es competente pro decider, con character prejudicial re:

- a) le interpretation del Constitution;
- b) le validitate e le interpretation del actos del institutiones, organos e organismos del Union.

Quando un tal question es ponite ante le jurisdiction de un del Statos membros, iste jurisdiction pote, si iste Stato considera que un decision re iste punto es necessari pro dar su judicamento, peter le Tribunal de Justitia de decider re iste question.

Quando un tal question es ponite in un affaire pendente ante un organo jurisdictional national cuje decisiones non es susceptible de un recurso jurisdictional de derecto interne, iste organo es obligate a submitter le question al Tribunal de Justitia. Si un tal question es ponite in un affaire ante un organo jurisdictional national in relation con un persona private de libertate, le Tribunal de Justitia decide intra un termino le plus breve possibile.

ARTICULO III-370

Le Tribunal de Justitia del Union Europee es competente pro decider in lites relative al reparation del damnos mentionate in le secunde e tertie paragraphos del articulo III-431.

ARTICULO III-371

Le Tribunal de Justitia del Union Europee es competente pro pronunciar se re le legalitate de un acto adoptate per le Consilio Europee o per le Consilio in virtute del articulo I-59, solmente per requesta del Stato membro que es le objecto del constatation del

Consilio Europee o del Consilio e unicamen-
te in lo que concerne le respecto del dispo-
sitiones de procedura estableite in iste articulo. Iste requesta debe esser facite intra
un termino de un mense a partir de iste
constatation. Le Tribunal de Justitia decide
intra un termino de un mense a partir del
data del requesta.

ARTICULO III-372

Le Tribunal de Justitia del Union Europee es
competente pro decider re qualcunque lite
inter le Union e su agentes intra le limites e
conditiones determinate per le statuto del
functionarios del Union e le regime applica-
ble al altere agentes del Union.

ARTICULO III-373

Le Tribunal de Justitia del Union Europee es
competente, intra le limites infra exponite,
pro decider re lites concernente:

- a) le execution del obligationes del Statos
membros resultante del statuto del Banca
Europee de Investimentos. Le consilio de
administration del banca dispone hic del
poteres concedite, secundo le articulo III-
360, al Commission;
- b) le accordos del Consilio de Governa-
tores del Banca Europee de Investimentos.
Cata Stato membro, le Commission e le
Consilio de Administration del Banca pote
facer un recurso in iste materia sub le con-
ditiones mentionate in le articulo III-365;
- c) le accordos del Consilio de Administra-
tion del Banca Europee de Investimentos.
Le recursos contra iste accordos pote esser
facite, intra le conditiones mentionate in le
articulo III-365, solmente per le Statos
membros o le Commission, e unicamente
pro violation del formas de procedura men-
tionate in le paragraphos 2 e 5, 6 e 7 del
articulo 19 del statuto del Banca;
- d) le execution per le bancas national del
obligationes resultante del Constitution e
del statuto del Sistema europee de bancas
central e del Banca Central Europee. Le
Consilio de Gouvernatores del Banca Central
Europee da, pro isto, vis-à-vis del bancas
central national poteres recognoscite al
Commission per le articulo III-360 vis-à-vis
del Statos membros. Si le Tribunal de Justi-
tia del Union Europee recognosce que un

banca central national non ha complite un
del obligationes que lo incumbe in virtute
del Constitution, iste banca debe prender le
dispositiones que include le execution del
sententia del Tribunal de Justitia.

ARTICULO III-374

Le Tribunal de Justitia del Union Europee es
competente pro decider in virtute de un
clausula compromissori le qual es parte de
un contracto de derecto public private pas-
sate per le Union o pro su conto.

ARTICULO III-375

1. Sin prejudicio del competentias que le
Constitution attribue al Tribunal de Justitia
del Union Europee, le lites in le quales le
Union es parte non es, pro iste motivo, sub-
trahite al competentia del jurisdictiones
national.

2. Le Statos membros se obliga a non
submitter controversias relative al interpre-
tation o al application del Constitution a un
procedura pro solver illos que es distincte
del proceduras estableite in le Constitution.

3. Le Tribunal de Justitia del Union Euro-
pee es competente pro decider re qualcun-
que controversia inter le Statos membros
relationate con le objecto del Constitution,
si iste controversia lo es submitte in virtute
de un compromisso.

ARTICULO III-376

Le Tribunal de Justitia del Union Europee
non es competente pro decider relative al
articulo I-40, al dispositiones del Capitulo II
del Titulo V concernente le politica exterior
e de securitate commun, e al articulo III-
293 in le mesura que illo concerne le politi-
ca exterior e de securitate commun.

Totavia, le Tribunal de Justitia es compe-
tent pro controlar le respecto del articulo
III-308 e pronunciar se re le recursos, facite
sub le conditiones mentionate in le articulo
III-365(4) concernente le controlo del lega-
litate del decisiones europee estableinte
mesuras restrictive contra personas physic
o juridic adoptate per le Consilio in virtute
del Capitulo II del Titulo V.

ARTICULO III-377

In le exercitio de su attributiones concernente le dispositions del Sectiones 4 e 5 del Capitulo IV del Titulo III relative al spatio de libertate, de securitate e de Justitia, le Tribunal de Justitia del Union Europee non es competente pro verificar le validitate o le proportionalitate de operationes facite per le policia o altere servicios repressive in un Stato membro, ni pro decider re le exercitio de responsabilitates que incumbe al Statos membros pro le mantenimento del ordine public e le salveguarda del securitate interior.

ARTICULO III-378

Nonobstante le expiration del termino mentionate in le articulo III-365(5), qualcunque parte pote recurrer, in le occasion de un lite, re un acto de portata general adoptate per un institution, un organo o un organismo del Union, al medios mentionate in le articulo III-365(2) pro invocar ante le Tribunal de Justitia del Union Europee le inapplicabilitate de iste acto.

ARTICULO III-379

1. Le recursos facite ante le Tribunal de Justitia del Union Europee non ha effecto suspensive. Totevia, le Tribunal de Justitia pote, si illo considera que le circumstantias lo exige, ordinar le suspension del execution del acto impugnate.

2. In le affaires que es submittite al Tribunal de Justitia del Union Europee, iste pote ordinar le mesuras provisori necessari.

ARTICULO III-380

Le sententias del Tribunal de Justitia del Union Europee ha fortia executive sub le conditions fixate in le articulo III-401.

ARTICULO III-381

Le statuto del Tribunal de Justitia del Union Europee es fixate per un protocollo. Le lege europee pote modificar le dispositiones del statuto, con exception de su Titulo I e su articulo 64. Illo es adoptate sia per requesta del Tribunal de Justitia e post consultation del Commission, sia per proposition del Commission e post consultation del Tribunal de Justitia.

Subsection 6 Le Banca Central Europee

ARTICULO III-382

1. Le consilio del governatores del Banca Central Europee es componite del membros del directorato del Banca Central Europee e del governatores del bancas central national del Statos membros que non es objecto de un derogation in le senso del articulo III-197.

2. Le directorato es componite del Presidente, del Vice-presidente, e de quattro altere membros.

Le Presidente, le Vice-presidente e le altere membros del directorato es nominate per le Consilio Europee, decidente per majoritate qualificate, per recommendation del Consilio e post consultation del Parlamento Europee e del consilio del governatores del Banca Central Europee, inter le personas cuje autoritate e experientia professional in le dominio monetari o bancari es recognoscite.

Lor mandato ha un duration de octo annos e non es renovabile. Solmente le citatano del Statos membros pote esser membros del directorato.

ARTICULO III-383

1. Le Presidente del Consilio e un membro del Commission pote participar sin derecto de votation in le reuniones del Consilio del Governatores del Banca Central Europee.

Le Presidente del Consilio pote submitter un motion al deliberation del Consilio del Governatores del Banca Central Europee.

2. Le Presidente del Banca Central Europee es inviteate a participar al reuniones del Consilio quando illo delibera re questiones relative al objectivos e al missions del Sistema europee de bancas central.

3. Le Banca Central Europee dirige un reporto annual re le activitates del Sistema europee de bancas central e re le politica monetari del anno precedente e del anno in curso, al Parlamento Europee, al Consilio Europee, al Consilio, e al Commission. Le Presidente del Banca Central Europee presenta iste reporto al Parlamento Europee,

que pote haber un debatto general basante se super illo, e al Consilio.

Le Presidente del Banca Central Europee e le altere membros del directorato pote, per le requesta del Parlamento Europee o per lor proprie initiativa, esser consultate per le organos competente del Parlamento Europee.

Subsection 7 Le Tribunal de Contos

ARTICULO III-384

1. Le Tribunal de Contos examina le contos del totalitate del receptas e del dispensas del Union. Illo examina equalmente le contos del totalitate del receptas e del dispensas de cata organo o organismo create per le Union, in le mesura que le acto insti-tuente iste organo o iste organismo non exclude iste examine.

Le Tribunal de Contos presenta al Parla-mento Europee e al Consilio un declaration concernente le fidibilitate del contos, assi como le legalitate e le regularitate del opera-tiones subjacente, que es publicate in le Jornal Official del Union Europee. Iste declaration pote esser completate per ap-preciaciones specific pro cata dominio major del activitate del Union.

2. Le Tribunal de Contos examina le legalitate e le regularitate del receptas e del dispensas e se assecura del bon gestion financiari. Faciente isto, illo signalia particu-larmente qualcunque irregularitate.

Le controlo del receptas es effectuate super le base del constataciones e del versamen-to del receptas al Union. Le controlo del dispensas es effectuate super le base del ingagiamentos e del pagamentos.

Iste controlos pote esser effectuate ante le clausura del contos del exercitio budgetari annual considerate.

3. Le controlo se face re le documentation contabile e, in caso necessari, in le locales del altere institutiones, assi como in le locales de qualcunque organo o organismo gerente receptas o dispensas in le nomine del Union e in le Statos membros, includite in le locales de qualcunque persona physic o juridic qui percipe fundos proveniente del

budget. Le controlo in le Statos membros se effectua in contacto con le institutiones de controlo national o, si illos non dispone del competentias necessari, con le servicios national competente. Le Tribunal de Contos e le institutiones de controlo national del Statos membros practica un cooperation in un spirito de confidentia e respecto de lor independentia. Iste institutiones o servicios informa le Tribunal de Contos si illos ha le intention de participar in le controlo.

Qualcunque documento o qualcunque infor-mation necessari pro le execution del mis-sion del Tribunal de Contos es communicate a illo, per su requesta, per le altere institu-tiones, per le organos o organismos gerente receptas o dispensas in le nomine del Uni-on, per le personas physic o juridic qui per-cipe fundos proveniente del budget, e per le institutiones de controlo national o, si illos non dispone del competentias necessari, per le servicios national competente.

Quanto al activitate de gestion de receptas e de dispensas del Union exercite per le Banca Europee de Investimentos, le derecto de acceso del Tribunal de Contos al infor-mationes possedite per le Banca, es regite per un accordo concludite inter le Tribunal de Contos, le Banca e le Commission. In caso de absentia de un accordo, le Tribunal de Contos ha, nonobstante, acceso al infor-mationes necessari pro effectuar le con-trolo del receptas e del dispensas del Union gerite per le Banca.

4. Le Tribunal de Contos establi un reporto annual post le clausura de cata exercitio annual. Iste reporto es transmittite al altere institutiones e publicate in le Jornal Official del Union Europee, accompaniate del re-sponsas del institutiones mentionate al ob-servationes del Tribunal de Contos.

Illo pote, in plus, presentar a cata momento su observationes, specialmente in le forma de reportos special, re questiones particu-lar, e emitter avisos per requesta de un del altere institutiones.

Illo adopta su reportos annual, reportos special o avisos, per majoritate del mem-bros qui lo compone. Nonobstante, illo pote crear in su structuras cameras pro adoptar certe categorias de reportos o avisos, sub le conditions mentionate in su regulamento interior.

Illo assiste le Parlamento Europee e le Consilio in le exercitio de lor function de controlo del execution del budget.

Illo adopta su regulamento interior. Iste regulamento es submittite al approbation del Consilio.

ARTICULO III-385

1. Le membres del Tribunal de Contos es elige inter le personas qui pertine o ha pertinente in lor Stato respective al institutio-nes de controlo externe, o possede un qualification particular pro iste function. Illes debe offerer plen garantias de independen-tia.

2. Le membres del Tribunal de Contos es nominate pro sex annos. Lor mandato es renovabile. Le Consilio adopta un decision europee fixante le lista del membres, componite in conformitate con le propositiones facite per cata Stato membro. Illo decide post consultation del Parlamento Europee.

Le membres del Tribunal de Contos designa inter illos, pro tres annos, lor Presidente. Su mandato es renovabile.

3. In le effectuation de lor deberes, le membres del Tribunal de Contos sollicita o accepta instructiones de necun governa-mento o de necun organismo. Illes se absti-ne de tote acto incompatibile con lor func-tiones.

4. Le membres del Tribunal de Contos pote, durante le duration de lor functiones, exercer necun altere activitate professional, remunerate o non. Illes prende, in le perio-do de lor installation, le ingagiamento so-lemne de respectar, durante le duration de lor functiones e post le cessation de illos, le obligationes proveniente de lor carga, in particular le deberes de integritate e discre-tion quanto al acceptation, post iste cessa-tion, de certe functiones o de certe avanta-ges.

5. Foras del renovamentos regular e del decessos, le functiones de membro del Tri-bunal de Contos fini individualmente per dimission voluntari o per destitution declarate per le Tribunal de Justitia, confor-memente con le paragrapho 6.

Le membro dimissionari es reimplaciare pro

le duration restante del mandato. Salvo in caso de destitution, le membros del Tribu-nal de Contos resta in function usque lor reimplaciameto.

6. Le membros del Tribunal de Contos solo pote esser relevate de lor functiones o declarate private de lor derecto a pension, o de altere avantages de lor posto, si le Tri-bernal de Justitia constata, per requesta del Tribunal de Contos, que illes ha cessate de responder al conditions requirite o de complir le obligationes proveniente de lor carga.

SECTION 2 ORGANOS CONSULTATIVE DEL UNION

Subsection 1 Le Committee del Regiones

ARTICULO III-386

Le numero del membres del Committee de Regiones non debe exceder tres centos cin-quanta. Le Consilio, decidente per unanimi-tate per proposition del Commission, adop-ta un decision europee que fixa le compo-sition del Committee.

Le membres del Committee e un numero equal de supplentes es nominate pro cinque annos. Lor mandato es renovabile. Nulle membro del Committee pote simultane-mente esser un membro del Parlamento Europee.

Le Consilio adopta le decision europee pro fixar le lista del membres e del supplentes establite in accordo con le propositiones facite per cata Stato membro.

Quando cessa le mandato mentionate in le articulo I-32(2), in virtute del qual illes ha essite proponite, le mandato de membros del Committee fini automaticamente, e illes es reimplaciare pro le duration restante secundo le mesme procedura.

ARTICULO III-387

Le Committee del Regiones designa, inter su membros, su Presidente e su functio-narios pro un duration de duo annos e medie.

Le Committee es convocate per su Presi-dente, per le requesta del Parlamento Euro-pee, del Consilio o del Commission. Illo

pote equalmente reunir se per su proprie initiativa.

Illo adopta su regulamento interior.

ARTICULO III-388

Le Committee del Regiones es consultate per le Parlamento Europee, per le Consilio o per le Commission in le casos mentionate in le Constitution e in tote le altere casos in le quales un de iste institutiones lo considera opportun, in particular illos que concerne le cooperation trans le frontieras.

Si illo lo considera necessari, le Parlamento Europee, le Consilio, o le Commission, fixa pro le Committee, a fin de presentar su aviso, un termino que non pote esser minus de un mense post que le Presidente ha recipite le notification de isto. Al expiration del termino fixate illo pote negliger le aviso.

Quando le Committee Economic e Social es consultate, le Committee del Regiones es informate per le Parlamento Europee, le Consilio, o le Commission, de iste requesta de aviso. Le Committee del Regiones pote equalmente emitter un aviso per su proprie initiativa.

Le aviso del Committee assi como un reporto re su deliberationes es transmittite al Parlamento Europee, al Consilio e al Commission.

Subsection 2 Committee Economic e Social

ARTICULO III-389

Le numero del membros del Committee Economic e Social non excede tres centos cinquanta. Le Consilio adopta per unanimitate, per proposition del Commission, un decision europee fixante le composition del Committee.

ARTICULO III-390

Le membros del Committee Economic e Social es nominate pro cinque annos. Lor mandato es renovabile. Le Consilio adopta le decision europee que fixa le lista del membros, in conformitate con le propositions presentate per cata Stato membro.

Le Consilio decide post consultation del

Commission. Illo pote demandar le opinion del organisations europee representative del differente sectores economic e social e del societate civil concernite per le activita-te del Union.

ARTICULO III-391

Le Committee Economic e Social designa inter su membros su presidente e su bureau pro un duration de duo annos e medie. Illo es convocate per su presidente, per requesta del Parlamento Europee, del Consilio o del Commission. Illo pote equalmente reunir se per su proprie initiativa. Illo adopta su regulamento interne.

ARTICULO III-392

Le Committee Economic e Social es consultate per le Parlamento Europee, per le Consilio o per le Commission in le casos mentionate in le Constitution. Illo pote esser consultate per iste institutiones in tote le casos in le quales illos lo judica opportun. Illo pote emitter un aviso per su proprie initiativa. Si illo lo considera necessari, le Parlamento Europee, le Consilio o le Commission fixa pro le Committee, a fin de presentar su aviso, un termino que non pote esser minus que un mense ab le data del notification que pro isto es dirigite al presidente. Si le termino del aviso expira, le aviso debe esser annullate.

Le aviso del Committee e un reporto de su deliberationes es transmittite al Parlamento Europee, al Consilio e al Commission.

SECTION 3 LE BANCA EUROPEE DE INVESTIMENTOS

ARTICULO III-393

Le Banca Europee de Investimentos ha personalitate juridic.

Su membros es le Statos membros.

Le statuto del Banca Europee de Investimenti figura in un Protocollo.

Un lege europee del Consilio pote modifcar le statuto del Banca Europee de Investimenti. Le Consilio decide per unanimitate, sia per requesta del Banca Europee de Investimenti e post consultation del Parla-

mento Europee e del Commission, sia per proposition del Commission e post consultation del Parlamento Europee e del Banca Europee de Investimentos.

ARTICULO III-394

Le Banca Europee de Investimentos ha pro mission de contribuer al disveloppamento equilibrate e stable del mercato interior in le interesse del Union, recurrente al mercatos de capitales e a su proprie ressources. Pro iste fin, le Banca facilita, in particular per medio de concession de prestos e de garantias e sin persequer fines lucrative, le finanziamento, in tote le sectores del economia, del projectos sequente:

- a) projectos pro le valorisation de regions minus disveloppate;
- b) projectos destinate al modernisation o al reconversion de interprisas o al creation de nove activitates necessari pro le establimento o le functionamento del mercato interior, que, per le amplitude o per lor natura, non pote esser integremente financiate per le diverse medios de financiamento existente in cata un del Statos membros;
- c) projectos de interesse commun pro plure Statos membros, que, per lor amplitude o per lor natura, non pote esser integremente financiate per le diverse medios de financiamento existente in cata un del Statos membros.

In le complimento de su mission, le Banca Europee de Investimentos facilita le financiamento de programmas de investimento in combination con le interventiones del fondos pro un scopo structural e del altere instrumentos financiari del Union.

SECTION 4 DISPOSITIONES COMMUN AL INSTITUTIONES, ORGANOS E ORGANISMOS DEL UNION

ARTICULO III-395

1. Quando, in virtute del Constitution, le Consilio decide per proposition del Commission, illo solmente pote modificar iste proposition per unanimitate, salvo in le casos mentionate in le articulos I-55 e I-56, III-396(10 e 13), III-404 e III-405(2).

2. Tanto longe que le Consilio non ha decidite, le Commission pote modificar su proposition in tote le phases del procedura que conduce al adoption de un acto del Union.

ARTICULO III-396

1. Quando, per virtute del Constitution, le leges o leges-quadro europee es adoptate secundo le procedura legislative ordinari, le dispositiones sequente es applicabile.

2. Le Commission presenta un proposition al Parlamento Europee e al Consilio.

Prime lectura

3. Le Parlamento Europee prende decision de su position in prime lectura e lo transmette al Consilio.

4. Si le Consilio approba le position del Parlamento Europee, le acto concernite es adoptate in le formulation correspondente al position del Parlamento Europee.

5. Si le Consilio non approba le position del Parlamento Europee, illo adopta su position in prime lectura e lo transmitte al Parlamento Europee.

6. Le Commission informa plenamente le Parlamento Europee del rationes que lo ha ducite a adoptar su position in prime lectura. Le Commission informa plenamente le Parlamento Europee de su position.

Secunde lectura

7. Si in un termino de tres menses post iste transmission le Parlamento Europee:

a) approba le position del Commission in prime lectura o non prende decision, le acto in question es considerate como adoptate in le formulation correspondente al position del Consilio.

b) rejecta in prime lectura per majoritate del membros que lo compone, le position del Consilio, le acto proponite es considerate como non adoptate.

c) propone, per majoritate del membros que lo compone, emendamentos al position del Consilio in prime lectura, le texto assi modificate es transmittite al Consilio e al

Commission que exprime un aviso re iste emendamentos.

8. Si, in un termino de tres menses post reception del emendamentos del Parlamento Europee le Consilio, decidente per majoritate qualificate:

- a) approba tote le emendamentos, le acto concernite es considerate como adoptate.
- b) non approba tote le emendamentos, le presidente del Consilio, de accordo con le Presidente del Parlamento Europee, convoca le Committee de Conciliation in un termino de sex septimanas.

9. Le Consilio decide per unanimitate re le emendamentos que ha essite le objecto de un aviso negative del Commission.

Conciliation

10. Le Committee de Conciliation, que es componite del membros del Consilio o de lor representantes e de un numero equal de membros que representa le Parlamento Europee, ha pro mission de arrivar a un accordo re un projecto commun per le majoritate del membros del Consilio o de lor representantes e per le majoritate del membros representante le Parlamento Europee in un termino de sex septimanas a partir de su convocation, super le base del positiones del Parlamento Europee e del Consilio in secunde lectura.

11. Le Commission participa in le labores del Committee de Conciliation e prende tote le initiativas necessari in vista de promover un approximation del positiones del Parlamento Europee e del Consilio.

12. Si, in un termino de sex septimanas post su convocation, le Committee de Conciliation non approba un projecto commun, le acto proponite es considerate como non-adoptate.

Tertie lectura

13. Si, in iste termino, le Committee de Conciliation approba un projecto commun, le Parlamento Europee e le Consilio dispone cata uno de un termino de sex septimanas a partir de iste approbation pro adoptar le acto concernite conformemente con iste projecto, le Parlamento Europee decidente

per le majoritate del votos exprimite e le Consilio per majoritate qualificate. Si non, le acto proponite es considerate como non-adoptate.

14. Le terminos de tres menses e de sex septimanas mentionate in le presente articulo es prorogate respectivamente de un mense e de duo septimanas al maximo per initiativa del Parlamento Europee o del Consilio.

Dispositiones particular

15. Quando in le casos mentionate in le Constitution, un lege o lege-quadro europee es submittite al procedura legislative ordinari per initiativa de un gruppo de Statos membros, per recommendation del Banca Central Europee o per requesta del Tribunal de Justitia, le paragrapho 2, le paragrapho 6, secunde phrase, e le paragrapho 9 non es applicabile.

In iste casos, le Parlamento Europee e le Consilio transmitte al Commission le projecito de acto assi como lor positiones in prime e secunde lecturas. Le Parlamento Europee o le Consilio pote peter le aviso del Commission in le curso de tote le procedura e le Commission pote equalmente exprimer iste aviso per su proprie initiativa. Illo pote equalmente, si illo lo considera necessari, participar in le Committee de Conciliation conformemente con le paragrapho 11.

ARTICULO III-397

Le Parlamento Europee, le Consilio e le Commission procede a consultationes reciprocas e organisa de accordo commun le modalitates de lor cooperation. A tal scopo, con respecto al Constitution, illos pote concluder accordos interinstitutional que pote haber un character obligatori.

ARTICULO III-398

1. In le complimento de lor functiones, le institutiones, organos e organismos del Union se appoya super un administration europee aperte, efficace e independente.

2. Con respecto al Statuto e al regime adoptate super le base del articulo III-427, le lege europee fixa le dispositiones pro isto.

ARTICULO III-399

1. 1. Le institutiones, organos e organismos del Union garanti le transparentia de lor labores e defini in lor regulamentos interne, in application del articulo I-50, le dispositiones relative al accesso del publico al documentos. Le Tribunal de Justitia del Union Europee, le Banca Central Europee e le Banca Europee de Investimentos solo es submittite al articulo I-50(3), e al presente articulo quando illos exerce functiones administrative.

2. Le Parlamento Europee e le Consilio provide al publico le documentos relative al procedura legislative in le conditions mentionate in le articulo I-50(4) del lege europee.

ARTICULO III-400

1. Le Consilio adopta regulamentos e decisiones europee que fixa:

a) salarios, emolumentos e pensiones del Presidente del Consilio Europee, del Presidente del Commission, del Ministro de Afaires Exterior del Union, del membros del Commission, del presidentes, del membros e del secretarios del Tribunal de Justitia del Union Europee e del Secretario General del Consilio;

b) le conditions de empleo, in particular le salarios, emolumentos e pensiones del Presidente e del membros del Tribunal de Contos.

c) tote le emolumentos de character remunerative del personas mentionate in le litteras a) e b).

2. Le Consilio adopta regulamentos e decisiones europee que fixa le emolumentos del membros del Committee Economic e Social.

ARTICULO III-401

Le actos del Consilio, del Commission o del Banca Central Europee, que impone un obligation pecuniari a personas distincte del Statos membros, es titulos executive.

Le execution fortiate es regite per le regulas del procedura civil in vigor in le Stato membro in cuje territorio illo es effectuate. Le

ordine de execution es apponite, sin altere controlo que le controlo del verification del authenticitate del titulo, per le autoritate national que le governamento de cata un del Statos membros designa a tal fin, informante le Commission e le Tribunal de Justitia del Union Europee.

Post le complimento de iste formalitates, per petition del interessato, iste pote continuar le execution fortiate conformemente con le legislation national, recurrente directemente al autoritate competente.

Le execution fortiate solo pote esser suspendite in virtute de un decision del Tribunal de Justitia del Union Europee. Nonobstante, le controlo del regularitate del dispositiones de execution pertine al competentia del organos jurisdictional national.

Capitulo II DISPOSITIONES FINANCIARI

SECTION 1 QUADRO FINANCIARI PLURIANNUAL

ARTICULO III-402

1. Le quadro finanziari pluriannual es establite pro un periodo de al minus cinque annos conformemente con le articulo I-55.

2. Le quadro finanziari fixa le amontas del limites annual del creditos pro ingagamentos per categoria de dispensas e del limite annual del creditos pro pagamentos. Le categorias de dispensas, de un numero limite, corresponde al grande sectores de activitate del Union.

3. Le quadro finanziari establi qualcunque altere disposition utile pro le bon disveloppamento del procedura budgetari annual.

4. Quando le lege europee del Consilio fixante un nove quadro finanziari non ha essite adoptate al termino del quadro finanziari precedente, le limites e altere dispositiones correspondente a iste ultime anno es prorogate usque a su adoption.

5. Durante tote le duration del procedura conducente al adoption del quadro finanziari, le Parlamento Europee, le Consilio e le Commission adopta qualcunque medida necessari pro facilitar le resultat final del procedura.

SECTION 2 BUDGET ANNUAL DEL UNION

ARTICULO III-403

Le exercitio budgetari comencia le 1 de januario e fini le 31 de decembre.

ARTICULO III-404

Le lege europee establi le budget annual del Union conformemente con le dispositions sequente.

1. Cata institution elabora, ante le 1 de julio, un stato de previsiones de su dispensas pro le sequente exercitio budgetari annual. Le Commission reuni iste statos in un projecto de budget que pote continer previsiones divergente. Iste projecto comprende un prevision del receptas e un prevision del dispensas.

2. Le Commission presenta un proposition que contine le projecto de budget al Parlamento Europee e al Consilio non plus tarde que le 1 de septembre del anno que precede iste del execution del budget. Le Commission pote modificar le projecto de budget in le curso del procedura usque al convocation del Committee de Conciliation mentionate in le paragrapho 5.

3. Le Consilio adopta su position re le projecto de budget e lo transmite al Parlamento Europee non plus tarde que le 1 de octobre del anno que precede le anno del execution del budget. Illo informa plenamente le Parlamento Europee del rationes que lo ha conducite a adoptar su position.

4. Si, in un termino de quaranta duo dies post iste transmission, le Parlamento Europee:

- a) approba le position del Consilio, le lege europee establiente le budget es adoptate;
- b) non ha decidite, le lege europee establiente le budget es considerate como adoptate;
- c) adopta, per le majoritate del membros qui lo compone, emendamentos, le projecto assi emendate es transmittite al Consilio e al Commission. Le Presidente del Parlamento Europee, de accordo con le Presidente del Consilio, convoca sin demora le Com-

mittee de Conciliation. Totavia, le Committee non se reuni si, in un termino de dece dies post iste transmission, le Consilio informa le Parlamento Europee que illo aproba tote su emendamentos.

5. Le Committee de Conciliation, que es componite del membros del Consilio o de lor representantes e de un numero de membros representante le Parlamento Europee, ha pro mission de arrivar, super le base del positions del Parlamento Europee, a un accordo re un projecto commun per majoritate qualificate del membros del Consilio o de lor representantes e per le majoritate del membros representante le Parlamento Europee, in un termino de vinti un dies a partir de su convocation. Le Commission participa in le labores del Committee de Conciliation e prende tote le initiativas necessari in vista de promover un approximation del positions del Parlamento e del Consilio.

6. Si, in le termino de vinti un dies mentionate in le paragrapho 5, le Committee de Conciliation arriva a un accordo re un projecto commun, le Parlamento Europee e le Consilio dispone cata un de un termino de dece-quattro dies a partir del data de iste accordo pro approbar le projecto commun.

7. Si, in le termino de dece-quattro dies mentionate in le paragrapho 6:

- a) le Parlamento Europee e le Consilio approba conjuntamente le projecto commun o non arriva a prender un decision, o si un de iste institutiones approba le projecto commun, ma le altere non arriva a prender un decision, le lege europee establiente le budget es considerate como definitivamente adoptate in conformitate con le projecto commun, o
- b) le Parlamento Europee, decidente per le majoritate del membros que lo compone, e le Consilio rejecta conjuntamente le projecto commun, o si un de iste institutiones rejecta le projecto commun, ma le altere non arriva a prender un decision, un nove projecto de budget es presentate per le Commission, o
- c) le Parlamento Europee, decidente per le majoritate del membros que lo compone, rejecta le projecto commun, ma le Consilio lo approba, un nove projecto de budget es

presentate per le Commission, o

d) le Parlamento Europee approba le projecto commun, ma le Consilio lo rejecta, le Parlamento Europee pote decider, in un termino de dece-quattro dies a partir del data del rejecto per le Consilio, decidente per le majoritate del membros que lo compone e del tres quintos de votos exprimite, de confirmar le totalitate o un parte del emendamentos mentionate in le littera c) del paragrapho 4. Si un del emendamentos del Parlamento Europee non es confirmate, le position adoptate in le Committee de Conciliation concernente le linea budgetari que es le objecto de iste emendamento es mantenite. Le lege europee establiente le budget es considerate como definitivamente adoptate super iste base.

8. Si, in le termino de vinti un dies mentionate in le paragrapho 5, le Committee de Conciliation non arriva a un accordo re un projecto commun, un nove projecto de budget es presentate per le Commission.

9. Quando le procedura mentionate in le presente articulo es concludite, le Presidente del Parlamento Europee constata que le lege europee establiente le budget es definitivamente adoptate.

10. Cata institution exerce le poteres que lo es attribuite per le presente articulo in le respecto del Constitution e del actos adoptate in virtute de iste, in particular in materia de ressources proprie del Union e de equilibrio del receptas e dispensas.

ARTICULO III-405

1. Si, al initio de un exercitio budgetari annual, le lege europee establiente le budget non ha essite definitivamente adoptate, le dispensas pote esser effectuate mensualmente, in conformitate con le lege europee secundo le capitulos mentionate in le articulo III-412, intra le limite del dece-seconde parte del creditos inscripte in le capitulo concernite del budget del anno finanziari precedente, sin poter exceder le dece-seconde parte del creditos mentionate in le mesme capitulo del projecto de budget.

2. Le Consilio, per proposition del Commission e in le respecto del altere conditio-nes mentionate in le paragrapho 1, pote adoptar un decision europee autorisante

dispensas que excede le dece-seconde parte, conformemente con le lege europee mentionate in le articulo III-412. Illo lo transmitte immediatemente al Parlamento Europee. Iste decision europee previde le mesuras necessari in materia de ressources pro le application del presente articulo in le respecto del leges europee mentionate in le articulo I-54(3 e 4). Iste decision entra in vigor trenta dies post su adoption si, in iste termino, le Parlamento Europee, decidente per le majoritate del membros que lo compone, non decide de reducer iste dispensas.

ARTICULO III-406

In le conditiones determinate per le lege europee mentionate in le articulo III-412, le creditos que non concerne dispensas de personal e que non es utilisate al fin del exercitio budgetari, pote esser transferite, ma solo al anno sequente.

Le creditos es specificate sub differente capitulos que gruppa le dispensas secundo lor natura o lor destination, e subdividite, conformemente con le lege europee mentionate in le articulo III-412.

Le dispensas:

- del Parlamento Europee,
- del Consilio Europee e del Consilio,
- del Commission, e
- del Tribunal de Justitia del Union Europee

figura in sectiones differente del budget, sin prejudicio de un regime special pro certe dispensas commun.

SECTION 3 EXECUTION DEL BUDGET E APPROBATION DEL GESTION

ARTICULO III-407

Le Commission executa le budget in co-operation con le Statos membros, in conformitate con le lege europee mentionate in le articulo III-412, sub su proprie responsabilitate e intra le limites del creditos autorisate, conformemente con le principio del bon gestion finanziari. Le Statos membros coöpera con le Commission pro garantir que le

creditos es utilitate conformemente con iste mesme principio.

Le lege europee mentionate in le articulo III-412 establi le obligationes de controlo e de expertise contabile del Statos membros in le execution del budget assi como le responsabilitates que resulta de illo.

Iste lege establi le responsabilitates e le modalitates particular secundo le quales cata institution participa in le execution de su proprie dispensas. Al interior del budget, le Commission pote, intra le limites e conditones mentionate in le articulo III-412 del lege europee, transferer creditos inter capitulo o inter subdivisiones.

ARTICULO III-408

Le Commission presenta cata anno al Parlamento Europee e al Consilio le contos del anno finanziari passate relative al operaciones del budget. In plus, illo los communica un balancio finanziari del activo e passivo del Union.

Le Commission presenta igualmente al Parlamento Europee e al Consilio un reporto de evalutation del finencias del Union fundate super le resultados obtenite in particular in relation con le indicationes date per le Parlamento Europee e le Consilio in virtute del articulo III-409.

ARTICULO III-409

1. Le Parlamento Europee, a recommendation del Consilio, approba le gestion del Commission in le execution del budget. Pro iste effecto, illo examina, post le Consilio, le contos, le balancio finanziari e le reporto de evalutation mentionate in le articulo III-408, le reporto annual del Tribunal de Contos, juncto con le responsas del instituciones controlate al observationes del Tribunal de Contos, le declaration de fidibilitate mentionate in le secunde parte del paragrapho 1 del articulo III-384, assi como le reportos special pertinente del Tribunal de Contos.

2. Ante de aprobar le gestion del Commission, o pro qualcunque altere fin que se trova in le quadro del exercitio del attribuciones de iste in materia de execution del budget, le Parlamento Europee pote peter audir le Commission relative al execution

del dispensas o le functionamento del systemas de controlo finanziari. Le Commission submitte al Parlamento Europee, per le requesta de iste ultime, tote le information necessari.

3. Le Commission face tote lo que es necessari pro sequer le observations que acompania le decisiones de approbation del gestion e le altere observations del Parlamento Europee concernente le execution del dispensas, assi como le commentarios que acompania le recommendaciones de approbation del gestion adoptate per le Consilio.

4. Per requesta del Parlamento Europee o del Consilio, le Commission informa re le mesuras adoptate in le luce de iste observations e commentarios, e in particular re le instructiones date al servicios cargate del execution del budget. Iste reportos es igualmente transmittite al Tribunal de Contos.

SECTION 4 DISPOSITIONES COMMUN

ARTICULO III-410

Le quadro finanziari pluriannual e le budget annual es estableite in euros.

ARTICULO III-411

Le Commission pote, sub reserva de informar re isto le autoritates competente del Statos membros concernite, transferer in le moneta de un del Statos membros, le activos que illo possede in le moneta de un altere Statos membro, in le medida necessari pro le utilisation de iste activos al fines mentionate in le Constitution. Le Commission evita, in le medida de lo possibile, efectuar tal transferentias, si illo possede activos disponibile o realisable in le monetas que illo besonia.

Le Commission communica con cata un del Statos membros concernite per le intermediation del autoritate que illo designa. In le execution del operations finanziari le Commission recurre al banca de emission del Statos membro concernite o a un altere institution finanziari autorisate per iste.

ARTICULO III-412

1. Le lege europee establi:

a) le regulas finanziari que fixa in particular le modalitates relative al establimiento e execution del budget, e al rendition e verification del contos;

b) le regulas que organisa le controlo del responsabilitate del agentes finanziari, in particular del ordinatores e del contables.

Le lege europee es adoptate post consultation del Tribunal del contos.

2. Le Consilio adopta, per proposition del Commission, un regulamento europee que fixa le modalitates e le procedura secundo le quales le receptas budgetari mentionate in le regime del ressources propre del Union es mittite al disposition del Commission, assi como le mesuras a applicar pro facer fronte al eventual necessitates del Tribunal de Contos. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Europee e del Tribunal del Contos.

3. Le Consilio decide per unanimitate usque al 31 de decembre 2006 in tote le casos mentionate in le presente articulo.

ARTICULO III-413

Le Parlamento Europee, le Consilio e le Commission velia le disponibilitate del medios finanziari que permitte al Union complir su obligationes juridic verso tertie partes.

ARTICULO III-414

Per initiativa del Commission, incontro regular del Presidentes del Parlamento, del Consilio e del Commission es convocate, in le quadro del proceduras budgetari mentionate in le presente capitulo. Le Presidentes adopta tote le mesuras necessari pro promover le concertation e le approximation del positions del institutiones que illes preside, a fin de facilitar le execution del presente capitulo.

SECTION 5 LUCTA CONTRA LE FRAUDE

ARTICULO III-415

1. Le Union e le Statos membros combatte le fraude e tote altere activitate illegal que lede le interesses finanziari del Union per medio de mesuras prendite conformemente con le presente articulo. Iste me-

suras es dissuasive e offere un protection efficace in le Statos membros e in le institutiones, organos e organismos del Union.

2. Pro combatter le fraude que lede le interesses finanziari de Union, le Statos membros prende le mesme mesuras que los que illo prende pro combatter le fraude que lede lor proprie interesses finanziari.

3. Sin prejudicio de altere dispositiones del Constitution, le Statos membros coordina lor action pro proteger le interesses finanziari del Union contra le fraude. Pro iste fin, illos organisa, con le Commission, un collaboration stricte e regular inter le autoritates competente.

4. Le lege o lege-quadro europee establece le mesuras necessari in le dominios del prevention del fraude que lede le interesses finanziari del Union, e del lucta contra iste fraude in vista de offerer un protection efficace e equivalente in le Statos membros assi como in le institutiones, organos e organismos del Union. Illo es adoptate post consultation del Tribunal de Contos.

5. Le Commission, in cooperation con le Statos membros, presenta cata anno al Parlamento Europee e al Consilio un reporte le mesuras prendite pro applicar le presente articulo.

CAPITULO III COOPERACIONES REINFORTIATE

ARTICULO III-416

Le cooperaciones reinfotiate respecta le Constitution e le derecho del Union. Illos pote prejudicar ni le mercato interior ni le cohesion economic, social e territorial. Illos pote constituer ni un obstaculo ni un discrimination pro le intercambios inter le Statos membros, ni provocar distorsiones de concurrentia inter illos.

ARTICULO III-417

Le cooperaciones reinfotiate respecta le competentias, le derechos e le obligationes del Statos membros que non participa in illos. Iste non es un obstaculo a lor application per le Statos membros que participa in illos.

ARTICULO III-418

1. Al momento del establecimiento, le cooperaciones reforzadas es abierta a todos los Estados miembros, salvo reserva de respetar las condiciones eventuales de participación fijadas por la decisión europea de autorización. Los lo es igualmente a cualquier otro momento, salvo reserva de respetar, más allá de las condiciones eventuales mencionadas, las actas ya adoptadas en este cuadro. La Comisión y los Estados miembros participantes en una cooperación reforzada tratan de promover la participación del mayor número posible de Estados miembros.

2. La Comisión y, al occurrentia, el Ministro de Asuntos Exteriores de la Unión, informa periódicamente al Parlamento Europeo y al Consejo sobre la evolución de las cooperaciones reforzadas.

ARTICULO III-419

1. Los Estados miembros que desean instaurar entre sí una cooperación reforzada en un de los dominios mencionados en la Constitución, con excepción de los dominios de competencia exclusiva y de la política exterior y de seguridad común, dirigen a la Comisión una solicitud en la cual se especifican el dominio de aplicación y los objetivos de la cooperación reforzada prevista. La Comisión puede presentar al Consejo una proposición en este sentido. Si la Comisión no presenta una proposición, ello comunica esto a los Estados miembros concernidos.

La autorización para iniciar una cooperación reforzada es concedida por una decisión europea del Consejo que decide sobre la proposición de la Comisión y, posteriormente, aprobada por el Parlamento Europeo.

2. La solicitud de los Estados miembros que desean instaurar entre sí una cooperación reforzada en el marco de la política exterior y de seguridad común se dirige al Consejo. Esto se transmite al Ministro de Asuntos Exteriores de la Unión, quien expresa su aviso sobre la coherencia de la cooperación reforzada prevista con la política exterior y de seguridad común de la Unión, así como a la Comisión, quien expresa su aviso, en particular sobre la coherencia de la cooperación reforzada prevista con las otras políticas de la Unión. Esto se transmite igualmente al Parlamento Europeo para información.

La autorización para iniciar una cooperación reforzada es concedida por una decisión europea del Consejo, que decide por unanimidad.

ARTICULO III-420

1. Cada Estado miembro que desea participar en una cooperación reforzada ya existente en uno de los dominios mencionados en el artículo III-419(1), notifica su intención al Consejo y a la Comisión.

La Comisión, en un plazo de cuatro meses a partir de la fecha de recepción de la notificación, confirma la participación del Estado miembro en cuestión. Esto constata, al occurrentia, que las condiciones de participación son completas y adopta las medidas transitorias necesarias para la aplicación de las actas ya adoptadas en el marco de la cooperación reforzada.

Totéxido, si la Comisión considera que las condiciones de participación no son completas, esto indica las disposiciones para adoptar para cumplirlos y fija un plazo para la reexamen de la solicitud. Al vencimiento de este plazo, esto reexamina la solicitud en conformidad con la procedura mencionada en la segunda parte del párrafo. Si la Comisión considera que las condiciones de participación continúan no siendo completas, el Estado miembro en cuestión puede presentar la solicitud al Consejo, que decide sobre la solicitud. El Consejo decide conforme con el artículo I-44(3). Esto puede igualmente adoptar, a propuesta de la Comisión, las medidas transitorias mencionadas en la segunda parte del párrafo.

2. Cada Estado miembro que desea participar en una cooperación reforzada ya existente en el marco de la política exterior y de seguridad común notifica su intención al Consejo, al Ministro de Asuntos Exteriores de la Unión y a la Comisión.

El Consejo confirma la participación del Estado miembro en cuestión tras consultar al Ministro de Asuntos Exteriores de la Unión y, posteriormente, haber constatado, al occurrentia, que las condiciones de participación son completas. El Consejo, a propuesta del Ministro de Asuntos Exteriores de la Unión, puede igualmente adoptar las medidas transitorias necesarias para la aplicación de las actas ya adoptadas en el marco de la cooperación reforzada.

fortiate. Totavia, si le Consilio considera que le conditions de participation non es complite, illo indica le dispositiones a adoptar pro complir los e fixa un termino pro le reexamine del requesta de participation.

Pro le fines del presente paragrapho, le Consilio decide per unanimitate e conformemente con le articulo I-44(3).

ARTICULO III-421

Le dispensas resultante del application de un cooperation reinfortiate, diverse del dispensas administrative que es destinate al institutiones, es al carga del Status membros participante, salvo si le Consilio, decidente per unanimitate de tote su membros post consultation del Parlamento Europee, decide alteremente.

ARTICULO III-422

1. Quando un disposition del Constitution que pote esser applicate in le quadro de un cooperation reinfortiate establi que le Consilio decide per unanimitate, le Consilio, decidente per unanimitate conformemente con le modalitates mentionate in le articulo I-44(3), pote adoptar un decision europee que establi que illo decide con majoritate qualificate.

2. Quando un disposition del Constitution, que pote esser applicate in le quadro de un cooperation reinfortiate, establi que le Consilio adopta leges o leges-quadros europee in conformitate con un procedura legislative special, le Consilio, decidente per unanimitate conformemente con le modalitates mentionate in le articulo I-44(3), pote adoptar un decision europee que establi que illo decide in conformitate con le procedura legislative ordinari. Le Consilio decide post consultation del Parlamento Europee.

3. Le paragraphos 1 e 2 non es applicate al decisiones que ha implicaciones militar o in le dominio del defensa.

ARTICULO III-423

Le Consilio e le Commission assecura le coherentia del actiones interprendite in le quadro de un cooperation reinfortiate e le coherentia de iste actiones con le politicas del Union, e coopera pro iste scopo.

TITULO VII DISPOSITIONES COMMUN

ARTICULO III-424

Tenente conto del situation socio-economic structural de Guadalupe, le Guyana Francese, Martinica, le Reunion, le Azores, Madeira e le Insulas Canarias, que es aggravate per lor grande distantia, insularitate, superficie reducite, le relieve e le climate difficile, lor dependentia economic de un numero reducite de productos, factores cuje persistentia e combination noce gravemente a lor disveloppamento, le Consilio, per proposition del Commission, adopta leges, leges-quadros, regulamentos e decisiones europee orientate, in particular, a establir le conditions de application del Constitution a iste regiones, includite le politicas commun. Illo decide post consultation del Parlamento Europee.

Le actos mentionate in le prime parte del paragrapho concerne in particular le politicas doanal e commercial, le politica fiscal, le zonas franc, le politicas re le agricultura e le pesca, le conditions de approvisionamento de materias prime e de benes de consumo de prime necessitate, le adjutas de Stato e le conditions de acceso al fondos con scopos structural e al programmas horizontal del Union.

Le Consilio adopta le actos mentionate in le prime paragrapho tenente conto del characteristics e exigentias particular del regiones ultraperipheric, sin nocer al integritate e al coherentia del ordinamento juridic del Union, includite le mercado interior e le politicas commun.

ARTICULO III 425

Le Constitution prejudica in nulle maniera le regime del proprietate in le Status membros.

ARTICULO III-426

In cata un del Status membros, le Union possede le plus ample capacitate juridic que le legislationes national recognosce al personas juridic. Illo pote, in particular, acquirer o alienar benes mobile o immobile e comparer in justitia. Pro isto, illo es representate per le Commission. Nonobstante, le Union es representate per cata un del insti-

tutiones, in virtute de lor autonomia administrative, pro le questiones relative a lor functionamento.

ARTICULO III-427

Le lege europee fixa le Statuto del functionarios del Union e le regime applicabile al altere agentes del Union. Illo es adoptate post consultation del institutiones concernite.

ARTICULO III-428

Pro le complimento del cargas que es confide a illo, le Commission pote colliger tote typo de informationes e proceder a tote le verifications necessari, intra le limites e conditiones mentionate in un regulamento o decision europee adoptate per le Consilio a majoritate simple.

ARTICULO III-429

1. Sin prejudicio del articulo 5 del protocollo fixante le Statuto del Sistema Europee de bancas central e del Banca Central Europee, le lege o lege-quadro europee fixa le mesuras pro le establimiento de statisticas, quando isto es necessari pro le complimento del activitates del Union.

2. Le establimiento del statisticas respecta le impartialitate, fidibilitate, objectivitate, independentia scientific, efficacia, rentabilitate e le secreto del informationes statistic. Illo non debe causar cargas excessive pro le operatores economic.

ARTICULO III-430

Le membros del institutiones del Union, le membros del Committees, assi como le functionarios e agentes del Union, es obligate, mesmo post le cessation de lor functiones, a non divulgar le informationes, que, per lor natura, es protegite per le secreto professional, in particular le informationes relative al interprisas e concernente lor relationes commercial o le elementos de lor precios.

ARTICULO III-431

Le responsabilitate contractual del Union es regite per le derecho applicable al contracto concernite.

In materia de responsabilitate extracontractual, le Union debe conformemente con le principios general commun al derectos del Statos membros, reparar le damnos causate per su institutiones o per su agentes in le exercitio de lor functions.

Nonobstante lo que es disponite in le seconde parte del paragrapho, le Banca Central Europee debe, conformemente con le principios general commun al derectos del Statos membros, reparar le damnos causate per illo ipse o per su agentes in le exercitio de lor functions.

Le responsabilitate personal del agentes ante le Union es regite per le dispositiones fixante lor Statuto o le regime que es applicable a illes.

ARTICULO III-432

Le sede del institutiones del Union es fixate de accordo commun per le governamentos del Statos membros.

ARTICULO III-433

Le Consilio adopta per unanimitate un regulamento europee fixante le regime linguistic del institutiones del Union, sin prejudicio del Statuto del Tribunal de Justitia del Union Europee.

ARTICULO III-434

Le Union gaudie in le territorio del Statos membros del privilegios e immunitates necessari pro le complimento de su mission intra le conditions establitae in le protocollo re le privilegios e immunitates del Union Europee.

ARTICULO III-435

Le Constitution non affecta le derectos e obligationes que resulta de conventiones concludite ante le 1 de januario 1958 o, pro le Statos que ha adherite, ante le data de lor adhesion, inter un o plure Statos membros, de un parte, e un o plure Statos tertie, de altere parte.

In le medida in le qual iste conventiones es incompatible con le Constitution, le Statos membro o le Statos membros in question recurre a tote le medios appropriate pro eliminar le incompatibilitates constatate. In

le caso necessari, le Statos membros se presta adjuta mutual pro attinger iste scopo e adopta, in le occurrentia, un position commun.

Quando illos applica le conventiones mentionate in le prime parte del paragrapho, le Statos membros tene conto del facto que le avantages concedite in le Constitution pro cata Stato membro es parte integrante del Union e es, per iste facto, inseparabilmente ligate al creation de institutiones dotate de attributiones per le Constitution e al concession de avantages identic per tote le altere Statos membros.

ARTICULO III-436

1. Le Constitution non obsta al regulas sequente:

- a) Necun Stato membro es obligate a facilitar information cuje divulgation illo considera contrari al interesses essential de su securitate.
- b) tote Stato membro pote prender le measuras que illo considera necessari pro le protection del interesses essential de su securitate e que se refere al production o al commercio de armas, de munitiones e de material de guerra; iste mesuras non debe alterar le conditions del concurrentia in le mercado interior relative al productos non destinate a fines specificamente militar.

2. Le Consilio pote adoptar, per unanimitate, per proposition del Commission, un decision europee que modifica le lista del 15 de april 1958 del productos al quales se applica le dispositiones del littera b) del paragrapho 1.

PARTE IV **DISPOSITIONES GENERAL E FINAL**

ARTICULO IV-437 Abrogation del tractatos anterior

1. Le presente tractato establiente un Constitution pro Europa abroga le tractato instituente le Communitate Europee e le Tractato del Union Europee, assi como, intra le conditiones mentionate in le protocollo relative al actos e tractatos que ha completate o modificate le tractato instituente le Communitate Europee e le Tractato del Union Europee, le actos e tractatos que los ha completate o modificate, sin prejudicio del paragrapho 2 del presente articulo.

2. Resta abrogate le Tractatos relative al adhesion:

- a) del Regno de Danmark, de Irlanda e del Regno Unite de Grande Britannia e Irlanda del Nord,
- b) del Republica Hellenic,
- c) del Regno de Espania e del Republica Portugese,
- d) del Republica de Austria, del Republica de Finlandia e del Regno de Svedia, e
- e) del Republica Tchec, del Republica de Estonia, del Republica de Cypro, del Republica de Lettonia, del Republica de Lituania, del Republica de Hungaria, del Republica de Malta, del Republica de Polonia, del Republica de Slovenia e del Republica Slovac.

Nonobstante:

- Le dispositiones del Tractatos mentionate in le litteras a) a d) que es reprendite o mentionate in le Protocollo re le Tractato e acto de adhesion del Regno de Danmark, de Irlanda e del Regno Unite de Grande Britannia e Irlanda del Nord, del Republica Hellenic, del Regno de Espania e del Republica Portugese, del Republica de Austria, del Republica de Finlandia e del Regno de Svedia, continua esser in vigor e conserva lor effectos juridic de conformitate con iste Protocollo;
- le dispositiones del Tractato mentionate in le littera e) que es reprendite o mentio-

nate in le Protocollo re le tractato e acto de adhesion del Republica Tchec, del Republica de Estonia, del Republica de Cypro, del Republica de Lettonia, del Republica de Lituania, del Republica de Hungaria, del Republica de Malta, del Republica de Polonia, del Republica de Slovenia e del Republica Slovac, continua esser in vigor e conserva lor effectos juridic de conformitate con iste Protocollo.

ARTICULO IV-438 Succession e continuitate juridic

1. Le Union Europee create per le presente Tractato succede al Union Europee instituite per le Tractato del Union Europee e al Communitate Europee.

2. Sin prejudicio del articulo IV-439, le institutiones, organos e organismos existente al data de entrata in vigor del presente Tractato exerce, in lor composition a ille data, lor attributiones in le senso del presente Tractato, tanto longe que non se ha adoptate nove dispositiones in application de iste Tractato o usque al fin de lor mandato.

3. Le actos del institutiones, organos e organismos, adoptate super le base del tractatos e actos abrogate per le articulo IV-437, continua esser in vigor. Lor effectos juridic se mantene tanto longe que iste actos non habera essite abrogate, annullate o modificate in application del presente Tractato. Le mesmo occurs con le conventiones concludite inter Statos membros super le base del Tractatos e actos abrogate per le articulo IV-437.

Le altere elementos de acuesto communictari e del Union existente in le momento del entrata in vigor del presente Tractato, in particular le accordos interinstitutional, le decisiones e accordos adoptate per le representantes del governamentos del Statos membros, intra le Consilio, le accordos concludite per le Statos membros relative al functionamento del Union o del Communitate o presentante un ligamine con le action de istes, le declarations, includite illos facite in le quadro de conferentias intergovernamental, assi como le resolutions o altere prisas de position del Consilio Europee e del

Consilio, e illos relative al Union o al Communitate, que ha essite adoptate de commun accordo per le Statos membros, es equalmente preservate tanto longe que illos non habera essite supprimite o modificate.

4. Le jurisprudentia del Tribunal de Justitia del Communitates Europee e del Tribunal de Prime Instantia relative al interpretation e al application del Tractatos e actos abrogate per le articulo IV-437, assi como le actos e conventiones adoptate pro lor application, continua esser, mutatis mutandis, le fonte del interpretation del derecto del Union e, in particular, del dispositions comparabile del Constitution.

5. Le continuitate del proceduras administrative e jurisdirectional initiate ante le data de entrata in vigor del presente Tractato es garantite intra le respecto al Constitution. Le institutiones, organos e organismos responsabile de iste proceduras adopta tote le measuras appropriate pro iste effecto.

ARTICULO IV-439

Dispositiones transitori relative a certe institutiones

Le dispositiones transitori relative al composition del Parlamento Europee, al definition del majoritate qualificate in le Consilio Europee o in le Consilio, includite le casos in le quales non tote le membros participa in le votation, e in le composition del Commission, includite le Ministerio de Affaires Exterior del Union, es establite in le Protocollo re le dispositiones transitori relative al institutiones e organos del Union.

ARTICULO IV-440

Campo de application territorial

1. Le presente Tractato se applica al Regno de Belgica, al Republica Tchec, al Regno de Danmark, al Republica Federal de Germania, al Republica de Estonia, al Republica Hellenic, al Regno de Espania, al Republica Francese, a Irlanda, al Republica Italian, al Republica de Cypro, al Republica de Lettonia, al Republica de Lituania, al Granducato de Luxemburg, al Republica de Hungaria, al Republica de Malta, al Regno del Paises Basse, al Republica de Austria, al Republica de Polonia, al Republica Portugese, al Republica de Slovenia e al Republica Slovac, al Republica de Finlandia, al Regno de Svedia e al Regno Unite de Grande Britannia e

Irlanda del Nord.

2. Le presente Tractato se applica a Guadaloupe, le Guyana Francese, Martinica, le Reunion, le Azores, Madeira e le Insulas Canarias conformemente con le articulo III-424.

3. Le paises e territorios de ultramar que figura in le lista in le annexo II es le objecto del regime special de association definite in le parte III, titulo IV.

Le presente Tractato non se applica al paises e territorios de ultramar que mantene relationes particular con le Regno Unite de Grande Britannia e Irlanda del Nord que non es enumerate in iste lista.

4. Le presente Tractato se applica al territorios europee del quales un Stato membro assume le relationes exterior.

5. Le presente Tractato se applica al Insulas Aland con le exceptiones que figura initialmente in le Tractato mentionate in le articulo IV-437(2)(d), e que se reprende in le titulo V, section 5 del Protocollo relative al Tractatos e actos de adhesion del Regno de Danmark, del Republica de Irlanda e del Regno Unite de Grande Britannia e de Irlanda del Nord, del Republica Hellenic, del Regno de Espania e del Republica Portugese, e del Republica de Austria, del Republica de Finlandia e del Regno de Svedia.

Nonobstante lo que es disponite in le paragraphs 1 a 5:

a) le presente Tractato non se applica al Insulas Feroe;

b) le presente Tractato non se applica a Akrotiri e Dhekelia, zonas de soveranitate del Regno Unite de Grande Britannia e de Irlanda del Nord in Cypro, que in le medida necessari pro assecurar le application del regime establite initialmente in le Protocollo relative al zonas de soveranitate del Regno Unite de Grande Britannia e de Irlanda del Nord in Cypro annexate al acto de adhesion que es un parte integrante del Tractato mentionate in le articulo IV-437(2)(e), e que se reprende in le parte II, titulo III, del Protocollo relative al Tractato e acto de adhesion del Republica Tchec, del Republica de Estonia, del Republica de Cypro, del Republica de Lettonia, del Republica de Lituania

nia, del Republica de Hungaria, del Republica de Malta, del Republica de Polonia, del Republica de Slovenia e del Republica Slovac;

c) le presente Tractato se applica al Insulas del Canal e al insula Man solo in le medida necessari pro assecurar le application del regime establecite initialmente pro iste insulas per le Tractato mentionate in le articulo IV-437(2)(a), e que se reprende in le titulo II, section 3, del Protocollo relative al Tractatos e actos de adhesion del Regno de Danmark, del Republica de Irlanda e del Regno Unite de Grande Britannia e de Irlanda del Nord, del Republica de Espania e del Republica Portugese, e del Republica de Austria, del Republica de Finlandia e del Regno de Svedia.

7. Le Consilio Europee, per initiativa del Stato membro concernite, pote adoptar un decision europee que modifica le Statuto re le Union de un pais o territorio danese, frances o nederlandese mentionate in le paragraphos 2 e 3. Le Consilio Europee decide per unanimitate, post consultation del Commission.

ARTICULO IV-441 Uniones regional

Le dispositions del presente Tractato non obsta al existentia e perfectionamento del uniones regional inter Belgica e Luxemburg, assi como inter Belgica, Luxemburg e le Paises Basse, in le medida in le qual le objectivos de iste uniones regional non es attingite in application de iste Tractato.

ARTICULO IV-442 Protocollos e annexos

Le Protocollos e annexos del presente Tractato forma parte integrante de iste Tractato.

ARTICULO IV-443 Procedura de revision ordinari

1. Le Governamento de qualcunque Stato membro, le Parlamento Europee o le Commission pote presentar al Consilio projectos de revision del presente Tractato. Iste projectos es transmittite per le Consilio Europee e notificate al parlamentos national.

2. Si le Consilio Europee, post consulta-

tion del Parlamento Europee e del Commission, adopta per majoritate simple un decision favorable al examine del modificaciones proponite, le presidente del Consilio Europee convoca un Convention componite de representantes del parlamentos national, del chefes de Stato o de governamento del Statos membros, del Parlamento Europee e del Commission. Le Banca Central Europee es equalmente consultate in le casos de modificationes institutional in le dominio monetari.

Le Convention examina le projectos de revision e adopta per consenso un recommendation a un Conferentia del representantes del Governamentos del Statos membros secundo lo que es disponite in le paragrapho 3.

Le Consilio pote decider per majoritate simple, post approbation del Parlamento Europee, non convocar un Convention quando le importantia del modificationes non lo justifica. In iste ultime caso, le Consilio Europee establi le mandato pro un Conferentia del representantes del Governamentos del Statos membros.

3. Un Conferentia del representantes del Governamentos del Statos membros es convocate per le Presidente del Consilio con le fin de arrivar de accordo commun al modificationes del presente Tractato.

Le modificationes entra in vigor post haber essite ratificate per tote le Statos membros conformemente con lor regulas constitucional respective.

4. Si al fin de un termino de duo annos a partir del signatura del tractato modificante le presente tractato, le quattro quintos del Statos membros ha ratificate iste tractato e si un o plure Statos membros ha incontrate difficultates pro proceder a su ratification, le question es submittite al Consilio Europee.

ARTICULO IV-444 Procedura de revision simplificate

1. Quando le Parte III dispone que le Consilio decide per unanimitate in un dominio o in un caso determinate, le Consilio Europee pote adoptar un decision europee que autorisa le Consilio a decider per majoritate qualificate in iste dominio o iste

caso.

Le presente paragrapgo non se applica al decisiones que ha implicationes militar o in le dominio del defensa.

2. Quando le Parte III dispone que leges o leges-quadros europee es adoptate per le Consilio conformemente con un procedura legislative special, le Consilio Europee pote adoptar un decision europee que autorisa le adoption de iste leges o leges-quadros conformemente con le procedura legislative ordinari.

3. Qualcunque initiativa prendite per le Consilio Europee super le base del paragraphos 1 o 2 es transmittite al parlamentos national. In caso de opposition de un parlamento national notificate in un termino de sex menses post iste transmission, le decision europee mentionate in le paragraphos 1 e 2 non es adoptate. In caso de opposition, le Consilio Europee pote adoptar iste decision.

Pro le adoption del decisiones europee mentionate in le paragraphs 1 e 3, le Consilio Europee decide per unanimitate, post approbation del Parlamento, que se pronuncia per majoritate del membros que lo compone.

ARTICULO IV-445

Procedura de revision simplificate concer-
nente le politicas e acciones interne del
Union

1. Le Goverramento de qualcunque Stato membro, le Parlamento Europee o le Commission pote presentar al Consilio Europee projectos de revision del totalitate o de un parte del dispositions del Parte III, titulo III, relative al politicas e acciones interne del Union.

2. Le Consilio Europee pote adoptar un decision europee modificante le totalitate o un parte del dispositions del Parte III, titulo III. Le Consilio Europee decide per unanimitate, post consultation del Parlamento Europee e del Commission, assi como del Banca Central Europee in le caso de modifications institutional in le dominio monetari.

Iste decision europee entra in vigor solo post su approbation per le Statos membros,

conformemente con lor regulas constitucional respective.

3. Le decision europee mentionate in le paragrapgo 2 non pote augmentar le competencias attribuite al Union in le presente Tractato.

ARTICULO IV-446

Duration

Le presente Tractato es concludite pro un duration illimitata.

ARTICULO IV-447

Ratification e entrata in vigor

1. Le presente Tractato es ratificate per le Alte Partes Contractante, conformemente con lor regulas constitutive respective. Le instrumentos de ratification es deponite presso le governamento del Republica Italian.

2. Le presente Tractato entra in vigor le 1 de novembre 2006, a condition que tote le instrumentos de ratification ha essite depo-
nite, o si isto non es le caso, le prime die del secunde mense sequente le deposito del instrumento de ratification del ultime Stato signatario que compli iste formalitate.

ARTICULO IV-448

Textos authentic e traductiones

1. Le presente Tractato, redigite in un exemplar unic, in linguas german, anglese, danese, espaniol, estonian, frances, finne-
se, grec, hungare, irlandese, italian, letton, lituan, maltese, nederlandese, polonese, portugese, slovac, sloven, svedese e tchec,
cuje textos in cata un de iste linguas es equalmente authentic, essera deponite in le archivos del Governamento Italian, que remitte un copia certificate conforme a cata un del Governamentos del altere Statos signatarios.

2. Le presente Tractato pote esser tradu-
cite in qualcunque altere lingua determinate per le Statos membros inter illos que, in virtute del ordine constitutional de iste Statos membros, ha le statuto de lingua official in le totalitate o in un parte de lor territorio. Le Stato membro concernite facilita un copia certificate de iste traductiones, que es-
sera deponite in le archivos del Consilio.

IN FIDEM, le plenipotentiarios subsignate
subscribe le presente Tractato.

Facite in, le